

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. november 16. kül. h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

budapest, 1981. november 16. hétfő /mti/

brüsszel: az egk-tagországok külügyminisztereinek tanácskozása

new york: afl-cio szakszervezeti szövetség kongresszusa

washington: joseph luns nato-főtitkár látogatása

- luis herrera campins venezuelai elnök látogatása

london: nagy-britannia kommunista pártjának kongresszusa

róma: megnyílik a cgil kongresszusa

ti kd

06.57 161181 0427

pc

.-.

kül

- 2 -

1981.11.16.

sk0002 4 230 mtik1002

nszk - belpolitikai helyzet /1. rész./

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. november 16. /mti/ - változatlanul feszült volt a hét végén az nszk belpolitikai helyzete. azt követően, hogy franz josef strauss a csu elnöke teljesen új költségvetés kidolgozását sürgette az 1982-es esztendőre, heiner geissler, a cdu főtitkára új parlamenti választások kiírását követelte egy vasárnapi nyilatkozatában. gerhard stoltenberg, schleswig-holstein tartomány kereszténydemokrata miniszterelnöke pedig herbert wehnernek a politikai életből való távozását „szorgalmazta”, miután a szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke „államrombolónak”, nevezte az ellenzéket.

a belpolitikai helyzet romlását csak még fokozta a frankfurti repülőtér kibővítése körül folyó, immár országos méretűvé váló vita, amely még a bonni szociálliberális kormány létét is veszélyeztetheti. a szombati százezres tiltakozó tüntetés után, vasárnap a környezetvédők több órán keresztül akadályozták a repülőtérhez vezető forgalmat.

a belpolitikai és külpolitikai ellentétek nyomán fokozódik a szociáldemokrata párt polarizációja. mig holger boerner, hessen tartomány szociáldemokrata miniszterelnöke - a bonni kormány támogatásával - a frankfurti repülőtér kibővítése mellett szállt síkra, addig erhard eppler, az spd elnökségi tagja támogatásáról biztosította a környezetvédőknek azt a követelését, hogy a repülőtér új kifutópályájának sorsáról a tartomány lakossága népszavazáson döntsön.

a szociáldemokrata párton belüli ellentétek és elégedetlenség jutott kifejezésre azon a hétfői tanácskozáson is, amelyet az spd legnagyobb tartományi szervezetének, az észak-rajna-vesztfáliai szervezetnek az elnöksége tartott. az spd párttagságának egyharmadát, 300 ezer főt képviselő szervezet vezetői élesen bírálták az spd országos vezetőségét és a bonni szociálliberális kormányt.

johannes rau tartományi miniszterelnök, az spd elnökségi tagja azt kifogásolta, hogy „nincs kellő összetartás”, a párt három fő vezetője, willy brandt, helmut schmidt és herbert wehner között. több felszólaló szerint az spd vezetése „tulélte önmagát”, s vagy nem mutat kellő „vezetési akaratot”, vagy „elavult módszerekkel”, próbál kiutat keresni a párt szorult helyzetéből. /folyt./

fkj/zsa kd

07.11 161181 2332

kül

- 3 -

1981.11.16.

sk0003 4 300 mtik1003

nszk - belpolitikai helyzet /2.rész/

antje huber, a kormány szociáldemokrata családjügyi minisztere - a dpa hírügynökség jelentése szerint - azt kifogásolta, hogy az spd-nek nem sikerült olyan költségvetést elfogadtatnia a szabad demokrata párttal, amely megfelelően figyelembe vette volna a „kisemberek”, érdekeit, s ezért a jövő évi költségvetés a választókban nem kelti az „egyenlőség”, szándékának benyomását.

a belviszállyokkal küszködő spd számára jelenleg az egység irányába mutató egyetlen reménysugár - eltekintve most ennek az egységnek a minőségétől -, hogy a párt baloldala hajlandó felfüggeszteni a nato 1979-es „rakételepítési-tárgyalási”, határozatáról folytatott vitát. oskar lafontaine, a saar-vidéki spd tartományi vezetője, az országos elnökség tagja, közölte: a kormány és a pártvezetés kérésére a baloldal kész megvárni a szovjet-amerikai tárgyalások eredményét a közép-hatótávolságú rakéták sorsáról, s ennek megfelelően kész elhalasztani a vitát 1983-ig, az amerikai rakéták tervezett nyugat-európai telepítésének kezdetéig. ilymódon az spd jövő áprilisi, müncheni kongresszusa újra meg fogja erősíteni a nato ugynevezett kettős határozatát.

fkj/zsa kd

07.17 161181 1207

--

sk0004 4 230 mtik1004

brezsnyev-látogatás - vélemények

bonn, 1981. november 16. /taszsz/ - leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének közelgő nszk-beli látogatásával kapcsolatban nyugatnémet társadalmi személyiségek és szervezetek annak a meggyőződésüknek adnak hangot, hogy a legmagasabb szintű szovjet-nyugatnémet tárgyalások hozzá fognak járulni a béke és az enyhülési folyamat szilárdításához, a két ország közötti kapcsolatok erősödéséhez.

mindenki, akinek drága a béke, olyan légkör kialakításán köteles munkálkodni országunkban, ami lehetővé teszi az 1970-ben aláírt moszkvai szerződés legfontosabb előírásainak további végrehajtását - mondotta kurt bachmann, a német kommunista párt elnökségének tagja, a népek barátsága érdemrend kitüntetettje, az antifasiszta ellenállás és a német munkásmozgalom veteránja a taszsz hírügynökség

pc

tudósítójával folytatott beszélgetésben. a mostani látogatás előtt a der Spiegel című folyóiratnak adott nyilatkozatában leonyid brezsnyev egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy a szovjetunió a kétoldalu kapcsolatok további fejlesztésére és a jószomszédi kapcsolatok fenntartására törekszik az nszk-val - mondta kurt bahman.

a szovjet vezető látogatása az nszk-ban jó lehetőséget jelent a kölcsönös megértés elmélyítésére és az európai biztonság erősítését szolgáló utak keresésére - hangzik a német békebizottság vezetőségének közleményében. a dokumentum hangsúlyozza: a legfelsőbb szintű szovjet-nyugatnémet tárgyalások a kölcsönös bizalom erősítését és a kétoldalu együttműködés fejlesztését fogják szolgálni.

kr tj

07.21 161181 1630

--

sk0005 4 230 mtik1005

campins-látogatás-háttér /1.rész/

garzó ferenc, az mti munkatársa írja:

budapest, 1981. november 16. /mti/ - hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra az egyesült államokba érkezik luis herrera campins venezuelai államfő. az előrejelzések szerint a latin-amerikai vendég a közép-amerikai és a karibi-térség helyzetét, valamint a katonai együttműködés néhány konkrét kérdését tekinti majd át az amerikai kormány tagjaival.

az utóbbi idők eseményei egyértelműen arra utalnak, hogy venezuela különös igyekezettel törekszik az amerikai álláspont védelmezésére latin-amerikában. ez nem csupán nyilatkozatokból tűnik ki, jóllehet venezuelának a salvadori kérdésben elfoglalt álláspontja önmagában is „segítség”, jelentett washingtonnak. herrera campins kormánya „beavatkozásnak”, nyilvánította a néhány hónappal ezelőtti francia-mexikói közös közleményt, amely törvényes képviselői erőnek ismerte el a farabundo marti népi felszabadítási frontot. ezzel a venezuelai vezetés egyértelműen kiállt a napoleón duarte vezette salvadori junta mellett, sőt, a diktátor a tervek szerint decemberben a venezuelai kormány vendége lesz. a kereszténydemokrata duarte a kereszténydemokráciának a térségben betöltendő szerepéről értekezik majd a venezuelai kormánnyal.

pc

az előzetes értékelések szerint washingtonban a salvadori megoldás kérdésében nézeteltérések várhatók reagan és vendége között. venezuela ugyanis nem szeretné nevét adni az amerikai nyílt beavatkozási politikához, s ezért arra ösztönözné a reagan-vezetést, hogy közép-amerikában és a karib-térségben inkább polgári-demokratikus, pluralista folyamatokat támogasson. ehhez az herrera campins-kormányzat szívesen felajánlaná „közvetítői”, szolgálatait.

„venezuela azt az ürt tölti most be, amit az egyesült államok hagyott hátra saját külpolitikájában azzal, hogy nem ügyelt saját érdekeire a közép-amerikai térségben, - nyilatkozta a közelmúltban venezuela egyik vezető politikusa. ezek mögött a törekvések mögött nagyon világos érdekek húzódnak meg. a vezetés számára egyre aggasztóbb mexikó megerősödése, elsősorban az olajüzletben. venezuela számára az olaj jelenti a legfőbb - talán az egyetlen - gazdasági tartópillért: az államháztartás bevételeinek több mint 70 százaléka ebből származik, az új ötéves fejlesztési terv költségeit is e bevételek fedezik. /folyt./

gr kd

07.30 161181 2370

--

sk0006 4 230 mtik1006

campins- látogatás - háttér /2.rész/

a lázas igyekezet katonai téren is megmutatkozik. venezuela az utóbbi években jelentősen fejlesztette hadseregét, főként haditengerészetét. most a légierőn van a sor. nagyszabású adás-vételi ügylet szerepel a tárgyalások napirendjén: washington 24 darab f-16-os vadászgépet kíván eladni latin-amerikai partnerének. /a végleges döntést év végén mondja ki az amerikai kongresszus/. a mintegy 500 millió dolláros vásárlásról thomas enders, az amerikai külügyminisztérium latin-amerikai ügyekkel foglalkozó államtitkára októberben így nyilatkozott: „ugy gondoljuk, alapos stratégiai és katonai indokok miatt kell támogatni az eladás ügyét, . washington érvelése: venezuela biztonságát kuba és nicaragua fenyegeti.

az f-16-osok tervezett szállítása azonban másutt keltett riadalmat. elsősorban kolumbia és guyana tiltakozik, hiszen ennek a két országnak rendezetlen területi vitái vannak Venezuelával. a többi állam is jól tudja, hogy az f-16-osokból „nem akárciknek juttat”, a washingtoni vezetés, a tapasztalokból ítélve eddig csak néhány „kiváltságos szövetséges”, kapott belőlük. a venezuelai

pc

vezetés képviselői mindenestre igyekeznek megnyugtatni a szomszédokat: az f-16-osok - ugymond - csak a védelmi képesség erősítését szolgálják, csak az ország független külpolitikájának érvényesítését segítik elő a térségben.

venezuela baloldali erői ugyanakkor másról is beszélnek. radames larrazábal kommunista vezető egyik nyilatkozatában közölte, hogy venezuelában amerikai kiképzők segítségével kubai és chilei elemeket készítenek fel különböző felforgató akciókra.

gf kd

07.37 161181 1642

--

sk0007 4 230 mtik1007

vajdasági első titkárok

varsó, 1981. november 16. /mti/ - varsóban vasárnap wojciech jaruzelski hadseregtábornok, a lemp kb első titkára, kormányfő elnökletével tanácskozást tartottak a lengyel egyesült munkáspárt vajdasági bizottságainak első titkárai és a központi bizottság osztályvezetői. a megbeszélésen az ország társadalmi-politikai helyzetéről, a párt soronkövetkező feladatairól volt szó.

mint hangsúlyozták, a legfontosabb feladat most az, hogy létrejöjjön az alkotmányos alapon álló valamennyi hazafias társadalmi erőt tömörítő széles együttműködési platform, s így lehetővé váljon a válság legyőzése. megállapították, hogy a nemzeti egyetértési front gondolata, amelyet a párt vetett fel, egyre szélesebb társadalmi támogatásra talál. a találkozón a résztvevők javasolták, hogy a pártalapszervezetek a legközelebbi jövőben taggyűléseken vitassák meg a nemzeti egyetértési front tartalmát és kialakításának módszereit.

kn/zsa tj

07.43 161181 0967

pc

--

sk0008 4 230 mtik1008

donald regan pekingben

peking, 1981. november 16. /mti/ - pekingben hétfőn megkezdődött a kínai-amerikai gazdasági vegyesbizottság évi ülése, amelyre donald regan amerikai pénzügyminiszter vezetésével amerikai küldöttség érkezett a kínai fővárosba. amint az amerikai pénzügyminisztérium közölte, a gazdasági megbeszélések mellett a miniszter pekingben a kínai-amerikai kapcsolatok „összes vonatkozását,, felölelő tárgyalásokon is részt vehet.

a vegyesbizottság feladata az, hogy koordinálja a kétoldalú gazdasági kapcsolatok valamennyi összetevőjét. a testületet 1979-ben, röviddel a diplomáciai kapcsolatok rendezése után hívták életre, s első ülésére tavaly szeptemberben került sor washingtonban. a kínai-amerikai árucseré értéke az 1978-as 1,2 milliárd dollárról 1980-ban 4,8 milliárd dollárra emelkedett.

nc/zsa tj

07.48 161181 0849

--

sk0009 4 230 mtik1009

etióp jegyzék washingtonnak

addisz-abeba, 1981. november 16. /taszsz/ - az etióp ideiglenes katonai kormányzó tanács kénytelen lesz felülvizsgálni az egyesült államokkal kapcsolatos politikájának alapjait, ha a jelenlegi amerikai kormányzat folytatja etiópia nemzeti érdekeit sértő politikáját - hangoztatja az a jegyzék, amelyet feleke gedle giorgisz etióp külügyminiszter küldött az amerikai külügyminiszternek.

a dokumentum felsorolja az etiópia ellen végrehajtott ellenségs akciókat, köztük a közel-keleti térségben és afrika szarvánál szervezett nagyszabású hadgyakorlatokat, amelyek célja ellentétek szítása és a feszültség fokozása a térségben.

a jegyzékben az etióp külügyminiszter aggodalmát fejezi ki az egyesült államoknak az angola és namibia ellen agresszív politikát folytató fajüldöző pretóriai rezsimmal történő együttműködése miatt.

kr tj

07.52 161181 0890

pc

--

kül

- 8 -

1981.11.16.

sk0010 4 230 mtik1010

usa - karibi politika /1.rész/

washington, 1981. november 15. /mti/ - „nincsenek közvetlen tervek, kuba és nicaragua elleni amerikai akciók végrehajtására - írja „megnyugtatóként, a the washington post vasárnapi száma haig amerikai külügyminiszter sorozatos fenyegetőzésével kapcsolatban, miszerint az egyesült államok megtorlásra készül a salvadori hazafiaknak nyújtott állítólagos kubai és nicaraguai segítség miatt.

a tekintélyes fővárosi lap első oldalán idézi haig palm beach-ben szombaton elhangzott beszédét. ebben a külügyminiszter, aki már februárban azzal fenyegetőzött, hogy az egyesült államok „elmege a forrásig, a salvadori gerillák támogatóinak keresésében, ismét kubát szidalmazta. havanna, állította, mint „szovjet csatlós, „súlyosan belekeveredett, a közép-amerikai „lázongások, támogatásába. „mély aggodalommal, tölti el haiget az is, hogy nicaraguában „a totalitárius irányzat „erősödését véli felfedezni.

a the washington post szerint haig nyilatkozataiban az az igazán aggasztó, hogy „felmerül a lehetőség arra, hogy az egyesült államok a diplomácia és a külföldi segély eszközeiről katonai eszközökre tér át, „éppen ezért a lap diplomáciai tudósítói „a döntéshozatali folyamatban részvevő magas washingtoni forrásoknál, is utánajártak, mit is tervez valójában az amerikai kormányzat a közép-amerikai térségben. a források „köztük magas rangú kormányzati személyiségek, azt a választ adták, hogy „reagan elnök még nem döntötte el, milyen újabb akciók szükségesek a karib-tengeri térségben és hajlik az óvatos megközelítésre, „.

a magas washingtoni források aggodalmának igazi oka a post szerint a salvadori kormány „nyilvánvaló képtelensége arra, hogy véget vessen a gerillák kihívásának, „ennek ellenére a lap munkatársai kormánykörökben azt tapasztalták, hogy mind a fehér ház, mind pedig a pentagon ellenzi a nyílt katonai akciót a karib-tengeri térségben. egy kuba és nicaragua elleni esetleges tengeri blokádot például túl költségesnek tartanának és attól is félnek, hogy egy ilyen lépés „vietnami típusu visszahatással volna az amerikai közvéleményre, „. /folyt./

br/zsa kd

07.58 161181 2161

pc

-. -

kül

- 9 -

1981.11.16.

sk0011 4 230 mtik1011

usa - karibi politika /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a the washington post közléséből kitűnik, hogy a kuba és nicaragua elleni katonai fenyegetések egyelőre a papírmunka állapotában vannak, és sem a fehér ház, sem a pentagon nem tartaná alkalmasnak a helyzetét tényleges katonai beavatkozásra. a külügyminisztérium kampányát viszont, akárcsak február-márciusban, alkalmasnak látják elsősorban nicaragua ijesztgetésére, mivel az év elején a külügyminisztérium hasonló fenyegetőzése után a fegyverek áramlása salvadorba lelassult. az első kampányt követően „a retorika hamarosan elhalkult annak a nagyrészt negatív visszhangnak a hatására, amelyet az amerikai és a külföldi közvéleményben keltett, „.

közrejátszott az is, hogy „a hadügyminisztérium lelkesedés nélkül fogadta a kuba és nicaragua elleni tengeri blokádk elképzeléseit. a haditengerészet arra a következtetésre jutott, hogy egy ilyen művelet többszáz millió dollárba kerül, s oly sok hajót kötne le, hogy veszélybe kerülne a haditengerészet műveletei más térségekben. ráadásul a pentagon tervezői meggyőzték caspar weinberger hadügyminisztert és a vezérkari főnökök egyesített bizottságát arról, hogy nyílt amerikai katonai akciók a karib-tengeri térségben szovjet ellenlépéseket válthatnak ki a világ más körzeteiben, továbbá vietnami típusu ellenreakciót kelthetnek az amerikai közönségben, „.

br/zsa kd

08.03 161181 1456

-. -

sk0012 4 230 mtik1012

columbia - tudósítói

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. november 16. /mti/ - mint jelentettük, szombaton, magyar idő szerint este tíz óra 23 perckor a kaliforniai mojave sivatagban lévő edwards légitámaszponton leszállt a columbia űrrepülőgép. második útja csupán két napig és hat óráig tartott a

pc

tervezett öt nap helyett, mivel közvetlenül a pályára állás után egyik létfontosságú berendezése - a három áramfejlesztő egyike - felmondta a szolgálatot.

a leszállóhelyet ezuttal úgy választották meg, hogy az űrrepülőgép keresztirányú szélben érkezzen a földre. a leszállást automatikusan hajtották végre, de az utolsó szakaszban, közvetlenül a földetérés előtt a legénység tagjai - a 49 éves joe engle és a 44 esztendőes richard trully - kézi irányításra tért át. a repülési adatokat számítógéppel tartozó képernyős műszer egyébként nem sokkal a leszállás előtt szintén elromlott, de trully - a columbia fedélzeti mérnöke - még időben ki tudta cserélni.

az edwards légitámaszpont közelében több mint százezer ember várta az űrrepülőgép második visszatérését, amely a visszatérő űrhajó tulajdonképpeni „avatása”, volt. az űrutatás történetében először fordult elő, hogy egy kozmikus szerkezetet másodszor is a világűrbe küldtek.

a kétnapos repülés mérlegéről szólva glynn s. lunney, a program vezetője megállapította, hogy a columbia fedélzetén most először kipróbált robot-manipulátor hibátlanul működött, ezzel szemben egy sor korábban megbízhatónak ítélt berendezés felmondta a szolgálatot. a generátor és a képernyős adatszolgáltató készülék mellett kisebb hibát észleltek az űrrepülőgép hűtését biztosító berendezésben is.

a hozzávetőleg száz repülésre tervezett columbia további programját az említett problémákon kívül az határozza meg, hogy a földi légkör sűrűbb rétegein való áthaladásakor milyen mértékben sérült meg a gép külső hővédő pajzsa. az űrrepülőgép áprilisi első utját követően a héthónapos várakozási időre főként a leszálláskor megsérült szilikon-lapok kicseréléséhez volt szükség. ezuttal az első felületes vizsgálatok azt mutatták, hogy a károsodás csekély. csupán hat szilikon-lap vált le a columbiáról a 31 ezer közül. a behatóbb vizsgálatok persze hetekig tartanak majd. a columbia következő utját vasárnapi sajtóértesülések szerint legkorábban márciusra tervezik.

br/zsa lb

08.17 161181 2377

pc

--

sk0013 4 270 mtik1013

vihar a krimben

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - megkezdődtek a helyreállítási munkák az egy héttel ezelőtt pusztító erejű vihar sújtotta krim-félszigeten - jelentette a trud című moszkvai lap.

a görögország területe fölött kialakult ciklon november 10-én éjszaka érte el a félszigetet, s hatalmas rombolást vitt végbe az ilyen erejű viharokhoz nem szokott fekete-tengeri partvidéken. az óránként több mint 140 kilométer sebességű szélrohamok mint gyufaszálat törték ketté a villamos távvezetékek acéloszlopait, romba döntöttek több száz lakóházat, súlyosan megrongáltak több nagy ipari üzemet és számos középületet. jalta, alusta, jevpatorija és más ismert üdülőhelyek partmenti részeire hatalmas hullámok zúdultak, s több helyen, mintha csak apró kavicsok lettek volna, messze görgették a part megerősítéséhez előkészített 60 tonnás betontömböket. jevpatorijában a tenger a partra dobott egy több mint ötezer tonna vízkiszorítású teherhajót.

jelenleg folyik a vihar okozta károk helyreállítása. először a megrongálódott óvoda- és kórházépületeket, valamint a lakóházakat hozzák helyre. a viharnak halálos áldozata nem volt.

fl/zsa tj

08.18 161181 1173

--

sk0014 4 230 mtik1014

görög emléktüntetés

athén, 1981. november 16. /reuter/ap/upi/afp/taszsz/ - több mint kétszázezer ember tüntetett vasárnap a görög fővárosban az egyesült államok és a nato ellen. plakátjaikon követelték az amerikai támaszpontok bezárását, görögország kilépését a nato-ból és a közös piacból. a görög nemzeti diákszövetség /efee/ által szervezett tüntetés záróakkordja volt annak a kormány által támogatott három napos rendezvénysorozatnak, amelyet az 1973. november 17-i athéni egyetemista felkelés nyolcadik évfordulója tiszteletére rendeztek athénban.

a nyolc évvel ezelőtti diákmegmozdulás, amelynek során az athéni műszaki egyetem hallgatói a katonai junta lemondását követelve elbarrikádozták magukat az egyetemen, elősegítette a katonai

pc

kormányzat bukását és a demokrácia helyreállítását görögországban 1974 júliusában. a görög diákok tiltakozását a rendőrség és a katonaság beavatkozása fojtotta el, amelynek következtében több mint harmincan haltak meg és ezernél több volt a sebesültek száma.

a vasárnapi emlékmenet résztvevői - akik között ott haladt mikisz theodorakis, a világhírű görög zeneszerző, több parlamenti képviselő és andreasz papandreu miniszterelnök felesége - a műszaki egyetemnél, az 1973-as diákmegmozdulás központjánál gyülekeztek, és onnan vonultak az amerikai nagykövetséghez. 1976 óta a hatóságok először engedélyezték, hogy a tüntetők az amerikai nagykövetség elé vonuljanak.

az emléktüntetés résztvevői megkoszorúzták a parlament épülete előtt az ismeretlen katona sírját, virágot helyeztek el azon a helyen, ahol az egy évvel ezelőtti tüntetés egyik résztvevője a rendőrséggel történt összecsapás következtében meghalt. a vasárnapi tüntetés során semmiféle incidens nem történt.

ur lb

08.20 161181 1759

--

sk0015 4 230 mtik1015

iráni

London, beirut, 1981. november 16. /ap/reuter/upi/ - ali khamenei iráni elnök vasárnap az ország népéhez intézett üzenetében kijelentette: irán a térség „leghatalmasabb”, nemzete, és nincs szüksége idegen hatalmakra, hogy fenntarthassa a perzsa-öböl biztonságát. irán gazdasági helyzetéről szólva az államfő hangoztatta: az ország olajtermelése jó, az olajexporttal kapcsolatban nincsenek gondok, az ország valutatartalékai szilárdak, iránra nem nehezedik exportkényszer. khamenei ugyanakkor hangsúlyozta: iránnak önellátásra kell törekednie, hogy kiküszöbölje az importtal járó nehézségeket. a lakosságot khamenei felszólította arra, hogy ne fogyasszon külföldi ipari termékeket.

néhány órával khamenei nyilatkozatát megelőzően rafszandzsani hodzsatoleszlám, a parlament elnöke a parlament ülésén kijelentette, hogy „mostantól kezdve az iráni olaj és egyéb nyersanyagok nyugatra való kivitele nem lesz olyan könnyű és olcsó, mint eddig volt,,.

pc

khamenei üzenetében foglalkozott a közel-keleti helyzettel is. megállapította, hogy a térség békéje a palesztin kérdés megoldásától függ. irán a jövőben visszautasít minden olyan tervet, amely figyelmen kívül hagyja, hogy a konfliktus megoldásának a kulcsa a palesztin nép problémájának rendezése - mondotta.

hosszein muszavi tabrizi hodzsatoleszlám, az iszlám forradalmi bíróságok főállamügyésze nyilatkozatában kilátásba helyezte, hogy a jövőben a gazdasági büntetteket elkövető személyeket „kivégezhetik, megcsönkíthatják, vagy javaikat elkobozhatják,,. a főügyész szerint az iráni kormány tudomása van arról, hogy az imperializmussal és a régi rendszerrel rokonszenvező nem muzulmán és muzulmán árukereskedők különböző terveket szőnek az iráni gazdaság rombadöntésére. muszavi kijelentette, hogy a gazdasági büntetteket „ellenforradalmi cselekményeknek,, tekinti az iráni vezetés, és ennek megfelelően lép fel ellenük.

xxxx

hétfőn nemzeti gyászt tartottak iránban tabatabai ajatollah ethunyta alkalmából. a 78 éves tabatabai, az iráni siitizmus vezető ideológusa, vasárnap halt meg qumban. khomeini ajatollah irodájának közleménye „a muzulmán világ egyik legnagyobb tudósaként,, emlékezett meg tabatabairól.

gf pn

08.23 161181 2232

--

sk0016 4 230 mtik1016

örmény terroristák

párizs, beirut, 1981. november 16. /upi/reuter/afp/ - örmény terroristák vasárnap azzal fenyegetőztek, hogy a levegőben felrobbantják a francia légitársaság valamelyik gépét és merényleteket követnek el francia intézmények ellen a világ minden részén, ha a francia hatóságok nem engedik szabadon a szerdán párizsban őrizetbe vett társukat. a francia hatóságok készséget rendeltek el az air france légitársaság összes gépénél és megszigorították a repülőtéri utas- és csomagellenőrzést.

az ügy előzménye, hogy szerdán a párizsi orly repülőtéren a hatóságok őrizetbe vették dmitri giorgiu örmény terroristát, aki hamis ciprusi utlevéllel beirutba akart utazni. erre csütörtökön egy magát „orly csoport,, -nak nevező örmény terrorszervezet a libanoni

pc

fővárosban pokolgépes merényletet követett el a francia légitársaság beirut-i irodája és az ottani francia kulturális központ ellen. a robbanások nem okoztak jelentősebb anyagi kárt. giorgiut pénteken a rendőrség szabadlábra helyezte, de a párizsi fellebviteli bíróság utasítására ismét őrizetbe vették. ezt követően szombaton éjszaka az „orly csoport”, párizsban robbantott fel egy személygépkocsit, majd vasárnap beirutban közzétett nyilatkozatában azzal fenyegetőzött, hogy felrobbantja a francia légitársaság egyik gépét a levegőben és más merényleteket követ el.

vasárnap este a terrrorszervezet újabb robbantást hajtott végre beirutban az egyik libanoni-francia bank és a francia légitársaság egyik vidéki irodája ellen.

lp lb

08.26 161181 1536

--

sk0017 4 230 mtik1017

kina - futballdiplomácia

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. november 16. /mti/ - a kínai diplomácia szándékait híven tükröző új kina hírügynökség kuala lumpurból keltezett híre szerint fahd bin sultan bin abdulaziz szaudi herceg, a közügyek miniszterhelyettese, mellesleg a szaudi futballszövetség alelnöke és a malaysiai fővárosban tartózkodó szaudi sportküldöttség vezetője egy banketten kijelentette: reméli, hogy a kínai-szaudi kapcsolatok folyamatosan javulni fognak.

a kínai és a szaudi válogatott világbajnoki labdarugó selejtezőn semleges pályán, kuala lumpurban mérte össze kétszer erejét, mivel a két ország között nincsen diplomáciai kapcsolat.

a malaysiai fővárosban elhangzott kijelentés azért érdemel figyelmet, mivel korábbi amerikai közlés szerint a két ország között csaknem egy éve titkos párbeszéd folyik, amelynek célja: a kapcsolat javítása, esetleg diplomáciai kapcsolatok létesítése. szaud-arábia mindezekig tajvant részesíti hivatalos elismerésben.

pekingi amerikai körök úgy tudják, hogy nemrég nem hivatalosan szaudi politikusok is jártak kínában. peking egyértelműen támogatja a szaudiak közel-keleti rendezési tervét.

pc

a szaudi miniszterhelyettes most kilátásba helyezte, hogy a kapcsolatfelvételt a bevált recept szerint sportcsere előzné meg. kijelentette: fahd szaudi trónörökös és csao ce-jang kínai miniszterelnök cancuni találkozója után - amiről annak idején a kínai sajtó nem adott hírt - már a kuala lumpur-i két mérkőzés is a viszony felmelegítését szolgálja, s nem lehetetlen, hogy hamarosan kínai futballcsapat látogat szaud-arábiába, szaudi labdarugók pedig kínában játszanak majd.

nc/zsa tj

08.30 161181 1712

--

sk0018 4 300 mtik1018

Luns washingtonban

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1981. november 16. /mti/ - joseph luns nato-főttnkár az atlanti szövetség decemberi tanácsulése előkészítéseként hétfőn megbeszéléseket kezd washingtonban: alexander haig külügyminiszterrel és caspar weinberger hadügyminiszterrel találkozik. a főttnkár az ülés előtt végiglátogatja a fontosabb fővárosokat, a múlt héten hágában járt, majd bonn és oslót is felkeresi.

a washingtoni megbeszélések, amelyek kiemelkednek a sorból, brüsszeli értesülések szerint érintik a nato-val kapcsolatos összes időszerű kérdést, elsősorban a genfi szovjet-amerikai eurorakéta-tárgyalásokat és spanyolország belépését az atlanti szövetségbe.

Luns mindenekeelőtt egyeztetni óhajta az amerikai vezetőkkel, hogyan válaszoljon a nato a nyugat-európában kibontakozott hatalmas fegyverkezés-ellenes békemozgalomra, amely megkérdőjelezi a nato fegyverkezési terveit. ezeket az atlanti szövetség arra építette fel - elsősorban az 572 új közép-hatótávolságú atomeszköz telepítésére vonatkozó határozatát -, hogy azt állítja: a szovjetunió katonai fölényben van az európai hadszíntéren. a nyugat-európai közvélemény óriási tüntetésekkel utasítja el ezt az érvelést. bár sokan nem vitatják a nato számadatait, de értelmetlennek ítélik a további fegyverkezést, és minden atomfegyver leszerelését követelik. a nyugat-európai kormányok e nyomás alatt egyre nehezebben tartanak ki az 1979-es határozat mellett.

pc

washington érvelése a tüntetésekre: „tárgyalni csak az erő helyzetéből lehet,, továbbá, a tüntetők „nem képviselik a többséget,, , amely kitart a nato mellett. ám ez az érvelés és a „korlátozott atomháború,, elmélete, amelynek létét egyre több nyilatkozat erősíti meg, nem alkalmas arra, hogy megnyugtassa a nyugat-európai közvéleményt. brüsszeli nato-körökben számolnak ezért azzal, hogy a tanácsülésen egyes kormányok hangot adnak kifogásaiknak.

mp/dj lb kd

08.37 161181 1959

--

sk0019 4 230 mtik1019

oszama el baz sajtóértekezlete

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. november 16. /mti/ - egyiptom és a többi arab ország kibékülése semmi esetre sem fog izrael rovására történni - hangsúlyozta vasárnapi sajtóértekezletén oszama el baz egyiptomi külügyi államtitkár, hoszni mubarak államfő kabinetjének igazgatója. egyben jelezte, hogy a kibékülés nem várható a közeli jövőben.

el baz cáfolta, hogy kairó és arab fővárosok között titkos kapcsolatfelvételre került volna sor a kibékülés céljával. a külföldi újságírók szövetségének kairói klubjában rendezett sajtókonferencián leszögezte, hogy országa külpolitikájában nem várható „semmilyen drasztikus változás,,. a szaud-arábiai közel-keleti rendezési tervet ugyanakkor „reményteljes és ígéretes jelnek,, nevezte és közvetett formában szorgalmazta, hogy az arab országok november 25-én kezdődő marokkói csúcsertekezletükön fogadják azt el. „ha a csúcsertekezlet olyan dokumentum elfogadásával ér véget, amely a közvetlenül érintett arab feleket közelebb hozza a békefolyamathoz, akkor ezt pozitív hozzájárulásnak nevezhetjük,, - mondotta. el baz a pfsz-szel való párbeszédre sürgette az egyesült államokat, hangoztatva, hogy ez elősegítené a palesztinok és izrael kölcsönös elismerését.

egyiptom és a szocialista országok kapcsolatainak kilátásairól szólva kijelentette: „minden országnak jó esélyei vannak, hogy jó kapcsolatokat létesítsen egyiptommal - az ország szuverenitásának tiszteletben tartása mellett,,.

pc

a szerkesztőségek tájékoztatására!

„nincs összeegyeztethetlenség közöttünk és a szocialista országok között,, - jelentette ki oszama el baz egy kérdésre válaszolva. „vannak bizonyos követelmények, amelyek nem korlátozódnak a szocialista országokra. minden országnak jó esélyei vannak, hogy jó kapcsolatokat létesítsen egyiptommal különböző területeken, amennyiben tiszteletben tartják szuverenitásunkat, függetlenségünket, jogunkat arra, hogy döntsünk tevékenységünk iránya felől, amelynek révén jogainkat érvényesítjük, s ha nem avatkoznak belügyeinkbe,,. „ugy véljük, hogy ezen elvek tiszteletben tartása esetén lehetőség nyílik a javulásra,, - mondta el baz és egyiptom kiváló kapcsolatai közé sorolta kínát, romániát és észak-koreát. „nem akarjuk, hogy diktáljanak nekünk, sem szocialista, sem tőkés országok... de nem szándékszunk fenntartani semmilyen szintű feszültséget. nincs kivétel készségünket, óhajunkat illetően, hogy a legjobb viszonyban éljünk minden országgal,, - jelentette ki az államminiszter

rg/zsa pn kd

08.45 161181 2569

--

sk0020 4 300 mtik1020

mubarak-mohieddin

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. november 16. /mti/ - hoszni mubarak egyiptomi államfő vasárnap - első ízben - fogadta khaled mohieddint, a baloldali ellenzéki nemzeti haladó párt főtitkárát s a párt küldöttségét.

a parlamentből három évvel ezelőtt kiszorított baloldali párt főtitkára „pozitív, kiváló megbeszélésnek,, nevezte az elnökkel lezajlott találkozót, melynek során a két fél kölcsönösen tájékoztatta egymást álláspontjáról. mint mohieddin mondotta, több pontban megegyezett a véleményük, leszögezte ugyanakkor, hogy pártja változatlanul elutasítja a camp david-i megállapodásokat.

mint arról korábban beszámoltunk, hoszni mubarak államfő - első számú ellenségeként a szélsőséges vallási ellenzéket tartva számon - párbeszédet ajánlott fel a legális ellenzéki erőknél, s ennek keretében már találkozott ibrahim sukrival, a szocialista munkapárt vezetőjével s musztafa kamel muraddal, a szocialista liberálisok

pc

vezetőjével. a marxistákat és nasszeristákat tömörítő nhp vezetőjének fogadása további előrelépést jelent a „nemzeti konszenzus”, kialakításában, lévén a mohieddin vezette párt az egyetlen, amely nyíltan mubarak elnöki jelölése ellen szavazott, minthogy mubarak szadat elnök politikájának hű követését helyezte kilátásba. a nemzeti haladó párt az egyetlen továbbá, amely a legális ellenzéki erők közül kezdettől fogva s mindmáig szembehelyezkedik az izraellel kötött különbségével, a camp david-i megállapodások alapján folytatott tárgyalásokkal. mubarak rendszere és az ellenzék együttműködésének lehetséges területe - vélük megfigyelők - a belpolitikai s főként gazdasági kérdésekben lelhető fel.

rg/dj pn

08.48 161181 1708

--

sk0021 4 230 mtik1021

fidel castro nyilatkozata

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. november 15. /mti/ - fidel castro elnök vasárnap kijelentette: a kubaiak úgy tehetnek leginkább eleget a mostani idők követelményeinek, ha a termelés növelése és a védelem megerősítése érdekében vívnak kétirányú harcot.

a kubai vezető a fővárosban és a havanna-tartományban tett munkalátogatása után nyilatkozott újságíróknak. az állam- és minisztertanács elnöke abból az alkalomból tekintett meg különböző üzemeket, hogy vasárnap mintegy két millió dolgozó végzett önkéntes társadalmi munkát a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának tiszteletére. a társadalmi munkából származó bevételeket a területvédelmi miliciák rendelkezésére bocsátják. e katonai testület több, mint egy éve alakult a fegyveres erők támogatására, tekintettel az egyesült államok részéről kuba ellen intézett fenyegetésekre. a kubai dolgozók önkéntes társadalmi munkával teremtik elő a területvédelmi miliciák felfegyverzéséhez, egyenruhájához és létesítményeihez szükséges anyagi eszközöket.

fidel castro a nemzetközi helyzetről szólva kijelentette, hogy világszerte erőteljes szolidaritási mozgalom bontakozott ki kubával. a kubai elnök felhívta a figyelmet arra, hogy az egyesült államok képtelen volt választ adni arra a felszólításra, hogy konkrét bizonyítékokkal igazolja a kubai katonák állítólagos nicaraguai jelenlétével kapcsolatos washingtoni vádakat.

pc

a jelek szerint az egyesült államokban vannak olyanok, akik úgy vélik, hogy kubát fenyegetésekkel meg lehet félemlíteni. az illetők azonban tévednek - a kubai nép már 23 éve vívja hősi harcát a különböző jellegű agressziók ellen - hangoztatta castro.

közép-amerikai kérdésekre térve fidel castro a problémák tárgyalásos politikai megoldása mellett szállt síkra. rámutatott, hogy az egyesült államok nem hajlandó felkutatni a politikai rendezés módjait, ehelyett a katonai megoldást sürgeti.

ml/zsa pn

08.50 161181 1983

--

sk0022 4 230 mtik1022

sazli - ítélet

kairó, 1981. november 16. /mti/ - az egyiptomi „etikai”, bíróság vasárnap vagyonelkobzásra és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte szaad mohammed el-sazlit, az egyiptomi fegyveres erők egykori vezérkari főnökét, az emigráns ellenzék vezető alakját.

a néhai szadat elnök politikája ellen fellépő és külföldön működő egyiptomi nemzeti front vezetőjét tizennyolc társával fogták perbe távollétükben, azzal a váddal, hogy az egyiptomi rendszer megdöntésének céljával szervezkednek. sazlín kívül a csoport további tizenhárom tagja - közöttük abdel megid farid és hikmet abu zeid volt miniszterek - sazlíhoz hasonló ítéletet kapott. a politikai ellenzék kordában tartására szadat által felállított „etikai”, bíróság a vádlottak közül ötöt felmentett.

rg/zsa pn

08.51 161181 0809

pc

--

sk0023 4 230 mtik1023

emberi jogok - pravda

moszkva, 1981. november 16. /taszsz/ - az amerikai külügyminisztériumnak az emberi jogokkal kapcsolatos memoranduma jól tükrözi a washingtoni kormányzatnak az emberi jogokkal kapcsolatos képmutató, az elnyomáson és más államok belügyeibe történő beavatkozáson alapuló politikáját - írja hétfői számában a pravda, az szkp központi lapja.

a dokumentum összeállítói minden realitást figyelmen kívül hagynak, amikor valamennyi országra a „szabadság és demokrácia,, szerintük egyedül üdvözítő amerikai modelljét kívánják ráerőszakolni. azt követelik a szovjetuniótól, hogy ilyen - természetesen tőkés - modell irányában haladjon, mert enélkül elképzelhetetlen bármiféle javulás a szovjet-amerikai viszonyban - mutat rá a pravda.

az egyesült államok külügyminisztériumában igazán tudhatnák, hogy eredménytelen bármiféle beavatkozás a szocialista országok belügyeibe, és a korábbiakhoz hasonlóan ezek a kísérletek a jövőben is kudarcra vannak ítélve. a „szabadság és demokrácia,, hamis képét sugalló szerzők sem tudják elfedni, hogy éppen az egyesült államok a legfőbb támasza a mindenfajta emberi jogot tipró fasiszta rezsimeknek.

a memorandum ezt a támogatást az egyesült államok „biztonsági, gazdasági és egyéb érdekeivel,, kívánja megmagyarázni. mint szerzői írják, előnyben részesítik ezeket a diktaturákat a haladó társadalmi változásokkal szemben, amelyek mögött, ugymond, kommunista veszély húzódik meg - fejezi be cikkét a pravda.

kr tj

08.58 161181 1503

--

sk0024 4 230 mtik1024

rövid hírek

bangladesi választások

dacca, 1981. november 16. /reuter/ - abduz szattar, banglades népi köztársaság ügyvezető elnöke, a hatalmon levő bangladesi nemzeti párt jelöltje győzött az ázsiai országban vasárnap rendezett

pc

választáson. az eddig összeszámlált szavazatok közül szattar 8 378 809 szavazatot kapott, míg fő vetélytársa, kamal hosszani, az avami liga jelöltje csak 2 775 237-et.

hinckley

washington, 1981. november 16. /ap/afp/ - john hinckley - aki merényletet követett el reagan elnök ellen - újabb öngyilkosságot kísérelt meg. cellájában felkötötte magát, de a börtönőrök levágták a kötélről. hinckleyt a börtönőrök állandó megfigyelés alatt tartották május óta, amikor egy aszpirinszerű gyógyszerrel próbálta megmérgezni magát. az újabb öngyilkossági kísérlet után hinckleyt kórházba szállították, állapota „kielégítő,,.

husszein

ottawa, 1981. november 16. /afp/ - husszein jordániai király négy napos hivatalos látogatása befejeztével elutazott ottawából. az uralkodó trudeau kanadai kormányfővel a közel-keleti helyzetről tárgyalt. utjának következő állomása london lesz.

gandhi

delhi, 1981. november 16. /afp/ap/ - indira gandhi indiai kormányfő hétfőn hazaérkezett tiznapos szófia, római és párizsi körutjáról.

zia ul-hak

islamabad, 1981. november 16. /upi/ - zia ul-hak pakisztáni államfő vasárnapi sajtóértekezletén kizárta annak lehetőségét, hogy választásokat tartsanak a közeljövőben az országban. az elnök elismerte, hogy négy és fél év alatt sem sikerült megteremteni az országban az általa ígért „új rendszert,,.

görög konzul meggyilkolása

sydney, 1981. november 16. /ap/reuter/ - meggyilkolták görögország sydney-i főkonzulját. a 47 éves konsztantin giannariszt lakásán egy késsel a hátában találták meg a konzulátus dolgozója, akik érte mentek, mert nem jelent meg munkahelyén. a rendőrség közölte, hogy a lakást kifosztották, de még korai lenne a gyilkosság indítékairól beszélni. decemberben ugyanabban a negyedben a török főkonzult is meggyilkolták.

szi tj

09.01 161181 2086

pc

--

sk0025 4 230 mtik1025

nicaragua

havanna, 1981. november 15. /mti/ - a hondurasi hadsereg jobboldali körei nyomást gyakorolnak a tegucigalpai kormányra azzal a céllal, hogy az országot bevonják a nicaragua-ellenes katonai tervekbe - figyelemzetett daniel ortega, a nicaraguai kormányzótanács koordinátora.

a nicaraguai rádió- és televízió által közvetített nyilatkozatában elmondotta, a nicaraguai határőrök ellen a múlt héten indított támadás összhangban van azokkal a washingtoni tervekkel, amelyek a közép-amerikai ország destabilizálását és megtámadását sürgetik.

hozzáfüzte, hogy a hondurasi jobboldal nagy ügybuzgalommal munkálkodik a hondurasi, guatemalai és salvadori hadsereg szövetségéből álló, ugynevezett „északi háromszög”, kiépítésén. ennek az a kifejezett célja, hogy eltiporják a nicaraguai forradalmi folyamatot és szétzúzzák a salvadori forradalmat.

daniel ortega közölte, hogy az utóbbi napokban a két ország határa mentén a hondurasi csapatok és a somozista bandák nagyarányú összevonása kezdődött meg. sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy a hondurasi törvényhozás engedélyezte idegen csapatok hondurasi területeken való átvonulását.

lemondott tisztségéről és visszavonult az aktív politikától arturo cruz, nicaragua eddigi washingtoni nagykövete. arturo cruz tavaly májusban vált ki a managuai kormányból és vállalta el az ország washingtoni nagykövetének tisztét. már akkor közölte, hogy új megbízatásának legfeljebb hat-hét hónapig tehet eleget.

lemondását bejelentve arturo cruz közölte, még nem döntött arról, hogy a közvetlen jövőben nicaraguában, vagy az országon kívül telepszik-e le. hozzáfüzte, hogy megítélése szerint jelenleg „magánemberként”, szolgálhatja legeredményesebben a nicaraguai forradalom ügyét.

nicaraguában tüzharcban elesett annak az ellenforradalmi csoportnak öt tagja, amely október 22-én két, nicaraguában tanító kubai pedagógust gyilkolt meg. az eset a múlt héten történt az ország matagalpa nevű megyéjében.

ml/dj pn

09.07 161181 2017

pc

--

sk0026 4 230 mtik1026

guatemala

havanna, 1981. november 16. /mti/ - az elmúlt hét végén egyetlen nap alatt 105 polgári személyt gyilkoltak meg a guatemalai rendszer erőszakszervei. az áldozatok között 5-6 éves gyermekek is vannak.

frank larue, az önkényuralom ellen küzdő guatemalai demokratikus front koordinátora közölte, hogy a terror példa nélküli hulláma árasztja el az országot, s valamennyi ellenzéki szervezet létérdeke, hogy küzdjön a guatemalai rémuralom ellen.

frank larue szavai a guatemalai helyzet kivizsgálására a hét végén az egyesült államokban megtartott értekezleten hangzottak el. a háromnapos tanácskozás fölött amerikai haladó csoportok vállaltak védnökséget. a tanácskozáson szót kaptak a guatemalai ellenzék legjelesebb képviselői is. frank larue ezen az értekezleten elmondotta, hogy guatemalában a forradalmi népi és demokratikus mozgalmakat tömörítő politikai front van kialakulóban. eddig 150 ellenzéki szervezet jelentette be csatlakozási szándékát, köztük szociáldemokrata irányzatú pártok, vallási csoportok, szakszervezetek, parasztszövetségek és diákszervezetek.

frank larue azt a reményét fejezte ki, hogy hamarosan guatemalában is létrejön a forradalmárokat közös frontban tömörítő szervezet, úgy, ahogy az már salvadorban korábban megtörtént.

ml/zsa pn

09.09 161181 1305

--

sk0027 4 230 mtik1027

weinberger - u.s. news

washington, 1981. november 16. /mti-ap/upi/ - az egyesült államok kormánya többet költ, mint indokolt lenne, de nem a hadügyi tárca területén - jelentette ki caspar weinberger amerikai hadügyminiszter a u.s. news és world report vasárnap i számában megjelent interjújában, és egyúttal ismét megerősítette a reagan-kormányzat ígéretét: az ország nehéz gazdasági helyzete ellenére „kicsérélik az amerikai arzenált,,.

pc

a puszta tény, hogy vannak gazdasági problémáink, nem indokolja, hogy visszatérjünk azokhoz a módszerekhez, amikből ekkora infláció lett; az erősen túlhajtott belső költsékezéshez, hogy ismét olyan programokra költünk nagy pénzeket, amelyek néhány választóközvet érdekeinek felelnek csak meg, de nincs valódi hasznuk - mondta Weinberger.

a kormányzat egészét tekintve többet költöttünk az indokoltnál, de nem így a hadügy területén - állította Weinberger, és a következőképpen próbálta feloldani az ellentmondást: az emberek nem értik meg, hogy a „sebezhetőségi ablakot”, nem lehet egyik napról a másikra bezárni. annak a latolgatása, hogy ne építsük ki az MX-rendszert vagy ne gyártsuk a B-1 bombázót, csak meghosszabítaná ezt a veszélyes időszakot.

a korszerűsített amerikai politikai szótár új címszava, a „sebezhetőségi ablak”, jelentésként a „héják”, - mint ismeretes - azt próbálják belesűríteni, hogy egy „szovjet első nukleáris csapás”, esetén még a földön megsemmisülne a jelenleg rendszerbe állított „védtelen”, minuteman interkontinentális ballisztikus rakéták többsége. itt makacsul figyelmen kívül hagyják először azt a tényt, hogy a szovjetunió többször javasolta: kössenek szerződést arról, hogy senki sem használ elsőként nukleáris fegyvert. másodszer azt, hogy a földi támaszpontú rakéták csak mintegy harmadát adják az amerikai hadászati nukleáris erőnek, s végül hogy az amerikai okoskodást következetesen alkalmazva a szovjetunió sokkal „sebezhetőbb”, lenne.

a nyugat-európaiak a hadügyminiszter szerint „nagyon érzékenyen reagálnak mindenre, amit a tengerentúlon mondanak, és sokszor olyantól is megijednek, amit az egyesült államok nem szándékozik tenni”, ezért kell Weinberger szerint korszerűsíteni a nukleáris fegyvertárat, hogy az egyesült államok bizonyítsa a világnak: „sokkal megbízhatóbb szövetséges”, míg a hadikiadások csökkentése azt jelezné, hogy Amerika „bizonytalan, és nem lehet rá támaszkodni”, - hangsúlyozta interjújában Weinberger.

le lb

09.12 161181 2476

pc

--

sk0028 4 230 mtik1028

rövid hírek

aréna

Merida /mexikó/, 1981. novembere 16. /afp/ - 47 ember meghalt és 54 megsebesült a mexikói Meridában annak következtében, hogy egy nagygyűlés során leomlott a helyi aréna egyik fala. a létesítményben a kormányzó intézményes forradalmi párt tartott nagygyűlést a Yucatani kormányzóválasztási kampány részeként.

heroin

Belgrád, 1981. november 16. /reuter/ - a jugoszláv vámtisztviselők 1980-ban 298 kilogramm heroint koboztak el, azaz csaknem négyszer annyit, mint a megelőző évben. a legnagyobb fogást az jelentette, amikor az NSZK-ba tartó egyik kamion különlegesen kiképzett rekészében 80 kilogramm heroinra bukkantak a vámósok.

laoszi külügyminiszter

Bangkok, 1981. november 16. /afp/ - Phoune Sipraseuth, a laoszi népi demokratikus köztársaság külügyminisztere vasárnap befejezte kétnapos thaiföldi látogatását, és hazautazott Bangkokból.

tüntetés

Frankfurt, 1981. november 16. /reuter/ - összetűzésre került sor vasárnap a nyugatnémet rendőrség és a környezetvédelem nevében a frankfurti repülőtér új kifutópálya építése ellen tüntetők között. mintegy 4000 ember barrikádok felállításával megbénította a forgalmat a repülőtér felé vezető úton. szünetelt a közlekedés a város és a légikikötő között közlekedő helyi érdekű gyorsvasuton is, mivel a tüntetők elvágták a jelzőberendezések kábeljeit, és gépkocsikkal torlaszolták el a kereszteződéseket.

szí tj

09.15 161181 1440

pc

--

sk0029 4 230 mtik1029 t ö r ö l v e !

sk0030 4 230 mtik1030

fahd-terv-reagálások

beirut, 1981. november 16. /upi/afp/ - „a fahd-terv,, elutasítása nem azt jelenti, hogy elleneznénk a független palesztin állam létrehozását bármely palesztinai területen, hanem azt, hogy ezt az államot előfeltételek nélkül kell létrehozni,, - jelentette ki bassam abu serif, a népi front palesztina felszabadításáért elnevezésű szervezet szóvivője. hozzátette: szervezete határozottan elutasítja izrael állam elismerését.

a pfsz-en belül a „radikális,, szárnyhoz tartozó szervezet szóvivője hangoztatta, hogy izrael jelenleg közvetlen csapást akar mérni libanonban a palesztin erőkre és a velük szövetséges libanoni baloldalra, s emellett tervbe vette a palesztin és a haladó libanoni vezetők meggyilkolását. abu serif hangsúlyozta, hogy a palesztin mozgalom képes szembeszállni az izraeli támadással, s azzal egyidőben a megszállt területeken is tömeges felkelés törne ki.

tel aviv /ctk/ - az arab-izraeli konfliktus szaud-arábia által javasolt békés rendezése az ensz határozataira épül, a terv válasz a camp david-i különalku csődjére - jelentette ki meir vilner, az izraeli kommunista párt kb főtitkára a központi bizottság 14. ülésén.

pc

- az izraeli kp kb főtitkára elítélően nyilatkozott arról, hogy mind a kormány, mind az ellenzéki munkapárt elvetette fahd tervezetét. elmondotta, hogy az izraeli kormány folytatja elnyomó politikáját a megszállt területeken, s nem sikerült találnia olyan áruló politikusokat, akik hajlandók lettek volna támogatni az izrael által a palesztinoknak szánt „autonómiát,,. végezetül kijelentette: a közel-keleti válságot nem lehet sikeresen és véglegesen rendezni a szovjetunió részvétele nélkül.

bl pn

09.23 161181 1710

--

sk0031 4 230 mtik1031

egyesült államok

reagan

san antonio /texas/, 1981. november 16. /mti-ap/reuter/ - ronald reagan amerikai elnök hétfégi texasi pihenéséről az atomháború esetén alkalmazandó „az utolsó ítélet napja,, nevet viselő különleges hadászati parancsnoki gépen repült vissza a fővárosba.

az elnöknek a háromórás légiút során alkalma nyílt arra, hogy megismerkedjen a repülő hadászati főparancsnokság működésével. az átalakított boeing 747-es óriásgépet atomháború esetén arra szolgálta, hogy a földi parancsnoki központok elpusztulása után a legfelső vezetőség a fedélzetén irányíthassa tovább a háborút.

az amerikai elnököt különös légi útjára elkísérte edwin meese főtanácsadó, james baker, a fehér ház személyzeti főnöke és michael deaver, baker helyettese.

trident

cape canaveral, 1981. november 16. /ap/upi/ - meghibásodás miatt a levegőben fel kellett robbantani egy kísérleti trident-rakétát - jelentette be vasárnap az amerikai légierő egyik felelős beosztottja. a rakétát a franklin benjámín nevű amerikai atomtengeralattjáróról indították vasárnap 88 kilométernyire a floridai partoktól. a hivatalos jelentés szerint az indítást követő 55. másodpercben észlelték, hogy a rakéta letért pályájáról, s ezért az indítást ellenőrző központ távirányítással azonnal felrobbantotta.

pc

a trident-rakéta az amerikai hadászati nukleáris erők egyik új nemzedéke. hatótávolsága 7800-11000 km vagyis messze felülmúlja majd az eddigi poseidon rakéták 4653 km-es hatótávolságát. rendszerbe állításuk a közelmúltban kezdődött és a jelentések szerint ez volt a második sikertelen indítási kísérlet.

lp lb

09.37 161181 1641

--

sk0032 4 230 mtik1032

portugália

Lisszabon, 1981. november 16. /taszsz/afp/ - csak a kormány lemondása teheti elkerülhetővé portugáliában a gazdasági összeomlást és a lakosság életkörülményeinek további romlását - jelentette ki octavio pato, a portugál kommunista párt kb pb tagja alcantara lisszaboni kerület kommunistáival való találkozásán.

a kommunista vezető hangsúlyozta, hogy a növekvő infláció és munkanélküliség körülményei között a kormány tevékenysége elkerülhetetlenül a teljes káoszhoz vezet. a hatóságok az agrárreform elleni szüntelen támadásokkal próbálják meg helyettesíteni a nemzeti ipar és mezőgazdaság fejlesztését. emellett felül akarják vizsgálni a jelenlegi munkatörvénykönyvet is, hogy megsemmisítsék a portugál dolgozók számos demokratikus vívmányát.

a kormány nem képes megállítani az ország kereskedelmi és fizetési mérleghiányának, valamint külföldi adósságának növekedését - ez utóbbi 1976 óta több, mint ötszörösére nőtt, és jelenleg 660 milliárd escudot - 10 milliárd dollárt - tesz ki.

ilyen körülmények közepette - mutatott rá pato - a kommunisták sürgetik az idő előtti parlamenti választások kiírását. a párt meggyőződése szerint ezeken a választásokon a jelenlegi reakciós kormánykoalíció vereséget szenvedne. pato kifejezte reményét, hogy ezzel portugáliában lehetővé válna demokratikus reformok megvalósítása.

élesen tiltakozott szombaton és vasárnap a két legnagyobb portugál szakszervezet - az általános munkásszövetség és a portugál dolgozók általános szövetsége - országos intersindical - a kormány pénteken elfogadott terve ellen, amely 14,75 százalékos maximális bérnövekedést helyez kilátásba 1982-ben. mint az afp francia hírügynökség hangsúlyozza, hivatalos adatok szerint 1981-ben 18

pc

százalékos inflációval lehet számolni, de a szakszervezetek 25 százalékra becsülik ezt az adatot. a két fő szakszervezeti tömörülés bejelentette a „dolgozók mozgósítását”, abból a célból, hogy a kormány változtassa meg a gazdaság fellendítésére vonatkozó elképzeléseit.

sr lb

10.17 161181 2033

--

sk0033 4 230 mtik1033

görögország - pravda /1.rész/

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - görögország választások utáni helyzetét, a demokratikus erők győzelmének okait, a görögök elvárásait tekinti át a pravda hétfői kommentárja, miközben a lap athéni tudósítója kitér a választási ígéret megvalósításának utjában álló akadályokra is. a kommentátor leszögezi: az a statisztika szerinti 11 százalék, amelyet a kommunisták a szavazatokból kaptak, nem tükrözi hiven ennél jóval nagyobb befolyásukat. ennek oka - s a görög kommunisták is így értékelték - elsősorban a választások jellegében keresendő, vagyis abban a tényben, hogy a lakosság mindenképpen változást akart: a jobboldal helyett demokratikus erőket akart kormányra juttatni. az aggodalom, hogy utolsó pillanatban a jobboldal mégis előnyhöz jut, a kommunisták sok hívét készítette arra, hogy szavazatát a pánhellen szocialista mozgalomra /pasok/ adja.

sorjában véve a bel- és külpolitikai okokat, amelyek az új demokrácia kudarcához vezettek, a pravda a gazdasági és szociális problémákat, azok megoldatlanságát elemzi. részletesen kifejti, miért volt eredménytelen a csatlakozás a közös piacokhoz. kiemeli az okok közül, hogy a csatlakozás ellenére görögországban megmaradt a korábbi piaci szerkezet, a bürokratikus rendszer, s aligha lehet szó teljes értékű integrációról olyan körülmények között, amikor a görög ipari bázis a legelmaradottabb a közös piacon belül. népszerűtlének voltak a parasztok körében azok az intézkedések, amelyeket az egk megkövetelt a görög mezőgazdaságtól - így egyes ágazatok termelésének csökkentése, s a konkurrenciaharc okán a kapuk mégsem akartak megnyitni a görög gyümölcs- és zöldségszállítmányok előtt. a pasok ígérete, amely szerint a közös piaci csatlakozás kérdését népszavazásra bocsátják, felvillantotta a reményt, hogy van visszaut e kedvezőtlen fejleményből. más kérdés - írja a pravda -, hogy a választási kampányban elhangzott ígéret teljesítése nehézségekbe ütközik. hiába a pasok győzelme, a népszavazás kiírása nem a

pc

kormány, hanem a köztársasági elnök feladata. karamanlisz elnök pedig korábban, az új demokrácia és a kormány élén állva éppen az egk-tagság híve volt, s nagy szerepet játszott a döntés meghozatalában. /folyt./

sj/zsa tj

10.24 161181 2245

-.-

sk0034 4 230 mtik1034

görögország - pravda /2.rész/

bizonyos korrekciót hajtott végre a pánhellen szocialista mozgalom az amerikai támaszpontok kérdésében is - állapítja meg a pravda, utalva rá, hogy a választásokon a lakosság éppen e támaszpontok nemkívánatos volta, az idegen csapatok kivonása mellett foglalt állást. a pasok, miközben elvben a választási kampányban meghirdetett nézetéhez híven az amerikai támaszpontok felszámolása mellett foglalt állást, ma úgy vélekedik, hogy az idegen csapatok teljes kivonását a támaszpontok teljes elszigetelésének időszaka kell, hogy megelőzze. az elképzelések szerint az ország többi részétől hermetikusan elzárt amerikai támaszpontok felett ebben az időszakban a görög hatóságok gyakorolnák az ellenőrzést. mind az átmeneti időszokról, mind a támaszpontok bezárásának pontos menetrendjéről az amerikaiakkal folytatott tárgyalásokon fognak dönteni. ami a külpolitikai kérdéseket illeti, a pasok vallja, hogy a nato-tagság ellentétes görögország érdekeivel, s kitarva az összes katonai tömb felosztásának szükségességéről meghirdetett elve mellett, a pánhellen szocialista mozgalom készül a nato-val kötött szerződések felülvizsgálatára. ellenzi a pasok a nukleáris fegyverkezését, sikraszáll az atomfegyvermentes övezet létesítése mellett a balkánon - írja a pravda.

a gazdasági élet területén, a belpolitika demokratizálása vonatkozásában már eddig megvalósított első intézkedések kedvező visszhangra találtak a lakosság körében. az új kormány gyakorlati tevékenységének mércéje mindemellett az lesz, hogyan válnak valóra a választások előtti tervek, a párt programja, a görögök, akik a választásokon bizalmukat nyilvánították a pánhellen szocialista mozgalom iránt, most mindenesetre az ígéretek következetes megvalósítása mellett szállnak síkra - írja a pravda.

sj/zsa tj

10.26 161181 1828

pc

-.-

sk0035 4 230 mtik1035

tunézia-ausztria

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. november 16. /mti/ - vasárnap este három napos hivatalos látogatásra bécsbe érkezett bedzsi kaíd esz-szebszi tunéziai külügyminiszter. vendéglátójával, dr. willibald pahr osztrák külügyminiszterrel mindenekeelőtt a közel-keleti helyzet időszerű fejleményeit vitatja meg, és biztosra vehető, hogy ez lesz a fő témája dr. bruno kreisky kancellárral folytatandó megbeszéléseinek is. a tunéziai külügyminiszter szerdán sajtóértekezletet tart a concordia sajtóklubban.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

minden jel arra utal, hogy ismét az osztrák külpolitika előterébe kerül a közel-keleti kérdés. kreisky kancellárnak hosszú hetekre volt szüksége ahhoz, hogy kiheverje a pfsz bécsi képviselője miatt keveredett botrányt, majd szadat elnök halála után arafat részéről elhangzott állásfoglalások okozta csalódásokat. a tunéziai külügyminiszter mellett a héten bécsbe várják jozsef burg izraeli belügyminisztert is és a sűrűsödő diplomáciai mozgás óvatos állásfoglalásra készítette az osztrák kormányfőt. vasárnap a vorarlbergi dornbirnben tartott beszédében a kancellár kijelentette: megítélése szerint európát jelenleg nem fenyegeti háború veszélye - ezt legfeljebb egy lengyelország elleni intervenció idézhetné elő. a közel-keleti térség ezzel szemben robbanásveszélyes. a számtalan érdekcsoport mögött kitapintható a két nagyhatalom jelenléte, akiknek ugyan nem áll érdekében a háborús veszély fokozása, mégis időről időre elvesztik ellenőrzésüket a térség fölött és ez robbanáshoz vezethet.

burg izraeli belügyminiszter bécsi látogatásával kapcsolatban megállapította, hogy a két ország viszonya rendezett. ausztria nem hagy beleszólást a szovjetunióból országán keresztül kivándorló zsidók ügyébe. mint ismeretes, izrael állam és több cionista szervezet nagy aktivitást fejt ki annak érdekében, hogy a szovjetunióból kivándoroltak csakis izraelt válasszák végleges hazájukul, elég nagy százalékuk azonban nem kíván a közel-keleti országban letelepedni, hanem az egyesült államokba, vagy más országba kíváncsoznak. kreisky az osztrák rádióknak adott nyilatkozatában hétfőn reggel még egy kijelentésével „beágyazta”, burg belügyminiszter látogatását, amikor kijelentette: a

pc

szaud-arábiai rendezési tervben már óvatosan megfogalmazódik izrael állam elismerése, ha tel aviv továbbra is vonakodik a palesztin állam tudomásulvételétől, akkor ezzel megbélyegzi önmagát, s elárulja, hogy egyedül ő nem akar békét a közel-keleten.

sz lb

10.37 161181 2600

--

sk0036 4 270 mtik1036

jugoszlávia - időjárás

belgrád, 1981. november 16. /mti/ - jugoszlávia kontinentális éghajlatu részein négy napja esik az eső, a havaseső, vagy a hó. a télies időjárás nemcsak az őszi mezőgazdasági munkákat szakította meg, hanem sok helyütt a közúti forgalmat is. a hó miatt bosznia-hercegovinában, nyugat-szerbiában, macedóniában, koszovóban, crna gorában és horvátországban több út járhatatlan. a skopjei repülőteret lezárták, a nyugat-szerbiai ivanjica környékén tucatnyi falut elzárt a külvilágtól a hó. néhány körzetben a vihar leszagatta a villany- és a telefonvezetékeket.

már/zsa tj

10.39 161181 0613

--

sk0037 4 230 mtik1037

amerikai béketanács

new york, 1981. november 16. /mti-taszsz/ - az egyesült államok békemozgalmának szélesítésére irányuló program kidolgozásával new yorkban befejezte munkáját az amerikai béketanács 2. kongresszusa. a tanácskozás munkájában negyvenhat helyi szervezet több mint háromszáz képviselője vett részt. a küldöttek számos határozatot fogadtak el a leszerelésről, az ázsiai, afrikai és latin-amerikai népek nemzeti-felszabadító mozgalmaival való szolidaritásról, a fegyverkezési hajszának az amerikai dolgozók életszínvonalára gyakorolt hatásáról.

pc

a kongresszus résztvevői levelet küldtek alexander haig amerikai külügyminiszternek, s ebben tiltakozásukat fejezték ki amiatt, hogy a külügyminisztérium megtagadta a szovjet békevédelmi bizottság meghívott képviselőjétől a beutazási vizumot. a küldöttek elítélték a kuba címére elhangzott háborus fenyegetéseket, és szolidaritásukat fejezték ki a kubai néppel.

a kongresszus megválasztotta az egyesült államok béketanácsának vezető szerveit. a szervezet elnöke ismét michael myerson lett.

a tanácskozáson résztvevő romesh chandra, a béke világtanács főtitkára a pravda new york-i tudósítójával folytatott beszélgetés során kijelentette: „ma sok mulik az amerikai népen. ahogyan a háboruellenes mozgalomba, a békeharcba aktivan bekapcsolódott nyugat-európaiaknak is, a tiltakozók sorába lépve az amerikaiaknak el kell téríteniük a reagan-kormányzatot attól a kalandorpolitikától, amely mindannyiunkat nukleáris katasztrófával fenyeget,„.

le tj

10.56 161181 1542

--

sk0038 4 230 mtik1038

jobert a francia-szovjet gazdasági kapcsolatokról

párizs, 1981. november 16. /mti/ - michel jobert francia külkereskedelmi miniszter egy rádiónyilatkozatban kijelentette, hogy bizakodóan ítéli meg a francia-szovjet gazdasági együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit.

jobert, aki decemberben moszkvába utazik, hogy a francia küldöttséget vezesse a gazdasági és tudományos együttműködés kérdéseivel foglalkozó francia-szovjet ugynevezett nagybizottság ülészakán, kijelentette: reméli, hogy sikerül kedvező megállapodást kötni a szovjet földgázszállításról.

ismeretes, hogy washington rendkívül hevesen ellenzi ezt a tervet, amelynek megvalósulása esetén franciaország és nyugat-németország hosszú távu megállapodást kötne moszkvával nagy mennyiségű szovjet földgáz vásárlásáról.

jobert, aki a múlt héten pekingben járt - s e látogatása nem végződött a várt eredménnyel - a francia-kinai gazdasági kapcsolatokról szólva azt mondta, hogy a következő években nem

pc

1981.11.16.

Lehet nagyobb szabású üzletkötésekre számítani pekingben. „a kínai vezetők a korábbi években túl sokat akartak markolni, - mondta a külkereskedelmi miniszter, arra célozva, hogy peking néhány évvel ezelőtt még nagyarányú üzletkötésekkel kecsegtette nyugati partnereit, majd kijelentette: a francia-kínai kereskedelmi kapcsolatok szintje a következő években előreláthatólag még alacsony marad.

ds/zsa lb

11.00 161181 1414

--

sk0039 4 230 mtik1039

háromoldalu tárgyalás - pravda

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - az amerikai-izraeli-egyiptomi háromoldalu tárgyalás kudarcával foglalkozik hétfői számában a pravda. mint ismeretes, a kairóban megtartott legutóbbi megbeszélés teljesen eredménytelen maradt, s mint a szovjet lap megállapítja, ezuttal még arra sem tellett, hogy a záróközleményben „előrehaladásról,„ irjanak.

ez a tárgyalás az ugynevezett palesztin autonómiáról folyt, s a szovjet lap hangsúlyozza, hogy a jelenlegi forduló megtartását tel aviv erőszkolta ki, mivel azt akarta elérni, hogy egyiptom fogadja el a tel aviv által kidolgozott, valamiféle névleges helyi autonómiát biztosító, de a megszállt arab területeket szilárdan izrael kezében hagyó „rendezést,„ bár egyiptom is szeretné - még az izraeli csapatoknak a sinai-félszigetről történő kivonásáig - lezárni a palesztin kérdést, ezuttal nem volt hajlandó elfogadni az izraeli követeléseket, sőt azt követelte, hogy hozzanak létre törvényhozó és végrehajtó jogkör birtokában lévő palesztin területet a jordán nyugati partvidéke és a gázai övezet ügyeinek intézésére.

„a mostani forduló ismét megmutatta a világnak, s minden bizonnyal egyiptomnak is, hogy a camp david-i huzavonát az „autonómia, körül minden bizonnyal csak a palesztin nép jogfosztottságának megtartására, az izraeli megszállás örökössé tételére találták ki,„ - írja a szovjet lap, rámutatva: a megoldás egyetlen járható útja az olyan nemzetközi konferencia összehívása, amelyen minden érdekelt fél részt vész, így a pfsz is.

ki/zsa tj

11.03 161181 1568

pc

--

1981.11.16.

sk0040 4 300 mtik1040

Laoszi külügyminiszter - bangkok

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1981. november 16. /mti/ - vasárnap befejeződtek phoune sipraseuth laoszi külügyminiszter bangkoki tárgyalásai, amelyek elsősorban a kétoldalu kapcsolatokban hozhatnak javulást. a kiadott közös közlemény is ezt tükrözi, aláhuzva, hogy mindkét fél a laoszi-thaiföldi viszony megjavításának a híve, mégpedig az 1979-ben aláírt okmányok szellemében.

a felek megállapodtak a kereskedelmi kapcsolatok szorosabbra fűzésében, s ezt előmozdítandó új határátkelőhelyet nyitnak. egyetértettek a mekong-bizottságban való hatékonyabb kooperációban, s a határkörzetek biztonságának megőrzésében. figyelmet keltő a közlemény azon része, amely a fegyveres csoportok ellen való egyeztetett föllépést igéri. egyikük sem engedi meg, hogy területét felhasználva ezek a csoportok támadják a másik országot. thaiföld magatartása e tekintetben sem egyértelmű, hiszen alig néhány nappal a laoszi külügyminiszter bangkoki útja előtt öttagu fegyveres bandát dobtak át a mekong-folyó thai oldaláról vietniane térségébe, s ismeretes, hogy thaiföld teret enged a laosz és kambodzsa elleni támadások végrehajtóinak, a kínai és amerikai támogatású ellenforradalmi csoportok tevékenységének. a közlemény intézkedik a thaiföldre távozott, de visszatérni szándékozó laosziak hazautazásának megkönnyítéséről is.

nem esett szó a közleményben a két országcsoporthoz, az indokinaai hármak /laosz, vietnam, kambodzsa/ és az asean öt tagja közti párbeszédéről. sziddhi szavetszila thai külügyminiszter laoszi kollégája repülőtéren bucsuztatásán kijelentette: véleménye szerint nincs új elem a sipraseuth által újfent megerősített párbeszédre, a regionális konferenciára vonatkozó indokinaai javaslatban. ezzel lényegében elutasította a hármak kezdeményezését a délkelet-ázsiai helyzet rendezésére. kambodzsa kapcsán az ismert thai álláspontot ismételte meg, hozzátéve, hogy ebben a hónapban bangkokban asean külügyminiszteri értekezletet rendeznek az ugynevezett kambodzsa-i kérdésről.

dp/dj tj

11.16 161181 2066

pc

--

sk0041 4 230 mtik1041

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

Lövések trojanovszkij házára

new york, 1981. november 16. /reuter/ap/dpa/ - egy ismeretlen fegyveres szombaton este new york-ban több lövést adott le oleg trojanovszkij, a szovjetunió állandó ensz-képviselője rezidenciájára. a szovjet nagykövet és családja nem tartózkodott az épületben. személyi sérülés nem történt, anyagi károk keletkeztek.

vasárnap egy ismeretlen telefonáló azt közölte az ap amerikai hírügynökséggel, hogy a lövéseket a zsidó védelmi liga tagjai adták le. „a támadást a szovjetunióban élő zsidók nevében hajtottuk végre”, tiltakozásul három ellenzékiivel, köztük a bebörtönzött anatólij scsaranszkijjal szembeni bánásmódért - hangoztatta az ismeretlen telefonáló.

a nap folyamán meir kahane rabbi, a zsidó védelmi liga vezetője cáfolta, hogy szervezete részt vállalt volna a támadásban, de kijelentette, hogy támogatja azt. „nem engedhetjük meg, hogy a szovjetunióban bírósági eljárás nélkül üldözzék a zsidókat”, - hangoztatta kahane.

az szovjetunió ensz-képviselője még nem nyilatkozott az incidenssel kapcsolatban.

ur lb pi

12.53 161181 1140

--

sk0042 4 230 mtik1042

nukleáris leszerelési mozgalom

London, 1981. november 16. /taszsz/afp/ - idén tizszeresére növekedett nagy-britanniában a „nukleáris leszerelésért küzdő mozgalom”, /cnd/ taglétszáma - jelentette ki bruce kent tiszteletes, az 1958-ban alakult társadalmi tömegszervezet főtitkára a cnd évi kongresszusán, melyet az elmúlt hétvégén tartottak meg londonban. kent arról számolt be, hogy a mozgalomnak ma már 30.000 tagja van, és hetenként 400-an jelentkeznek csatlakozási kérelemmel.

sl

a háromnapos tanácskozáson a szigetország különböző körzeteiből érkezett mintegy 900 küldött megvitatta az ország lakosságát leginkább foglalkoztató problémákat: a konzervatív kormány a fegyverkezési hajszát fokozását célzó politikáját, a nato katonai előkészületeit, az amerikai kormányzat képviselőinek provokatív kijelentéseit.

bruce kent szerint a mozgalom taglétszámának gyors növekedése jelzi: a szigetország népe körében egyre jobban teret nyer a háboruellenes hangulat, s ez mutatja annak a ténynek a felismerését, hogy a fegyverkezési versenynek csak a békéért vívott céltudatos harccal lehet gátat szabni.

a résztvevők egyhangú határozatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy nagy-britannia lépjen ki a nato-ból, számolják fel az országban lévő valamennyi amerikai katonai támaszpontot, mondjanak le a szárnyasrakéták angliai telepítéséről.

egy másik határozat kimondja, hogy a konferencia résztvevői készek támogatást nyújtani, mindazoknak a megmozdulásoknak, amelyek a nagy-britannia területén lévő nukleáris fegyverek felszámolását célozzák, a cnd kongresszusa felhívást tett közzé a békéért folytatott kampány fokozására.

sr lb pi

13.01 161181 1673

--

sk0043 4 230 mtik1043

schmidt-nyilatkozat

London, 1981. november 16. /mti-ap/upi/reuter/afp/ - helmut schmidt nyugatnémet szövetségi kancellár a londoni the times című napilapnak adott nyilatkozatában aggodalmának adott hangot amiatt, hogy az amerikai vezetők elképzelhetőnek tartanak egy korlátozott atomháborút Európában. a nyugatnémet kormányfő elmondotta: leonyid brezsnyev bonni látogatásakor javasolni fogja, hogy brezsnyev és ronald reagan amerikai elnök találkozzon egymással. a kancellár ismételten sikra szállt a kelet-nyugati párbeszéd folytatásáért és utalt arra, hogy leonyid brezsnyevet tájékoztatja majd az európai közép-hatótávolságu rakétákról november végén kezdődő genfi tárgyalásokon előterjesztendő nyugati javaslatokról.

sl

„jobban szeretném, ha több harmónia lenne a washingtoni koncertben - ez bizonyára jobb lenne a nyugatnémet közönség számára, - összegezte némi iróniával véleményét schmidt a korlátozott európai atomháborúra vonatkozó amerikai megnyilatkozásokról. emlékeztet, hogy az amerikai elnök októberi nyilatkozatában nem tartotta kizártnak korlátozott atomháború megvívását Európában. kijelentését alexander haig amerikai külügyminiszter és caspar weinberger hadügyminiszter egymásnak ellentmondó nyilatkozatai követték az európai „figyelmeztető nukleáris lövés,-ről.

schmidt hangsúlyozta annak szükségességét, hogy brezsnyev és reagan személyesen győződjenek meg arról, hogy egyikük sem háborúpárti. a kancellár elmondta: aggódik a washington és moszkva közötti kapcsolat és tájékoztatás hiánya miatt, s brezsnyev bonni látogatásakor a szovjet és az amerikai vezető közötti személyes találkozó érdekében munkálkodik majd.

schmidt a megfelelő tájékoztatás és kapcsolat hiányával magyarázta azt, hogy washington „félreérti, az egyre növekvő nyugat-európai békemozgalom. a kancellár azt bizonygatta, hogy személy szerint rokonszenvez a békéért tüntetőkkel, de nem engedi „érzelmileg befolyásoltatni magát, és a béke megőrzését a „kelet-nyugati katonai egyensúlyban, látja. schmidt nem rejtette véka alá, hogy brezsnyev bonni látogatásakor is a nyugati értelmezésü „erőegyensúly, megvalósítása, azaz az amerikaiak szorgalmazta erőfölény elérése érdekében akarja egyoldalú lépésekre felszólítani a szovjetuniót.

lp lb pi

13.06 161181 2283

--

sk0044 4 230 mtik1044

szigorú embargo feloldásig!

brezsnyev - legrövidebb

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - leonyid brezsnyev tartott előadói beszédet a szovjetunió új ötéves tervéről az szkp központi bizottságának hétfőn moszkvában megtartott ülésén. a tervjavaslat kedden kerül a legfelsőbb tanács ülészsaka elé.

le
16. 25
A

az új ötéves terv előirányozza a szovjetunió gazdasági potenciáljának további növelését, a szociális program teljesítését, az ipar és a mezőgazdaság dinamikus fejlődését, a védelmi szükségletek kielégítését. a nemzeti jövedelem az öt év alatt 18 százalékkal emelkedik.

brezsnyev a többi között megállapította, hogy az új ötéves tervet nem könnyű körülmények között kellett összeállítani. harmadik éve okoz a szárazság nagy károkat a népgazdaságnak - mondotta, emlékeztetve arra, hogy a nemzetközi körülmények is bonyolultabbakká váltak, ez is kihatott a terv készítésére.

az szkp kb főtitkára kijelentette, hogy a tervidőszak legfontosabb kérdése az élelmiszerprobléma megoldása. a terv ennek érdekében előirányozza a gabona, a hus, a zöldség és a gyümölcsstermelés növelését. jelentősen emelni kívánják az energia és a fűtőanyag, különösen a földgáz termelését. brezsnyev külön aláhuzta, hogy a szovjetunió biztosítani fogja a szükséges mennyiségű fűtőanyag szállítását a testvérországokba és a világpiacon.

a kb főtitkára bírálta azokat a minisztériumokat, amelyek nem fejezik be a tervben előirányozott beruházásokat, felszólította az érdekelt intézményeket arra, hogy haladéktalanul változtassanak a helyzeten. hangsúlyozta, hogy tervbe vették a gazdaságirányítás módszereinek korszerűsítését.

az új ötéves terv előirányozza a dolgozók fizetésének növelését, a nyugdíjak és a gyermeces családok támogatására fordított összegek emelését. az eddigiekhez hasonlóan jelentősek az egészségügy, az oktatásügy, a lakásépítkezés fejlesztésére kijelölt előirányzatok.

leonyid brezsnyev beszédében azt hangoztatta, hogy a szovjet nép derűlátóan kezdte meg az új ötéves terv teljesítését, bizik erejében, mélységes meggyőződése, hogy sikerrel oldja meg a kommunista építés nagy és bonyolult feladatait.

ki-fl/hi ht pi

15.16 161181 2168

le
16. 25
A

--

L
kül

- 40 -

1981.11.16.

sk0045 4 230 mtik1046

etiópia - libia-jemeni ndk

addisz-abeba, 1981. november 16. /taszsz/afp/ - rendkívüli tanácskozás kezdődött hétfőn addisz-abebában az etiópai, libiai és dél-jemeni külügyminiszterek részvételével - jelentette a taszsz. a kétnapos megbeszélés összehívásának legfőbb oka: a „bright star” nevű, amerikai részvétellel és irányítással folyó közel-keleti hadgyakorlatok megtartása. a három országot 1981. augusztusa óta barátsági és együttműködési szerződés fűzi egymáshoz.

a találkozón a tervek szerint az amerikai és a nato lépéseket ellensúlyozó, konkrét tettekben megnyilvánuló közös álláspontot dolgoznak ki.

a hét végén egyiptomban elkezdett, majd szómália, szudán és omán területén folytatódó amerikai hadgyakorlatok nagy felháborodást váltottak ki a térség és a világ számos országa részéről. az amerikai külügyminiszternek címzett etiópai külügyminisztériumi jegyzékhez hasonló hangnemben ítélte el vasárnap a hadgyakorlatokat a libiai külügyi összekötő iroda vezetője is. etiópia - mutatnak rá megfigyelők - ez év augusztusában a hétfőre hasonló jegyzéket küldött washingtonnak, tiltakozva a szómáliai területeket katonailag washington rendelkezésére bocsájító megállapodás ellen.

ág fg pi

15.31 161181 1231

--

sk0046 4 230 mtik1047

észak-írország

london, 1981. november 16. /mti/ - az északi protestánsok legnagyobb politikai szervezete, az ugynevezett hivatalos unionista párt hétfőn követelte a brit kormány északi ügyekkel megbízott miniszterének, james priornak a leváltását, egyszersmind kétnapos haladékot adott londonnak arra, hogy a hadsereg és a rendőrség mellett külön biztonsági szervezetet hívjon életre. ha nem - hangzik a protestáns ultimátum - az unionista párt meg fogja szervezni a magáét, ami annyit jelent, hogy megteremti egy protestáns erőszakszervezetnek a magvát.

ll
18, 25
27

kül

- 41 -

1981.11.16.

ennek a lépésnek beláthatatlan következményei lehetnek a két nagy északi vallási közösség viszonyára; londoni vélemények szerint vérfürdőre lehet számítani.

az uniópárti magatartás közvetlen oka az ira által szombaton elkövetett halálos merénylet, amelynek bradford tiszteletes, protestáns parlamenti képviselő esett áldozatul. az ira „forgatókönyve”, pontosan ezt a fajta radikalizálódást irányozta elő. az északi szociális, demokrata és munkáspárt szerint a hideg fővel eltervelt gyilkossággal a katolikus szélsőségesek tudatosan váltották ki a protestánsok hisztériáját, megnehezítendő vagy lehetetlenné teendő szövetségesük, a londoni kormány számára az ir köztársasághoz való közeledést, amit protestáns politikai tényezők már eddig is súlyosan bíráltak és amitől az ira is retteg.

a protestáns szélsőségesek hangadója, ian paisley tiszteletes vasárnap fenyegető hangvételű „szentbeszédet”, mondott hívei előtt. bejelentette, hogy a - már nem is gyengekezűséggel, hanem egyenesen az ulsteri protestánsok elárulásával vádolt - thatcher-kormányt „meg kell leckéztetni”, ami szerinte egy héten belül megtörténik. részleteket nem közölt, de hétfőn összeül az ulsteri védelmi szövetség nevű protestáns félkatonai szervezet „belső tanácsa”, s napirendjén az utóbbi napok merényletsorozata szerepel.

ae/so kj fg pi

15.37 161181 1916

--

sk0047 4 230 mtik1048

rövid hírek

hadgyakorlat az nszk-ban

bonn, 1981. november 16. /taszsz/ - hétfőn az nszk-ban állomásozó amerikai csapatok hadgyakorlatot kezdtek bajorországban. a „harvest truck”, nevű műveletekben páncélos és gépesített lövész egységek vesznek részt és többek között ujonnan rendszeresített fegyvereket próbálnak ki.

stoessel-bangkok

bangkok, 1981. november 16. /reuter/ - walter j. stoessel politikai ügyekben illetékes amerikai külügyminiszter-helyettes hétfőn bangkokban tárgyalt prem tinszulanond thaiföldi miniszterelnökkel és a thaiföldi külügyminiszterrel. a

ll
18, 25
27

megbeszéléseken kambodzsával kapcsolatos kérdéseket vitattak meg, az amerikai politikus kedden a tahiföldi-kambodzsai határkörzetben tesz látogatást.

kiprianu - usa

nicosia, 1981. november 16. /afp/ - szpirosz kiprianu ciprusi köztársasági elnök december 8-án hivatalos látogatásra az egyesült államokba utazik - jelentették be hétfőn nicosiában.

nemzetközi szeminárium mexikóban

mexikóváros, 1981. november 16. /taszsz/ - ,,a marxizmus-leninizmus kérdései napjainban,, címmel nemzetközi szemináriumot tartottak mexikóvárosban. a tanácskozást a mexikói vicente lombardo toledano politikai és társadalomtudományi kutatóközpont szervezte.

gó fg pi

15.41 161181 1275

--

sk0048 4 300 mtik1049

obt küldöttség vietnamban

hanoi, 1981. november 16. /mti/ - a világbéke megvédésére alakult vietnami bizottság meghívására szombaton megérkezett hanoiába dr. kovács béla vezetésével az országos béketanács küldöttsége. delegációnkat tran hoai nam, a vietnami békevédelmi bizottság elnökségi tagja fogadta. jelen volt varga józsef, hazánk hanoi nagykövete is.

az obt küldöttsége találkozott a vietnami békevédelmi bizottság vezetőivel, phan anh elnökkel, tran hoai nammal, akikkel a kétoldalu kapcsolatokról, a két mozgalom együttműködésének tapasztalatairól, a béke-világtanács akcióprogramjáról, a vietnami-laoszi-kambodzsai néppel vállalat szolidaritásról folytattak megbeszélést. az obt küldöttsége átadta a művelődési minisztérium és a bartók béla emlékbizottság emléklakettjét, amellyel a nagy magyar zeneszerzőről való színvonalas megemlékezés szervezőjét, a vietnami békebizottságot tüntették ki.

delegációnkat fogadta xuan thui, a vietnami kp kb titkára. az obt küldöttsége felkereste a vietnami hazafias front székházát, ahol nguyen van tien főtitkárral találkoztak. vasárnap lang sonban

del 18.

jártak, ahol a helyi párt- és népi bizottsági vezetők fogadták őket, tájékoztatták az 1979-es kínai agresszió következményeiről, a hazavédelmi erőfeszítésekről. küldöttségünk kedden ho si minh városba utazik.

dp/dj ht pi

15.55 161181 1349

--

sk0049 4 230 mtik1050

kasmir

uj-delhi, 1981. november 16. /taszsz/ - megerősítették a pakisztánnal határos jammu és kasmir indiai tartományban a középületek, a repülőterek és más állami intézmények őrzését. az intézkedésekre a magát ,,kasmiri felszabadítási frontnak,, nevező pakisztán-barát szervezet tevékenységének fokozódása miatt került sor.

a szervezet vezetője, az angliában tartózkodó amanulla han nyíltan kijelentette: a ,,front,, fegyveres harcot készít elő, hogy kasmirt elszakítsák indiától. amanulla han az indiai vezetők - köztük indira gandhi miniszterelnök-asszony - elleni merényletek végrehajtásával fenyegetőzött.

az indiai sajtó feltételezi, hogy a szervezet gondosan kidolgozott tervvel rendelkezik, amelynek célja kasmir és jammu tartományok elszakítása indiától, és azok pakisztánhoz csatolása. mohammad haját han brigádtábornok, jammu és kasmir tartomány egy, pakisztán ellenőrzése alatt álló részének katonai kormányzója nemrégén a rádióban kijelentette: ,,nincs messze a nap, amikor egész jammu és kasmir megszűnik indiai terület lenni,,.

a hindusthan times című ujság szerint a szakadár szervezetet, amelynek tagjai az egyesült államokban, angliában, szaúd-arábiában és több más országban is megtalálhatók, a nyugati államok pénzzel és fegyverrel támogatják.

sl fg

16.05 161181 1310

del 18.

--

sk0050 4 230 mtik1051

görög parlament

athén, 1981. november 16. /reuter/ - hétfőn letette az esküt az október 18-án megválasztott görög parlament.

ez volt az új törvényhozás első ülése, amelynek során szerafim érsek, görögország primása előtt a képviselők esküt tettek az alkotmányra. kedden kerül sor a parlament elnökének megválasztására. a poszt várományosa joannisz alevrasz, papandreu győztes pártjának helyettes vezetője.

a modern görögország történetében először fordul elő, hogy csak három párt képviselteti magát a 300 tagú parlamentben. ezek: a pánhellén szocialista mozgalom /pasok/ - 172 mandátummal; az új demokrácia /115 hely/ és a görög kommunista párt /13 mandátum/.

kj fg pi

16.11 161181 0703

--

sk0051 4 230 mtik1052

japán - usa

tokió, 1981. november 16. /mti/ - a japán sajtó határozottan elutasítja és veszélyes próbálkozásnak minősíti külügyi illetékeseknek azt a kiszivárogtatott tervét, amely lehetővé tenné fegyverek és katonai célra felhasználható műszaki berendezések exportját az egyesült államokba. a szigetország vezető napilapja, az aszahi simbun - noha feltételezi, hogy az állítólagos terv csupán az amerikai szövetséges megnyugtatására szánt taktikai fogás - rámutat: az alkotmányos alapelvek csorbítása, az állami politika egyik pillérének számító fegyver kiviteli tilalomnak washington kedvéért való feloldása könnyen elvezethet az antinukleáris alapelvek megcsönkítéséhez is.

a lap értesülése szerint a pentagon különleges integrált áramkörök, ipari robotok, lézertechnika, továbbá éjszakai hadviseléshez szükséges, ibolyántulú sugarakkal működő berendezések átadását kérte a tokiói nemzetvédelmi minisztériumtól.

a mainicsi simbun vezércikkében figyelmezteti a kormányt, hogy az esetleges fegyvergyártási együttműködés lerombolná meghirdetett békepolitikájának hitelét. japán éppen a fegyverexport tilalma révén

sl
10. ^{4F}
D

válhatott békés gazdasági hatalommá. a rendelkezések szigorának enyhítése, az egyesült államokkal való kivételezés „megnyitná az utat a militarizálódás felé,,.

a tekintélyes polgári ujság ezzel egyidejűleg nyilvánosságra hozta azt az általa megszerzett írásos okmányt, amelyet jesse helms amerikai szenátor javaslatként adott közre a kongresszusban az eddiginél gyorsabb japán fegyverkezés kieszközlése céljából. a szélsőjobboldali japán személyek titkos közreműködésével szerkesztett - és e tény kitudódása miatt később elejtett - indítvány szerzői szorgalmazták a kétoldalu katonai szövetség „korszerűsítését,, egy csatolt magyarázatban pedig „pacifista hajlamokkal,, „megbizhatatlansággal,, „az amerikai-japán biztonsági rendszerrel szembeni beállítottsággal,, „vádolták szuzuki kormányfőt és szonoda külügyminisztert. azt állították, hogy a két japán politikus hívei kisebbségbe szorultak a kormányzó liberális demokrata pártban.

fn/hi fg pi

19.40 161181 2102

--

sk0052 4 230 mtik1053

béketüntetés - spanyol

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti

madrid, 1981. november 16. /mti/ - a spanyol lapok hétfőn nagy sikerrel minősítették a vasárnap madridban tartott hatalmas béketüntetést, amelynek keretében több, mint 200 politikai párt és társadalmi szervezet felhívására félmillió ember tiltakozott spanyolország nato-tagsága ellen a madridi egyetemi városban.

felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára az hoja del lunes című hétfői lapnak adott nyilatkozatában felszólította a kormányt: hallgassa meg az ország lakosságának véleményét is ebben a kérdésben. a szocialista párti vezető még nem tekinti lezártnak a nato-csatlakozás ügyét. jelentősnek tartja, hogy az egyesült államokban is jelentkeztek a kétely első jelei.

santiago carrillo, az skp főtitkára nyilatkozatában kijelentette: ez az akciónap maga a bizonyíték arra, hogy még mindig el lehet kerülni a nato-belépést. a nato-n belül is kezdenek számot vetni azzal, hogy a belépési kérelmet egy olyan kormány erőszakolta ki, amely jelenleg nem képviseli a népet. joaquin ruiz gimenez
sk0052 4 230 mti

Fi
Li.
D

egyetemi tanár, ismert kereszténydemokrata politikus azt hangoztatta, az akciónap jelentőségében messze túlmutat egy egyszerű tiltakozáson a nato-belépéssel szemben; a spanyol kormány nagy felelősségét domborítja ki.

a lapok légi felvételeket is közöltek a tüntetésről, mintegy megerősítve, hogy a rendezők nem túloztak, amikor félmillió ember részvételéről számoltak be. a felvételek cáfolták a madridi tartományi kormányzó vasárnap esti közleményét, amely szerint a tüntetők száma nem haladta meg a 75 ezret. joaquin leguina, a szocialista párt madridi szervezetének titkára nem is mulasztotta el az alkalmat és táviratot küldött hétfőn délelőtti mariano de nicolas kormányzónak: akarata ellenére jó tréfát csinált. jutalmul fogadja félmillió ember üdvözlését.

a diario 16 című madridi napilap vezércikke katasztrófálisnak minősíti a hivatalos manipulációt, amely nem vette számításba, hogy nemcsak nato-ellenes tüntetésről volt szó, hanem egyben nagyszabású népi megmozdulásról is a puccsista kísérletekkel szemben.

leh/so fg pi

19.43 161181 2158

..-

sk0053 4 230 mtik1054

sziria-arab csucs

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. november 16. /mti/ - sziria új, konkrét javaslatokat terjeszt a jövő hét közepén megnyíló marokkói arab csucsértekezlet elé a közel-kelet ellenőrzésére törő amerikai-izraeli stratégiai együttműködés ellensúlyozására - jelentette ki abdel halim khaddam sziriai külügyminiszter az asz-szaura című damaszkuszi lapnak adott interjújában.

a sziriai kezdeményezés azokból a határozatokból indul ki, amelyeket a szilárdság frontját alkotó államok, sziria, libia, algéria, dél-jemen és a palesztinai felszabadítási szervezet szeptemberi csucstalálkozóján hagytak jóvá. mint emlékeztetés, a bengahzi csucs résztvevői felszólították az arab országokat, hogy vizsgálják felül az egyesült államokhoz fűződő kapcsolataikat és sújtsák büntető szankciókkal washington az amerikai-izraeli katonai együttműködés példátlan arányú fejlesztése miatt. az arab megtorlás eszközeként a kőolajtermelést, illetve az amerikai bankokban elhelyezett olajbevételeket használnák fel.

sk0053 4 230

fi 211

a békét elutasító izrael eltorlaszolta az utat az igazságos közel-keleti rendezés, mindenfajta politikai megoldás előtt - folytatta khaddam. nem zárhatjuk ki egy sziria ellen irányuló izraeli agresszió lehetőségét sem. mi azonban minden erőnkkel szembeszállunk az agresszióval. sziria megfelelő lépéseket tett a stratégiai egyensúly helyreállítására. szoros és szivélyes kapcsolatokat alakítottunk ki a szovjetunióval, a szocialista országokkal.

khaddam vasárnap rövid látogatást tett rijadban és átadta hafez asszad sziriai elnök üzenetét khaled szaud-arábiai királynak. a beiruti sajtó tudni véli, hogy az üzenet az arab csucs napirendjével, illetve fahd trónörökös rendezési tervével foglalkozik.

a sziriai külügyminiszter interjújában tartózkodott a nyolcpontos szaudi béketerv kommentálásától. korábban a baath-párt egyik magas rangú vezetője kifogásolta a terv időzítését, tartalmát és egyoldalú előterjesztését.

bz/hi fg pi

19.44 161181 2007

..-

sk0054 4 230 mtik1055

szigoruan embargó feloldásig

brezsnyev - rövidítés /1. rész/

moszkva, 1981 november 16. /mti/ - hétfőn moszkvában ülést tartott az szkp központi bizottsága. az ülésen leonyid brezsnyev, a kb főtitkára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke mondott beszédet.

- az szkp ez év tavaszán megtartott xxvi. kongresszusa óta nagyszabású politikai, szervező és gazdasági munkát végeztünk - mondotta a többi között. - emelkedett a néptömegeknek a munkában és a politikai életben tanúsított aktivitása. a szovjet nép derülatoan kezdte meg az új ötéves terv teljesítését, bizik erejében és mélységes meggyőződése, hogy sikerrel megoldjuk a kommunista építés nagy és bonyolult feladatait.

sk0054 4 230

fi 211

- az szkp központi bizottságának jelenlegi ülését a kongresszus munkája közvetlen folytatásának tekinthetjük. a kongresszuson jóváhagytuk a nyolcvanas évekre szóló gazdaságpolitikát, elfogadtuk az ország gazdasági és társadalmi fejlesztésének irányelveit. a kb ülésén most a következő lépést tesszük meg. jóvá kell hagynunk az ötéves terv tervezetét, amely a nyolcvanas évek első felére konkrét formába önti a párt xxvi. kongresszusának határozatát. a központi bizottság áttekintette az állami tervbizottság és a minisztertanács által előterjesztett anyagokat és arra a következtetésre jutott, hogy az 1981-1985 időszakra szóló tervelőirányzatok általában megfelelnek a kongresszus által megfogalmazott igényeknek. a terv értékelésénél ez a legfontosabb szempont.

- a tervjavaslat pontosan meghatározza azt az utat, amelyen járva meg lehet oldani az ötéves terv fő feladatát. a párt irányvonalának megfelelően növelni kell az ország gazdasági potenciálját, a népgazdaság hatékonyságát. a terv egyúttal arra is irányul, hogy végrehajtsuk a kongresszuson elfogadott szociális programot.

az elkövetkező években dinamikusan fejlődik az ipar és a mezőgazdaság. jelentős lépést teszünk előre szibéria, a távol-kelet természeti forrásainak kiaknázásában, tovább fejlődik valamennyi szövetségi köztársaság gazdasága. megbízhatóan gondoskodunk az ország védelmének szükségleteiről is. /folyt./

ki/sj/so ha pi

19.45 161181 2161

--

sk0055 4 230 mtik1056

szigoruan embargó feloldásig

brezsnyev - rövidítés /2. rész/

- gazdaságunk helyzetére olyan tényezők is rányomják bélyegüket, amelyek teljes egészükben, vagy jórészt nem tőlünk függenek - folytatta brezsnyev. - a szárazság immár három egymást követő évben nagy károkat okoz a mezőgazdaságnak és ezzel az egész népgazdaságnak. a tervek elkészítésénél magától értetődően figyelembe kellett venni azt is, hogy a nemzetközi helyzet bonyolultabbá vált. mindez nem maradhatott hatás nélkül az ötéves terv javaslatára. ez a terv nehéz, feszített - ebből következik, sk0055

Fi 21.15
SP

hogy teljesítéséhez meg kell kétszerezni, meg kell háromszorozni az erőfeszítéseket.

brezsnyev beszédében kitért a gazdasági építőmunka időszerű kérdéseire. megállapította, hogy az ötéves terv központi kérdése az élelmiszerprobléma. a megoldás útját az jelenti, ha gyors ütemben növelik a mezőgazdasági termelést. a terv gondoskodik erről. a gabona évi termésátlaga az öt év során csaknem 35 millió tonnával, a hustermelés átlaga pedig több mint kétmillió tonnával emelkedik. tervbe vették, hogy jelentősen növelik a zöldség- és gyümölcsstermesztést is.

az ötéves terv első évében nem volt kedvező a termés. ennek azonban nem szabad megingatnia azt a célkitűzésünket, hogy gyorsan és állhatatosan növeljük az élelmiszertermelést - mondotta brezsnyev. - a sokéves tapasztalat azt bizonyítja, hogy országunkban szinte minden évben kedvezőtlenek az időjárási körülmények a mezőgazdaság számára. ezt a mi éghajlati viszonyaink között nem szabad kivételnek tekinteni és le kell vonni a gyakorlati következtetéseket. a mezőgazdaság munkáját ésszerűen kell alkalmazni a hátrányos klimatikus viszonyokra. ez feltételezi, hogy az egyes körzeteket szigoruan szakosítsák, olyan növényi kultúrákat és agrotechnikai módszereket alkalmazzanak, amelyek bármifajta időjárási viszonyok között biztosítják a jó termést. a feladat ugyanakkor azt is feltételezi, hogy a megfelelő technikát gyártsák. a talajjavítás fejlesztésével, a növekvő mennyiségű trágya felhasználásával ezek az intézkedések elősegítik, hogy csökkentsük a mezőgazdaság függését az időjárástól. /folyt./

ki/sj/so ha pi

19.47 161181 2198

--

sk0056 4 230 mtik1057

szigoruan embargós feloldásig!

brezsnyev - rövidítés /3. rész/

az idei év mezőgazdasági eredményeiről szólva brezsnyev kiemelte kazahsztán példáját, ahol egyenletesen dolgoztak. a köztársaság a nehéz időjárási körülmények ellenére mintegy 16 millió tonna gabonát adott el a felvásárló szervezeteknek. teljesítették a gabona-felvásárlási tervet ukrainában és néhány más köztársaságban is.

sk0056 4

Fi

21.15
SP

Leonyid brezsnyev beszédében nagy teret szentelt az ipar, a közlekedés és az építőipar előtt álló feladatoknak. az ötéves terv az energia- és a fűtőanyagtermelésnek, különösen a földgáz termelésének jelentős növelését irányozza elő. mint brezsnyev elmondotta, a közelmúltban pontosan felmérték nyugat-szibéria földgáz-, kőolaj- és gázkondenzátum-tartalékait, és ez a felmérés ismét bebizonyította, hogy a tartalékok igen nagyok, az ország magabiztosan nézhet a jövőbe.

- gazdaságunk hatékonysága növelésének nem kis tartalékát jelenti a külgazdasági kapcsolatok kiegyensúlyozott, átgondolt fejlesztése, mindenekeelőtt a szocialista országokkal kialakított együttműködésünk elmélyítése. az együttműködés gazdasági és politikai téren egyaránt elsőrendű fontosságú, -hangoztatta.

az szkp kb főtitkára rámutatott: a gazdasági és a szociális haladás növekvő összefüggése, amely a fejlett szocialista társadalomra jellemző, vezető helyet követel a tervekben, a szociális programban. az új ötéves tervjavaslatban növekszik a nemzeti jövedelemnek fogyasztási célokra felhasznált része: a fogyasztási alap 1980-hoz képest 1985-re 73 milliárd rubellel növekszik. a terv a pártkongresszus határozatának megfelelően előirányozza, hogy az ipar közfogyasztási cikkek gyártó ágazatai az átlagosnál nagyobb mértékben növekedjenek. az előző ötéves tervhez képest jelentősen megnő például a textiliák, a cipők, a kötöttárúk, a tartós fogyasztási cikkek és más áruk termelése. /folyt./

ki/sj/so ha pi

19.49 161181 1944

--

sk0057 4 230 mtik1058

szigoruan embargós feloldásig!

brezsnyev - rövidítés /4. rész/

- továbbra is növekednek a lakossági jövedelmek. átfogó intézkedéseket kezdtek meg a munkabérek emelésére. 1982 elejétől kezdve például növekednek a szénbányászatban az alapbérek és a járulékok. kiszélesedik az állami juttatás a gyermekek családjának, a dolgozó anyáknak, a fiatal házasságoknak, bővítik annak lehetőségét, hogy a nők nem teljes munkanapban dolgozhassanak, meggyorsítják a

sk0057 4 230 mtik1058

Fi 21. 11. 16.

gyermekintézmények építését. felemelik a minimális nyugdíjakat és más intézkedésekkel is javítják a nyugellátást.

az eddigiekhez hasonlóan továbbra is jelentős összeget fordítanak a közegészségügy és a közoktatás fejlesztésére. lakásépítésre 93 milliárd rubelt irányoznak elő, az új lakások az eddigiekénél kényelmesebbek lesznek. különösen nagy figyelmet fordítanak a szibériai és a távol-keleti körzetek lakásépítkezéseire, a falvakban pedig 30 millió négyzetméterrel több lakóterületet építenek, mint az előző ötéves tervben.

- minden lehetőségünk megvan arra, hogy sikeresen dolgozzunk - mondotta a többi között brezsnyev. az ország termelőerőit magasan fejlettek, megvalósult a szovjet nép társadalmi-, politikai és erkölcsi egysége, a párt xxvi. kongresszusának határozatai megadták előrehaladásunk pontos stratégiáját. az új ötéves tervnek fontos időszakot kell jelentenie a szovjet nép sikereinek útján és ilyen időszak is lesz. nem kétséges, hogy országunk dolgozói minden erejüket és energiájukat, alkotókészségüket és kezdeményezésüket az új és új sikerek kivívásának szolgálatába állítják - hangoztatta beszéde végén leonyid brezsnyev.

ki/sj/so ha pi

19.50 161181 1684

--

sk0058 4 300 mtik1059

waldheim üzenete

genf, 1981. november 16. /mti-afp/ - a műszaki fejlődés és a fegyverkezési verseny nagymértékben növeli a nukleáris összeecsapás kockázatát - figyelmeztetett kurt waldheim ensz-főtitkár hétfőn abban az üzenetében, amelyet a leszerelés kutató tudományos intézeteknél az ensz égisze alatt szervezett, genfben hétfőn megnyílt első nemzetközi konferenciájához intézett.

a főtitkár véleménye szerint a nemzetközi közösség „komoly kudarca”, hogy nem képes megállítani, vagy legalább korlátozni a fegyverkezési versenyt. ezügyben mind jobban fenyeget, hogy „kifutunk az időből”, - írta kurt waldheim. rámutatott, hogy a kutatómunka nem helyettesítheti az államok politikai tevékenységét, mindazonáltal „a leszerelési tárgyalásokat és a biztonság növelésére tett erőfeszítéseket megkönnyíti az objektív kutatás”, a tények feltárása - vélekedett a világszervezet főtitkára.

sk0058 4 300

Fi 21. 11. 16.

a főtitkár levelében nem tért ki arra, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben ki a felelős a fegyverkezési verseny fokozódásáért, vagy mely államok, illetve államsoportok azok, amelyek ma másoknál többet tesznek a leszerelés ügyének előmozdításáért.

a genfi értekezletre mintegy harminc különböző ország kutatóintézete küldte el képviselőit. a tanácskozást az ENSZ leszerelési központja szervezte a közgyűlés második, 1982. júniusban esedékes rendkívüli leszerelési ülésének előkészítéseképpen. a résztvevők az intézményeik közötti együttműködés erősítéséről, a fegyverkezési versenyre és a leszerelésre vonatkozó adatokhoz, statisztikákhoz és dokumentációkhoz való hozzájutás megkönnyítéséről és a fejlődő országokban folyó leszerelési kutatás előmozdításáról tanácskoznak november 18-ig.

sg fm bs

19.50 161181 1742

--

sk0059 4 230 mtik1060

goncourt- és renaudot-díj

párizs, 1981. november 16. /mti/ - a goncourt-díjat, amely a legtekintélyesebb francia irodalmi díj, hétfőn Lucien Bodard írónak ítelték oda „anne-marie” című regényéért, amelyben az író gyermekkóráról és ifjúságáról ír, s amelynek középpontjában édesanyjának alakja áll.

Lucien Bodard 67 éves. korábban újságíró volt, s az első regényeiben Indokínában, Algériában, Braziliában szerzett riporter élményeit dolgozta fel.

hétfőn ítéltek oda egy másik irodalmi díjat is: a renaudot-díjat Michel Del Costello író kapta „a rendezet éjszakája”, /La nuit du décret/ című művéért.

Michel Del Castillo Madridban született 1933-ban, apja francia, anyja spanyol volt.

ds/jp fm bs

17.34 161181 0739

--

sk0060 4 230 mtik1061

ábrahám Kálmán

Lagos, 1981. november 16. /mti/ - hétfőn dr. Ábrahám Kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszter jelenlétében Lagosban a nigériai szövetségi miniszter megnyitotta a magyar gazdasági és műszaki napokat. a megnyitón részt vett nigéria tervezési minisztere is.

/ kereskedelmi

vn/hi bs

17.35 161181 0319

--

sk0061 4 230 mtik1063

írország - nato

dublin, 1981. november 16. /taszsz/ - az ír sajtóban egy ideje gyanakvó hangvételű cikkek jelennek meg, amelyek szerint az országra nyomás nehezedik a nato-hoz való csatlakozás érdekében. ehhez Írország közöspiaci tagságát használják - írja az Irish Workers Voice című hetilap.

az ír közvélemény növekvő nyugtalansággal tekint a nato bizonyos köreinek azon szándékára, hogy Írországot belerángassák a nyugati katonai szövetségbe, és véget vessenek az ország semlegességi politikájának. Írország az egk egyetlen olyan tagja, amelyik nem tartozik a nato-hoz. a nyugati stratégiák ezért azt vetik a szemére, hogy fékezi a közös piacon belüli katonai együttműködés kiterjesztését, és akadályozza az egk alávetését a nato-nak.

a közös piac több országának vezetői nyíltan felszólítottak a nato és a közös piac integrációjára - közölte Brian Lenihan volt ír külügyminiszter, rámutatva, hogy ez a folyamat közvetlen veszélyt jelent az ország függetlenségére.

ta fm bs

18.14 161181 1018

fi 19.35

--

sk0062 4 230 mtik1064

csád - afrikaközi haderő

párizs, 1981. november 16./mti/ - zaire párizsi nagykövetsége hétfőn bejelentette, hogy 576 zairei katona - akik a felállítandó afrikaközi haderő részét alkotják - már megérkezett csádba. rövidesen nigériai és szenegáli csapatok is követik majd őket. guinea, togo és benin részvétele az afrikaközi haderőben egyelőre még pénzügyi nehézségekbe ütközik.

azok az államfők, akiknek országa csapatokat bocsát az afrikaközi haderő rendelkezésére, szerdán kinshasában értekezletet tartanak, hogy megtárgyalják a különböző nemzetű alakulatok közötti együttműködés kérdéseit.

franciaország hadtáp és pénzügyi segítséget ígért a csádba küldendő afrikaközi haderőnek. a francia külügyminisztérium szóvivője hétfőn közölte, hogy ennek a segítségnek a közelebbi módoszatait még nem állapították meg, mert várják az afrikai egységsszervezet főtitkárának ezzel kapcsolatos konkrét igényeit.

ds/mh fm bs

18.16 161181 0943

--

sk0063 4 230 mtik1065

egk - külügyminiszterek /1.rész/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1981. november 16./mti/ - az átfogó közös piaci reform fő vonalaiban kellene megegyezniük a tizek külügyminisztereinek, akik lord carrington brit külügyminiszter elnökletével kétnapos tanácsülésre jöttek össze hétfőn az egk székhelyén. a külügyminiszterek a jövő heti londoni csúcsertekezletet készítik elő. az állam- és kormányfők e csúcsertekezleten - tervek szerint - a május óta készülő gyökeres közös piaci reformokat fogadják el, új alapokra helyezve az egk költségvetését, és azon keresztül egész gazdasági stratégiáját, a közös mezőgazdasági politikát, területfejlesztést, iparpolitikát, a tudományos kutatás összehangolását és egyéb területeket.

Fi
19.11.16

ezzel egyidőben a tizek erősíteni kívánják külpolitikai együttműködésüket is, kiterjesztve azt biztonsági kérdésekre.

a reform-javaslatokon dolgozó nagyköveti szintű állandó bizottság a múlt héten tette le a külügyminiszterek asztalára több hónapos munkája eredményét. gaston thorn, az európai közösségek bizottságának elnöke sorra felkeresi a fővárosokat, hogy elősegítse a kormányok közötti megegyezést. erre azonban csekély a kilátás: a nyilvánosságra került részletek arra utalnak, mindegyik tagország másként közelíti meg egyelőre a megoldásra váró kérdéseket.

london és bonn elsősorban aránytalanul magasnak tartott költségvetési hozzájárulásuk csökkentését igyekeznek elérni. a brit kormány úgy, hogy anglia kapjon egyösszegű visszatérítést, amely „igazságos egyensúlyba” hozná az onnan származó befizetéseket és a közös politika révén odaáramló visszatérüléseket. /anglia kis mezőgazdasága miatt nem részesül az egk-kiadások kétharmadát kitevő mezőgazdasági támogatásokból, s így „netto-befizető”, a közös kasszába./ az nszk viszont felső határt kíván szabni befizetéseinek, amelyek jelenleg az egk teljes költségvetése 30 százalékát teszik ki. franciaország és hollandia, a közös mezőgazdasági politika fő használóivai, fő igyekezete arra irányul, hogy az e célra fordított kiadások ne csökkenjenek. olaszország pedig a területfejlesztési alap csökkentése ellen lép fel. /folyt./

mp/mh fm bs

18.23 161181 2186

--

sk0064 4 230 mtik2001

pro domo

a mai mtik1055., mtik1056., mtik1057. és mtik1058. számú hireink /brezsnjev - rövidített/

embargóját ezennel feloldjuk!

bs

18.28 161181 0194

Fi
19.11.16

--

1981.11.16.

sk0065 4 230 mtik2002

dél-libanon, arafat

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. november 16. /mti/ - napról napra fokozódik a feszültség az izraeli-libanoni határon. a beiruti rádió hétfőn arra következtetett a kiterjedt izraeli csapatmozgásokból, a folyamatos légifelderítésből, a mind gyakoribb helyi konfliktusokból, hogy bármelyik pillanatban bekövetkezhet a hosszabb ideje fenyegető izraeli agresszió.

az izraeli támogatást élvező jobboldali miliciák vasárnap este kétórás tüzérsergi párbajt vívtak dél-libanonban a palesztin ellenállási mozgalom és a libanoni hazafias erők egységeivel. haddad őrnagy, a jobboldali fegyveresek parancsnoka érvénytelennek nyilvánította a július 24-i tűzszüneti megállapodást, miután pénteken három emberét megölte egy „palesztin eredetű, akna.

a helyzet súlyosságát jelzi, hogy jasszer arafat, a pfsz vb elnöke újból elrendelte a palesztin tartalékosok mozgósítását. a júliusi tűzszünetet követően ugyanis leszerelték a tavasszal mozgósított fiatalokat, köztük a külföldi egyetemeken tanuló diákokat.

arafat szerint a következő hónapokban a palesztin katonai erők szétzúzása lesz izrael célja, ezért visszautasít minden olyan tervet, amely a palesztin fegyverszállítások korlátozására, leállítására irányul.

a pfsz elnöke úgy véli, hogy az izraeli nemzeti egységkormány felállításáról folyó kormányparti-ellenzéki tárgyalások a háborus előkészületekkel függenek össze. feltételezése szerint az izraeli hadsereg egyszerre több irányból, valamennyi fegyvernem együttes bevetésével fog támadni. a támadás egyik célpontja beirut lesz.

arafat, aki vasárnap damaszkuszról kuwaitba érkezett, kijelentette, hogy jelenleg nem létezik sem arab, sem egyéb rendezési terv, amely helyettesíthetné fahd szaudi trónörökös javaslatát. ez a terv - hangoztatta - jó kiindulási alap az igazságos közel-keleti béke megteremtéséhez, a palesztin nemzeti jogok helyreállításához.

legutóbbi rijadi látogatásáról szólva arafat elmondta: szorgalmazta a szaudi vezetőknel, hogy állítsák helyre a diplomáciai kapcsolatokat a szovjetunióval, s vegyék figyelembe, hogy a szovjetunióknak részt kell vennie az átfogó közel-keleti rendezésben.

bz/tcs fg bs

18.32 161181 2219

Fi

18.32

A

--

1981.11.16.

sk0066 4 230 mtik2003

skp - kizárások

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. november 16. /mti/ - a spanyol kommunista párt madridi tartományi pártbizottsága hétfőn kizárta a párt tagjainak sorából a madridi városi tanács négy vezetőjét, közöttük eduardo mangada első polgármester-helyettesét, valamint luis larroquet, a madridi tartományi képviselőtestület elnökhelyettesét, és ezzel a spanyol választási törvények értelmében mind az öt madridi tisztségviselőnek megszűnt a madridi városházán, illetve a tartományi képviselőtestületben eddig betöltött tisztsége is.

a pártból most kizárt madridi vezetők az skp központi bizottságának a múlt héten leváltott hat tagjával együtt előadói estét szerveztek a spanyol fővárosban roberto lertxundi, a baszk kommunista pártnak az skp titkársága által előzőleg leváltott főtitkára számára, hogy azon ismertethesse a párt határozataival ellentétes álláspontját. az eset megtörténte után a madridi pártbizottság előbb önkritikára, majd ennek megtagadása után tisztségükéről való lemondásra szólította fel ezeket, a madridban vezető tisztséget betöltő párttagokat. miután a hétfőn délig megszabott határidőig nem tettek eleget a felhívásnak, hogy mondjanak le, a pártból kizárták és tisztségüktől automatikusan megfosztották őket.

leh/im fm bs

18.36 161181 1309

--

sk0067 4 230 mtik2004

nszk - india

bonn, 1981. november 16. /mti/ - a fejlődő országok stabilizáló szerepet töltenek be a nemzetközi politikai életben - jelentette ki hans-dietrich genschler nyugatnémet külügyminiszter hétfőn azon a diszebéden, amelyet naraszimha rao indiai külügyminiszter tiszteletére adott bonnban.

Fi

21.

A

genscher méltatta india és az nszk baráti együttműködését és elismerően szólt arról a pozitív szerepről, amelyet india tölt be az el nem kötelezett országok mozgalmában.

az indiai külügyminisztert fogadja karl carstens nyugatnémet szövetségi elnök is.

fkj fm bs

18.46 161181 0591

-.-

sk0068 4 230 mtik2005

rövid hírek

vlajkovics

belgrád, 1981. november 16. /mti/ - a vajdasági tartományi képviselőház hétfői ülésén radovan vlajkovicsot választotta meg az autonóm tartomány képviselőjévé a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nyolctagu elnökségébe. vlajkovics a nyáron elhunyt sztevan doronyszki helyébe lép a területi államfőként működő elnökségben.

radovan vlajkovics 1922-ben született. 1941-től részt vett a jugoszláv antifasiszta népfelszabadító harcokban. a felszabadulás után városi, majd járási pártbizottsági titkár, később a vajdasági tartományi szakszervezeti tanács elnöke, majd a vajdasági tartományi képviselőház elnöke, 1974-től napjainkig pedig a vajdasági szocialista tartomány elnökségének elnöke volt.

kraljevo-koszovo polje

belgrád, 1981. november 16. /mti/ - a koszovo szocialista autonóm tartományban dúló hóvihár hétfőn sokhelyütt leszaggatta a villany- és a telefonvezetékeket. emiatt egyebek között a kraljevo-koszovo polje-i vasútvonal-szakaszon szünetel a közlekedés. több vonat a nyílt pályán vesztegel, amíg a hibákat elhárítják.

Fi
21.

oktatási konferencia

szófia, 1981. november 16. /mti/ - szófiában hétfőn megkezdődött az európai szocialista országok fővárosai oktatási vezetőinek 12. nemzetközi konferenciája. hét szocialista ország fővárosi tanácsainak illetékes szakvezetői az oktatási rendszer területén szerzett tapasztalataikat cserélik ki.

már/ek/tcs ha bs

18.50 161181 1450

-.-

sk0069 4 230 mtik2007

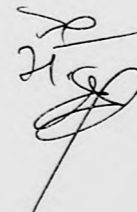
szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /1.rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója írja:

bécs, 1981. november 16. /mti/ - 1./ belpolitikai helyzet: ausztriában 1970 óta, tehát 11. éve a dr. bruno kreisky vezette osztrák szocialista párt kormányoz. eleinte, egy évig még kisebbségi kormányként, 1971-től kezdve pedig mind a mai napig többségi kormánypártként. jelenleg, - a legutóbbi, 1979-es parlamenti választások óta - 95 képviselői hellyel rendelkezik a nemzeti tanácsban, ami 7 mandátumos abszolút többséget jelent számára. a siker oka? kreisky egyhelyütt úgy nyilatkozott, hogy amikor 1967-ben pártjának élére került, rádöbrent: nem lehet megszerezni a szavazatok többségét pusztán a klasszikus értelemben vett munkásságra és a kritikus értelmiségre támaszkodva. meg kell nyerni a vidék lakosságát is, részben a parasztságot, részben pedig a vidékiek azon rétegét, amely falusi lakóhelye és az ipari üzem között ingázik, a gyárban betanított, vagy szakképzett munkásként már találkozik a szociáldemokrata eszmékkel - mindenek előtt a nemegyszer radikális szakszervezeti kérdésekkel -, de esténként vagy hétvégeken hazatér falujának katolikus környezetébe. ez a pártideológia bizonyos módosítását, néppárt-jellegű felhígítását tette szükségessé, ami viszont a szocialista párt fellegetvárának számitó „vörös bécsből,, távolról sem ment olyan könnyen.

kreisky stratégiája eredményesnek bizonyult, mert a kormánypárt pozíciói az eltelt tíz év alatt - a nehezedő gazdasági viszonyok között is - erősödtek és jelenleg semmi jele az őrsgváltásnak. a

Fi
21.

71. életévébe lépő kormányfő az elmúlt évben és az idén is többször megbetegedett, majd újra felgyógyult és ez szükségszerűen előtérbe juttatta az utódlás, valamint a kreisky-utáni időszak hogyanjának kérdését. /egyres értesülések szerint a kancellár érrendszerének elfáradása és a gyakori vérnyomásingadozás okoz neki problémát, az erek főleg a tüdőben nem biztosítják időnként a teljes oxigén-cserét és ez fulladást eredményez. mások szerint pedig a központi idegrendszerének kezdődő sorvadásáról van szó, ami végtagi fájással, stb. jár együtt és ez gyógyíthatatlan. tény, hogy legutóbb több ízben is börtön a kezében jelent meg kreisky a közvélemény előtt./
/folyt./

sz bs

19.03 161181 2346

--

sk0070 4 230 mtik2008

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /2.rész/

a kancellár pillanatnyilag ismét egészségesnek és tetterősnek mutatkozik és továbbra is nyitva maradt annak kérdése, hogy meddig óhajt hivatalában maradni. pártjának vezetősége nem siettetni őt a nyugdíj felé, és bizonyosra vehető, hogy - hacsak nem dönti le váratlanul a betegség - akkor végig dolgozza a 83-as választásokig hátralevő időszakot. megtörténtek ugyanakkor szép csendben a biztonsági intézkedések arra az esetre, ha a 71 éves politikus mégsem tudná ellátni hivatali teendőit. kreisky kialakított egy hármas vezérkart, amelyben helyettesei foglalnak helyet. dr. fred sinowatz alkancellár céltudatosan készül a kormányfői teendők bármikor esedékes átvételére - és mint környezetéből megtudni -, a burgenlandi politikus kellő tartalékokkal rendelkezik a magas pozíció ellátását illetően. / sokan alábecsülik a nagy tapasztalatu miniszter képességeit, holott nemcsak kormányzási gyakorlattal rendelkezik, hanem a párton belül is komoly integrációs hatással bír./ a triumvirátus második tagja karl blecha, az spd tavasszal megválasztott alelnöke, aki kreisky általános helyetteseként egyre több terhet vesz le a pártelnök válláról. ő hivatott kreisky után a pártelnöki tisztre. végül a parlamenti ügyeket hosszú idők óta irányító dr. heinz fischer, a párt másik alelnöke, a parlamenti frakció megbízott vezetője egészíti ki a hármas vezetést. mindhárman fiatal politikusoknak számítanak, akik adott esetben hosszabb időre

Fi 21. 30
[Handwritten signature]

biztosítani tudnák az egységes vezetést. sőt, jól értesültek tudni vélik azt is, hogy a messzire előre tekintő kancellár a hatalmi struktúra negyedik, rendkívül fontos pillérére is gondolt, amikor adolf csettel személyében kiszemelte anton benya-nak, az osztrák szakszervezeti szövetség nagyhatalmu elnökének esetleges utódát.

a jövőre utaló biztonsági intézkedések tehát azt sejtetik, hogy a szocialista párt vezető pozíciója egyelőre nincsen veszélyben. megfigyelők a nagyközlőnek, azaz a szocialista- és a néppárt együttes kormányzásnak semmilyen esélyt nem adnak, szükség esetén, nemvárt fordulat, vagy földcsuszamlás következtében legfeljebb a szocialista és a szabadság párt kisközlőjáról lehetne szó, - de az már mindenhogyan kreisky nélkül. /folyt./

sz/hi bs

19.05 161181 2372

--

sk0071 4 230 mtik2009

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /3.rész/

a szocialista párt az év első felében átmeneti gyengélkedésen ment keresztül, melynek oka elsősorban a megelőző évek botrányaira, az androsch-ügyre, az akh-skandalumra, a párt felső szintjét is megváltó korrupciós fertőre vezethető vissza. mint ismeretes, hannes androsch kormányból való kiválásával sikerült kihuzni az ügyek méregfogát és lassan elcsitultak a hullámok. androsch a legnagyobb állami bankház élére került, egyes bécsi vélemények szerint visszatérése a politikába nem kizárt, de csak évek múlva, jóval kreisky után. a két nagyformátumu politikus személyes viszonya biztos értesülések szerint is rendkívüli módon megromlott. a tehetséges fiatal politikus visszatérési esélyei akkor növekedhetnek meg különösen, ha évek múlva esetleg tovább romlik a gazdasági helyzet. az eltelt tíz év szocialista-párti kormányzás sikereiben oroszlanrésze volt androsch gazdasági koncepciójának.

ausztria ellenzéki pártjai ugyancsak hullámvölgyben vannak. az osztrák néppárt permanens vezetői válsággal küszködik, alois mock pártelnök jobbára csak a főváros értelmiségi köreinek támogatását élvezi. az októberi stájerországi tartományi választás kiélezte a helyzetet a néppárton belül, mert a rendkívül tehetséges,

Fi 21. 30
[Handwritten signature]

karizmatikus josef krainer tartomány- és néppárti főnök merész vállalkozásba kezdett, amikor előre hozta a választásokat, remélve, hogy elsőprő győzelmet arat. ha ez bekövetkezett volna, akkor a párton belül sokan benne látták volna az igazi alternatívát nem mockkal, hanem éppenséggel kreisky-vel, vagy még inkább később, kreisky utódjával szemben. ez nem történt meg, így a döntés elhúzódott.

a kislétszámú szabadság párt ugyancsak belső intrikáktól terhes, az ambiciózus ügyvéd norbert steger csak ügyvel-bajjal képes összetartani pártját. meghirdetett céljuk az, hogy az oszp oldalán bekerüljenek a kormányzásba. /folyt./

sz/hi bs

19.07 161181 2025

--

sk0072 4 230 mtik2010

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /4.rész/

a világgazdasági megtorpanás, mindenek előtt az acél- és kohászati ipar világméretű válsága, és nem utolsósorban az egyesült államok magas kamatláb-politikája az idei év elejére ausztriában is fokozott mértékben éreztette negatív hatását. /az nszk-hoz ezer szálon fűződő ausztria számára a „nagy német szomszéd”, viszonylagos ernyőt és védelmet jelent, így a válság gyűrűje csak akkor válnak érezhetővé az alpok országában, amikor az már nszk-ban kiterjedt sérüléseket okozott./ tönkre ment ausztriában több nagyvállalat, és a csőd szélére jutott számos állami irányítású nagyüzem is. a megrendült helyzet sajátos módon a kormánypárt megerősödését hozta. ennek biztos jele volt: a nagy érdeklődéssel várt stájerországi választásokon a szocialista párt - meglepetésre - mandátumot és szavazatokat szerzett, majd pedig nem sokkal később az üzemi tanácsi választások eredményei is azt bizonyították, hogy a munkavállalók nagyobb biztositékot látnak válságos körülmények között is a kreisky-kormány munkaalkalmat biztositó erőfeszítéseiben, mint az ellenzék sokszor demagóg ígérgetéseiben.

a gazdasági helyzet ettől természetesen nem lett könnyebb, mindenek előtt az elavult strukturájú állami nagyipar és az azt kiszolgáló számtalan nagyvállalat kénytelen szembenézni a súlyos

Fi 30
21.10
[Signature]

helyzettel. a kormány elsősorban az állami ipar helyzetén próbál könnyíteni megrendeléseivel, és a munkaalkalmak megőrzése érdekében átmenetileg háttérbe szorítja a gazdaságosság szempontját is. ennél is válságosabb lenne a helyzet akkor, ha a kreisky-kormány ügyes külpolitikája nem biztosítana számos zsiros külföldi megrendelést az osztrák ipar számára, - elég itt az ndk és szovjet, illetve a közel-keleti és latin-amerikai üzletkötésekre gondolni. a lengyel szénszállítások kimaradása, a korábbi szovjet szénszállítási szerződés meg nem hosszabbítása, az olajár emelkedése és nem utolsósorban a zwentendorfi atomerőmű parlagon hagyása együttesen eredményezik, hogy ausztriában megszűnt a korábbi gondtalan állapot az energia ellátás terén. előtérbe került ismét a szén - mint hagyományos energiahordozó. /folyt./

sz/hi bs

19.09 161181 2275

--

sk0073 4 230 mtik2014

puja frigyos

quito, 1981. november 16. /mti/- puja frigyos, a magyar népköztársaság külügyminiszttere hétfőn megérkezett latin-amerikai körutjának újabb állomására, ecuadorba. a quitói repülőtéren fogadta őt luis valencia rodriguez ecuadori külügyminiszter. az érkezésnél jelen volt vass miklós, hazánk quitóban akkreditált nagykövete. puja frigyos a nap folyamán megkoszorúzta az ecuadori hősök emlékművét, majd megkezdődtek a hivatalos külügyminiszteri tárgyalások.
küm/mh fm bs

19.23 161181 0494

Fi 30
21.10
[Signature]

--

sk0074 4 230 mtik1062

bartók-emlékérem

bagdad, 1981. november 16. /mti/ - a bartók-centenárium alkalmából pereszlényi zoltán, a magyar népköztársaság bagdadi nagykövete átadta munir bashirnak, az iraki kulturális minisztérium zenei főigazgatójának a nemzeti bartók béla emlékbizottság által adományozott emléklakettet és diplomát.

az ünnepségen megjelent latif naszif dzsaszem, az iraki kulturális és tájékoztatási ügyek minisztere, valamint az iraki kulturális élet több neves személyisége, az iraki nemzeti színházban megtartott ünnepségen az iraki országos szimfónikus zenekar hangversenyt adott.

küm/mh fm bs

21.27 161181 0619

-.-

sk0075 4 230 mtik1066

egk - külügyminiszterek /2.rész/

az európai közösségek bizottsága - az egk igazgató testülete és a közös érdekek összehangolója - arra törekszik, hogy a válsággal küszködő nyugat-európa ne essék vissza az elkövetkező időszakban fő versenytársaihoz, az egyesült államokhoz és japánhoz képest, s ezért a közös politika erősítését szorgalmazza minden téren, a költségvetési probléma azonban gátat szab igyekezetének.

a külpolitikai egyeztetés és együttműködés jelenlegi gyakorlatát genschert nyugatnémet és colombo olasz külügyminiszter közös kezdeményezése hivatott továbbfejleszteni, ezt bonnban és rómban a múlt héten adták át a többi tagország képviselőinek, fő javaslatuk hangolják össze a tízek a jövőben biztonsági kérdésekben is álláspontjukat, a nyugat-európai országok eddig kizárólag a nato keretében foglalkoztak biztonsági kérdésekkel, önálló, nyugat-európai álláspont számára ott, ahol ez eltérhetne washingtontól, nincs intézményes keret, megnövekedett szerepet szán a javaslat külpolitikai és biztonsági kérdésekben az európai parlamentnek, genschert csütörtökön a strasbourgi testület előtt ismerteti erre vonatkozó tervezetét.

mp/mh fm bs

21.28 161181 1181

R

-.-

sk0076 4 230 mtik2011

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /6.rész/

a kreisky-kormány növekvő érdeklődést mutat az el nem kötelezettek mozgalma iránt, noha tudatában van annak, hogy közeli megfigyelőként lehet jelen a csoportosulás tanácskozásain. a semleges ausztria a hid szerepkörére törekszik a kelet-nyugati kapcsolatrendszerben. minduntalan hangsúlyozza a katonai tömbök közötti erőegyensúly szükségességét, az ennek eredményeként kibontakozó enyhülés elmélyítésének szükségességét és szerény eszközeivel igyekszik elősegíteni a nagyhatalmak közvetlen érintkezését. az osztrák politikusok nem győzik felsorolni mindazon előnyöket, melyeket az enyhülés kiteljesedéséből élveznek. ennek tudható be az is, hogy az osztrák diplomácia ma is nagy aktivitást fejt ki az enyhülési folyamat fenntartását, a helsinki-ben kialakított kapcsolatrendszer megszilárdítását, ezen politika elmélyítését, alkalmasint megmentését célzó valamennyi nemzetközi fórumon, így többek között a madridi találkozáson is, bár osztrák részről is kénytelen belátni, hogy az utóbbi tanácskozás egyelőre vajmi kevés sikerrel kecsegtet.

a kreisky-kormány, főleg pedig maga a kancellár különös figyelmet szentel a közel-keleti térségnek. ennek okát kreisky abban jelölte meg, hogy a térség számtalan megoldatlan problémával terhes, a háboru kirobbanásának és eszkalációjának veszélyét rejti magában és ez nem lehet közömbös a közel-keleti energiahordozóktól oly nagyon függő európa számára. a kancellár a közel-keleti válság rendezését elválaszthatatlannak tartja a palesztin kérdés kielégítő megoldása nélkül, aminek lényege, hogy a palesztin népnek izraelhez hasonlóan biztosítani kell az önálló állami létet, e tekintetben ma sem változott az osztrák kormányfő nézete, noha a nyárvégi terrorcselekmények, majd pedig a szadat elnök halálát követő arafat-állásfoglalások súlyos válságba sodorták kreisky egész közel-keleti politikáját. a kreisky-koncepció lényege nem változott, továbbra is a pfsz-t tekinti a palesztin nép törvényes képviselőjének, érzelmileg azonban eltávolodott arafatéktól. csalódása egyesek szerint arra a felismerésre készítette, hogy a palesztin mozgalmon belül túl erősek és megzabolázhatatlanok az egyes hatalmi csoportosulások. hozzá közel álló körök véleménye szerint felmerült benne annak lehetősége is, hogy a palesztin ügy képviselője jobb kezekben lenne szaud-arábiánál, melynek kormányával

R

kreisky egyre jobb kapcsolat kiépítésére törekszik - a jelek szerint sikerrel. a pillanatnyi szélső végül azzal is magyarázható - mutatnak rá a ballhaus-platzon, hogy tisztázatlan egyelőre egyiptom jövője, a mubarak képviselte politika tartalma./folyt/

sz/hi bs

21.31 161181 2760

-.-

sk0077 4 230 mtik2012

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására !

háttéranyag kreisky látogatásához /7.rész/

bruno kreisky nagy örömmel vette tudomásul lord carrington közel-keleti aktivitását, melyben saját politikai elképzelései jogosságának beigazolódását látja. bécsben ugyanakkor várakozással tekintenek burg izraeli belügyminiszter érkezése és tárgyalásai elé. a konzervatív tel aviv-i politikus maga kezdeményezte a kreiskyvel való találkozást. ez lesz az első alkalom a golda meir időszak óta, hogy kreisky találkozik az izraeli kormány egyik tagjával.

kétoldalu kapcsolatok:

osztrák hivatalos részről minden kínálkozó alkalommal elismeréssel szólnak ausztria és magyarország minden tekintetben örvendetesen fejlődő, jószomszédi kapcsolatairól. a diplomácia „vájtfülű” képviselői még arra is felfigyelnek, hogy amikor az osztrák külügyminiszter adott alkalmakkor felsorolja a szomszédos országokhoz fűződő kapcsolatok jelzőit, az utóbbi időben hazánk közvetlenül az nszk és svájc után következik a listán, azaz a jóviszonyt illetően megelőztük jugoszláviát is. a két ország viszonya rendezett és problémamentes. példa erre egyebek között az is, hogy nagyfokú visszafogottság mutatkozott a hivatalos ausztria részéről az 1956-os magyarországi ellenforradalom évfordulójával kapcsolatban, noha jobboldali emigráns körök nem egy kísérletet tettek az évforduló feltűnést keltő megünneplésére. az osztrák lapok és a rádió-televízió természetesen kitért a történelmi eseményre, de ezzel kapcsolatban is jellemző, hogy a habsburg otto vezette pan europa unio nevű reakciós szervezet képviselői, valamint a kronen zeitung és a die presse tiltakozott amiatt, hogy az osztrák televízió /amely ugyancsak nem vádolható kommunista-barátsággal/ tulajdonképpen és elfogultan, túl megszeppitően és pozitívan emlékezett meg az 56-os évfordulóról.

R

a két ország gazdasági kapcsolatai is fejlődnek. az árucseré-forgalom összvolumenje meghaladja a 10 milliárd schillinget, amelyen belül mintegy 1 milliárd schillinges magyar passzivum jelentkezik. a jövő évi kereskedelmi forgalom mintegy 10 százalékkal növekszik a tervek szerint. a gazdasági kapcsolatok rendszere azonban strukturális megújításra szorul, melyet mindkét részről hangoztatnak. 100 fölött van a kooperációs kapcsolatok száma, ezek főleg kis- és középüzemek szintjén jöttek létre, melyeknek tapasztalatait osztrák részről rendkívül sokra értékelik, a meglévő kapcsolatokat jóknak tekintik. az ausztriában is jelentkező gazdasági gondok arra utalnak, hogy megnő az esélye a harmadik piacon való közös fellépésnek. a magas kamatláb politika is jobban kedvez a külföldi piacon, mint mindenekelőtt a közel-keleten közös beruházásoknak.

sz/hi bs

21.32 161181 2744

-.-

sk0078 4 230 mtik2013

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

háttéranyag kreisky látogatásához /5.rész/

az osztrák mezőgazdaság szilárd, időnként túltermelési gondok jelentkeznek bortelemelésben és gabonatermesztésben. hasonlóan biztos pontja az osztrák gazdaságnak az idegenforgalom, jelenleg mintegy 200 ezer fő munkanélkülit tartanak nyilván ausztriában, de ennél valamivel több az itt dolgozó külföldi munkavállalók száma, így a foglalkoztatottság pillanatnyilag megközelítően teljesnek mondható. romlani fog azonban a helyzet, főleg az építőiparban jelentkeznek súlyos gondok, mivel a gazdasági megtorpanás mindenképp előtt hitelhiányt és beruházási - értsd építési - visszaesést eredményez. az építőiparon belüli munkanélküliség huzamosnak ígérkezik.

külpolitikai vonatkozások:

az osztrák köztársaság növekvő nemzetközi tekintélynek örvend. szerepe lehet ebben a kormány semlegességi politikájának csakugy, mint kreisky kancellár elismerést kiváltó külpolitikai aktivitásának. az előbbinek tudható be, hogy 1979 júniusában bécsben került sor a szovjet-amerikai csúcstalálkozóra, az pedig már kifejezetten kreisky ügyességének könyvelhető el, hogy az egy évvel

R

későbbi államszerződési évfordulóból nagyjelentőségű külügyminiszteri találkozó színhelye volt az osztrák főváros.

ausztria rendezett kapcsolatokat ápol szomszédaival, probléma-mentesnek és kifejezetten jónak mondható a szovjetunióhoz fűződő viszonya. osztrák részről nagy meglepéssel nyugtázzák a szovjet kormány kitüntető figyelmét, a rendszeres kapcsolattartást, stb. az alapvetően nszk-orientációjú ausztriának rendezettek az egyesült államokhoz fűződő kapcsolatai is, bár pahr külügyminiszter közelmúltban lezajlott washingtoni látogatása és tárgyalásai kapcsán felszínre kerültek bizonyos disszonanciák. osztrák sajtókörök több ízben észrevételezték, hogy ausztriát hosszú éveken keresztül mint nem fontos tényezőt elhanyagolta az egyesült államok és sok egyéb fontos politikai és gazdasági tényező mellett a külsőségek is arról tanuskodnak, hogy a szovjet vezetés lényegesen nagyobb elismerésben részesíti ausztria aktív semlegeségi politikáját, mint a nyugati világ vezető hatalma. az osztrák-amerikai viszony legfrissebb epizódja, hogy az osztrák szocialista párt nemzetközi titkára, walter hacker washingtoni tárgyalásairól visszatérve bíráló megjegyzésekkel illette az egyesült államok fegyverkezési- és külpolitikáját, melyre felhördült ausztria konzervatív - és amerika-barát sajtója. erre a magas rangú politikus szombaton újabb támadást intézett az amerikai külpolitika ellen. /folyt./

sz/hí bs

21.33 161181 2655

.-.

sk0079 4 230 mtik2015

cgil - lama-beszámoló /1.rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. november 16. /mti/ - hétfőn délelőtt rómban megkezdődött az olasz általános szakszervezeti szövetség /cgil/ x. kongresszusa, amelyen 4,5 millió szervezett dolgozó képviselőjében 1168 küldött vesz részt. a kongresszus megnyitó ülésén az okp részéről enrico berlinguer főtitkárral az élen több tisztségviselő, az oszp részéről bettino craxi főtitkár jelent meg. jelen voltak a másik két szakszervezeti szövetség, a cisl és az uil képviselői is.

gáspár sándor, a szot főtitkára, a szakszervezeti világszövetség elnöke a külföldi delegációk sorában foglalt helyet.

F

ugo veterének, róma polgármesterének megnyitója után került sor a főtitkári beszámolóra.

Luciano lama bevezetőjében emlékeztetett rá, hogy olaszország a háború utáni legsúlyosabb gazdasági válságát éli. a válság fő tüneteinek nevezte a munkanélküliséget, a beruházások nem megfelelő ritmusát, a mérleghiányt és a rendkívül magas inflációt. ebben a helyzetben a dolgozók egysége stratégiai és létkérdés is egyben, -mondta a cgil főtitkára.

Lama rámutatott, a cgil pozitív tényként fogadta, hogy miután az országnak negyven évig kereszténydemokrata miniszterelnöke volt, republikánus párti politikus került a kormány élére. ez a kormány módszert változtatott a szakszervezetekkel szemben. ám, hogy a gazdaságpolitikája milyen lesz, azt a munkabérlétszám, a foglalkoztatottság és a gazdaságfejlesztés terén hozandó konkrét intézkedések döntik majd el. ez utóbbiról szólva, lama élesen bírálta a kormány beruházási politikáját. több alkalommal is kiemelte, hogy a jelen gazdasági és politikai helyzetben a dolgozók stratégiájának lényeges eleme az egység keresése, illetve megteremtése. emlékeztetett rá, hogy a kongresszusi tézisek is ezt hangsúlyozták. /folyt./

kir/jp fm bs

21.52 161181 1865

.-.

sk0080 4 230 mtik2016

cgil - lama-beszámoló /2.rész/

a cgil-nek a munkabér-politikával kapcsolatos javaslatairól szólva lama leszögezte: többször is elmondtuk már, hogy nem a munkabér az infláció oka, viszont az is világos mindenki előtt, hogy az infláció következményei a bérekre nehezednek és rajtuk keresztül a dolgozókra. éppen ezért az infláció elleni harc a szakszervezeti mozgalomnak is fontos célkitűzése.

ennek megfelelően több pontban foglalta össze a cgil javaslatát. eszerint 1982-től kezdődően meg lehetne szüntetni a drágasági pótlékot, az ugynevezett mozgóbérskálát, és az új szerződések kötésekor jelentkező béremelést, azért, hogy a vásárlóerőt a tervezett inflációs rátán, a 16 százalékon belül tarthassák. de csak akkor, ha a kormány részéről ezt megalapozott adó- és árpolitikai intézkedések követik. továbbá a tervezett inflációs rátát a 16 százalékon - meghaladó bérnövekedéseket magasabb adókkal terheljék

F

meg. a magasabb adóbevételeket a dolgozók szociális juttatásának növelésére, elsősorban a nyugdíjak és a családi pótlékok rendezésére kellene felhasználni.

a munkáltatókra vonatkozóan ugyancsak elkészítette javaslatát a cgil, ennek megintcsak a következetes adópolitika lenne a kulcsa. az biztosíthatná, hogy az ármozgás a tervezett, vagy pontosabban a feltételezett 16 százalékos inflációs mutatón belül maradjon.

a nemzetközi kérdések sorában elítélte az ugynevezett gazdasági háborút, s a reagan-kormányzat fokozódó fegyverkezését. „mi az enyhülés és a béke, a népek közti együttműködés útját akarjuk egyenlőíteni”, - mondotta luciano lama, majd a különböző nyugat-európai nagyvárosokban tartott béketüntetések folytatásának nevezte a november 28-án firenzében tartandó tüntetést, amelyet a szakszervezetek szerveznek. javasolta, hogy az olasz kormány, a maga eszközeivel járuljon hozzá a küszöbön álló szovjet-amerikai tárgyalások sikeréhez és függessze fel a comisói rakétabázis építését.

kir fm bs

21.57 161181 1953

-. -

sk0081 4 230 mtik2017

francia hadügyminiszter - nukleáris erők

párizs, 1981. november 16./mti/ - charles hernu francia hadügyminiszter hétfőn egy katonapolitikai előadás keretében a francia nukleáris erők szerepével foglalkozva hangsúlyozta, hogy a francia nukleáris erőt nem szabad az amerikai és egyéb északatlanti erők „egyszerű kiegészítésének”, tekinteni. a francia parlamentben minden politikai párt egyetért abban - mondotta -, hogy feltétlenül szükség van a francia nukleáris elrettentő erő fenntartására, amelynek felhasználása szigorúan nemzeti.

a szerkesztőségek tájékoztatására

hernu hadügyminiszter előadásában válaszolt leonyid brezsnyevnek a der spiegel számára adott nyilatkozatára, azt mondotta, hogy brezsnyev, úgy látszik, a francia nukleáris erőt is a nato-erők közé

Fi

akarja sorolni. ez azonban nem érdeke franciaországnak, s nem érdeke a szovjetunióknak sem. „a szuperhatalmak között tartandó tárgyalásokon a francia nukleáris erőt nem szabad az atlanti erők egyszerű kiegészítésének tekinteni”, - mondotta.

ds/hi fm bs

21.58 161181 1089

-. -

sk0082 4 230 mtik2018

afl-cio

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

new york, 1981. november 16./mti/ - világos program hiányában inkább a törlesztési vágyó demokrata párt, mint az amerikai munkásmozgalom fórumaként nyílt meg hétfőn new yorkban az afl-cio amerikai szakszervezeti szövetség xiv. kongresszusa.

a 15 millió amerikai szervezett munkást és alkalmazottat képviselő szövetség fennállásának századik évfordulóját is jelző kongresszus első napján, a new york-i sheraton center szállóban lane kirkland, az afl-cio végrehajtó tanácsának elnöke számolt be a tanács kétéves tevékenységéről és a soronlévő feladatokról több mint száz amerikai szakmai szövetség 900 küldötte és mintegy kétezer vendég előtt.

a megválasztása óta eltelt két esztendő legnagyobb eredménye kirkland szerint a united auto workers, a hatalmas autóipari szakszervezet újbóli csatlakozása volt az afl-cio-akcióhoz. ez a szervezet, amelynek vezetője - douglas fraser-egyben a chrysler gépkocsi-konzern igazgató tanácsának is tagja, 1968-ban kilépett a szövetségből és ezzel méginkább megosztotta az amugyis laza egységbe tömörülő amerikai szakszervezeti mozgalmat.

a gazdasági pangás negatív hatására, az átmeneti csökkenés után ismét nyolc százalékos munkanélküliségre, a repülésirányítók szakszervezetének megsemmisítésére és 12 ezer légi diszpécser elbocsátására az afl-cio azzal válaszolt, hogy reagan elnököt nem hívta meg a mostani kongresszusra, s szolidaritást vállalt a patco-val, a forgalomirányítók szakszervezetével, robert poli, a patco elnöke, aki szintén jelen van a new york-i kongresszuson, bár annak elnökségébe nem kapott meghívást, újságíróknak kijelentette: a szövetség törvényen kívül helyezése ellenére nem mond le a reményről, továbbra is lehetségesnek tartja, hogy a kormányzat rákényszerül a repülésirányítók újbóli alkalmazására.

Fi

mint kirkland hétfői beszámolójából kiviláglott, az afl-cio által nyújtott segítség fogyatékosága azzal magyarázható, hogy a szövetségnek nincsenek megfelelő harci eszközei. az ugynevezett „másodlagos bojkott tilalmáról”, szóló törvény megtiltja az amerikai szakszervezeteknek, hogy egy másik szervezethez tartozó társaikat a sztrájk és a bojkott eszközeivel támogassák.

tehetetlen a szövetség a kormány foglalkoztatási politikájával szemben is. /folyt./

br/jp fm

21.59 161181 2334

..-

sk0083 4 230 mtik2019

afl-cio - 2. rész

kirkland a beszámolóban szinte külső szemlélőként regisztrálta a munkanélküliség további növekedését. bírálta a reagan-kormányt amiatt, hogy csökkentti az állami munkaalkalmak számát, holott az utóbbi években ez volt amerikában a munkanélküliség csökkentésének forrása. murray weidenbaum, reagan elnök gazdasági főtanácsadója egyébként éppen vasárnap ismerte el a cbs televízióknak adott interjújában: a kormány a munkanélküliség újabb növekedésére számít 1982-ben.

az afl-cio „programját”, ismertette lane kirkland javasolta, hogy emeljék a 102 tagszervezettől beérkező tagdíjakat, s ezen a módon finanszírozzák a szövetség mellett működő ugynevezett politikai nevelő bizottság működését. a politikai nevelőmunka célja azonban nem a szervezett munkásság egységesebb és hatékonyabb monopólium-ellenes fellépésének előkészítése, hanem „a politikai pártstruktúrákhoz való viszonyunk koordinálása”.

fontolóra veszi az afl-cio a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségéhez való újbóli csatlakozás lehetőségét is. a szövetség 1969-ben lépett ki a tőkés világ szakszervezeteinek ebből az egyesüléséből.

a the new york times hétfői számában megjelent interjújában kirkland afelől sem hagyott kétséget, hogy az afl-cio politikai vezérelvei között továbbra is fontos szerepet tölt be a kommunistaellenesség, jóllehet - erről persze nem volt szó az interjúban - a baloldal közreműködése nagymértékben hozzájárult a szövetség legsikeresebb akciójának, a szeptember 19-i washingtoni

fi

tüntetésnek a sikeréhez. ebben a nyilatkozatában is hangsúlyozta viszont kirkland, hogy a szövetség jelenlegi legfontosabb politikai feladatának a demokrata párt támogatását tekinti. „erősítettük és kiterjesztettük részvételi szerepünket és azt hiszem hatékonyságunkat a demokrata pártban”, - mondta kirkland.

a kongresszus napirendje és első napi eseményei arról tanuskodnak, hogy inkább a legnagyobb amerikai burzsoá párt „hatékonysága”, növekszik a munkásmozgalomban. a négynapos kongresszus fő szónokai között lesz thomas o'neill, a képviselőház demokrata elnöke, walter mondale volt alelnök és edward kennedy szenátor. a megnyitó ülésen koch new york-i polgármester személyében szintén demokrata vezető politikus üdvözölte a kongresszust. fő mondanivalója ez volt: „január elsejével választási év kezdődik”.

br/jp fm

22.31 161181 2366

..-

sk0084 4 230 mtik2020

szkp kb ülés

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - moszkvában hétfőn ülést tartott a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága. a központi bizottság meghallgatta nyikolaj bajbakov miniszterelnök-helyettes, az állami tervbizottság elnöke beszámolóját a szovjetunió új, az 1981-1985-ös évekre szóló mezőgazdasági és szociális fejlesztési tervéről, valamint az 1982. évi tervről szóló beszámolót. vaszilij garbuzov pénzügyminiszter a jövő évi költségvetésről tartott beszámolót.

a központi bizottság ülésén felszólalt leonyid brezsnyev, a kb főtitkára. /beszédét kiadásainkban külön közöltük- a szerk./

a vitában számos felszólalás hangzott el; szót kért a politikai bizottság több tagja és póttagja is.

ki-fl/im ai bs

22.32 161181 0759

fi

..-

sk0085 4 230 mtik2021

pahr - esz-szebszi

bécs, 1981. november 16. /mti/ - a bécsben hétfőn megkezdődött osztrák-tunéziai külügyminiszteri tanácskozások középpontjában - mint ahogy az várható volt -, a közel-keleti helyzettel összefüggő kérdések álltak. mint willibald pahr/külügyminiszter közölte, a megvitatott kérdésben a két fél közelálló, illetve sok tekintetben azonos álláspontot képvisel. ↳ osztrák

bedzsi kaid esz-szebszi tunéziai külügyminiszter a közel-keleti rendezéssel kapcsolatos szaud-arábiai tervről szólva kijelentette, hogy abban nem szabad lényegesen új vonásokat keresni, a javaslat értéke abban van, hogy kedvező időpontban került megfogalmazásra. pahr osztrák külügyminiszter kiegészítette azzal, hogy ha nem is hozott túl sok újat a fahd-terv, annak mégis nagy jelentőséget lehet tulajdonítani, mivel benyújtása révén ismét mozgásba lendült a közel-keleti válság tárgyalásos rendezésének gépezete, európa és az egyesült államok visszatérhet a kérdés megvitatására. az osztrák diplomácia vezetője kifejezte azon reményét, hogy az arab liga küszöbönálló csúcskonferenciája támogatólag hagyja jóvá fahd szaudi trónörökös tervét.

a közel-keleti helyzetet átfogóan értékelő tunéziai vendég robbanásveszélyesnek minősítette a térséget. rámutatott, hogy az elhunyt egyiptomi elnök különutjától egyesek csodát vártak, azt remélték, hogy elősegíti a közel-keleti békét. az egyiptommal aláírt szerződések azonban zöld utat engedtek az izraeli kormánynak expanzív tervei megvalósításához, jeruzsálem arab szektorának formális annexiójához, az elfoglalt arab területek gyorsított benépesítéséhez, röviden: a palesztin nép kiszorításának stratégiájához.

a tunéziai külügyminisztert hétfőn, a kora esti órákban hivatalában fogadta bruno kreisky osztrák kancellár, akivel ugyancsak mélyreható eszmecsere folytatótt a legújabb közel-keleti fejleményekről.

sz/mh fm bs

22.33 161181 1879

Fi

--

sk0086 4 230 mtik2022

abdusz szattar- győzelem

dacca, 1981. november 16. /mti-reuter/upi/ - abdusz szattar ügyvezető államfő, a kormányzó bangladesi nacionalista párt jelöltje a várakozásnak megfelelően megszerezte a győzelmet a vasárnapi bangladesi elnökválasztáson.

a szavazatok összeszámlálása ugyan még nem fejeződött be, de szattar a hétfő délutánig megszerzett 12.029.237 szavazatával már behozhatatlanul vezet. első számú ellenfele, kamal hosszein, az avami liga jelöltjeként 4.521.725 szavazatot szerzett. a választás végeredményét előreláthatólag csak kedden közlik majd.

kormányforrások szerint a választások nyugodt légkörben incidens nélkül zajlottak le. ellenzéki körök szerint viszont a kormánypárt támogatói zaklatták, erőszakkal befolyásolták a szavazókat.

abdusz szattar hétfőn külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy nincs szándékában változtatni elődje, az államcsinykísérlet áldozatául esett ziaur rahman politikáján. hangozatta: banglades továbbra is el nem kötelezett politika híve marad, s folytatja tevékenységét az ensz-ben és az iszlám országok közösségében.

km pl bs

22.34 161181 1115

--

sk0087 4 230 mtik2023

hollandia - robotrepülőgép

hága, 1981. november 16. /mti-taszsz/reuter/ap/afp/ - a holland kormány újból elhalasztotta a döntést abban a kérdésben, hogy engedélyezze-e 48 amerikai robotrepülőgép elhelyezését az országban.

andries van agt miniszterelnök hétfőn a parlamentben ismertette a két hónapja hivatalban levő kormány első politikai programnyilatkozatát és elmondta, hogy a kormány elhalasztotta az idén decemberre ígért döntést.

ismeretes, hogy a hárompárti balközép koalíció megosztott a kérdésben. a kereszténydemokrata tömörülés hajlana arra, hogy a nato 1979. decemberi „kettős határozatának”, héja-oldalával összhangban rendelkezésre bocsássa az ország területét az új fegyverkezési

Fi

forduló megvalósításához. a munkáspárt és a demokraták 66 nevű csoportosulás azonban - figyelembe véve a lakosság tömegméretű tiltakozását - nem akarja látni a robotrepülőgépeket.

a kormányfő nem közölte, hogy mikorra várható végleges állásfoglalás a kérdésben, de azt állította, hogy a halasztást a fegyverzetkorlátozási és ellenőrzési tárgyalások holtpontja indokolta és az ezen a területen mutatkozó haladástól függ a kormány döntésének megszületése.

a miniszterelnök igyekezett megnyugtanni a szövetségeseket, amikor kijelentette, hogy a kabinet nem óhajt nyomást kifejteni a nato-ra a fegyverkezési tervek elejtése érdekében. „hollandia a nato kritikus, ámde megbízható tagja marad, - mondotta.

van agt megerősítette azt is, hogy hollandia 1982-ben az inflációs költségnövekedésen túlmenően 3 százalékkal fogja növelni katonai kiadásait.

a kormánynyilatkozat kompromisszumos megállapodást is tartalmaz a csaknem 10 százalékos munkanélküliség leküzdésére. az elkövetkező négy évre 2 milliárd guldenes foglalkoztatási programot irányoz elő.

kj fm

22.35 161181 1808

--

sk0088 4 230 mtik2024

csád - Libia

n,djamena, london 1981. november 16. /mti-reuter/taszsz/upi/ - tripoliban hivatalosan bejelentették, hogy november 15-én az utolsó libiai katona is elhagyta a csádi fővárost, n,djamenát - jelentette hétfőn a taszsz a libiai fővárosból. a külkapcsolatokkal foglalkozó iroda /külügyminisztérium/ képviselője pedig hétfőn közölte, hogy a libiai egységeket még aznap véglegesen kivonják abéché-ből, csád keleti vidékének legnagyobb városából.

a reuter brit hírügynökség közölte, tripoliban a külkapcsolatokkal foglalkozó iroda részletes dokumentumban világította meg, hogy a libiai vezetés miképpen vélekedik a csádi helyzetről. a hivatalos elemzés mindenekelett leszögezi: libia tartotta magát ahhoz az ígéretéhez, hogy azonnal kivonja csapatait csádból, amint a goukouni oueddei elnök vezette kormány ezt kéri.

Fi

kadhafi, a libiai forradalom vezetője, - emlékeztet a dokumentum - annak idején azért küldött csapatokat csádba, mert a n,djamenai kormány többször és sürgetve kérte erre.

a libiai állásfoglalás felhívja a figyelmet arra, hogy az egyesült államok a hiszène habré volt hadügyminiszter vezette csádi felkelők közvetett támogatásával meg akarja dönteni a törvényes csádi kormányzatot. hozzátette: az egyesült államok libia déli határánál olyan frontot akar teremteni, amely veszélyezteti libia biztonságát.

a dokumentum egyértelművé teszi, hogy libia az aesz-tagságából adódó kötelezettségeinek tudatában támogatja az afrikai egységszervezetnek a csádba küldendő afrika-közi békefenntartó erő felállítására irányuló törekvéseit. megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy libia látja vendégül jövő év nyarán az afrikai egységszervezet szokásos évi csúcstalálkozó részvevőit. a csúcstalálkozót követően a hagyományoknak megfelelően egy éven keresztül a vendéglátó ország vezetője, azaz kadhafi ezredes lesz az afrikai egységszervezet soros elnöke. általános vélemény szerint a libiai vezetés csapatainak csádból történt gyors kivonásával is hangsúlyozni kívánta, hogy mennyire fontos számára az afrikai egységszervezet által hozott döntések támogatása.

a tripoliban hétfőn kiadott dokumentum ugyanakkor világosan - értésre adja, hogy libia a csapatok kivonása után már nem tekinti magát felelősnek a csádban zajló fejleményekért. ennek szellemében leszögezik: libia aggodalommal és helytelenítően tekint a csádi-szudáni határ térségében tapasztalható fegyveres konfliktusra, ugyanakkor ebben az ügyben kívülállónak tekinti magát.

ku fg bs

22.39 161181 2501

--

sk0089 4 230 mtik2025

Lengyel hírek

varsó, 1981. november 16. /mti/ - a nemzeti egyetértési front megteremtése hétfőn több tanácskozás témája volt Lengyelországban.

a lemp skierniewicei vajdasági bizottságának plenáris ülésén marian orzechowski, a kb titkára hangsúlyozta, hogy a front mindenki számára nyitva áll, aki a lengyel népköztársaság alkotmányos rendjéhez tartja magát. ugyanakkor - tette hozzá - „nem lesz hely

Fi

az olyanok számára, akik ezt a frontot valamiféle spanyolfalnak tekintik a szocialista társadalmi rend alapjainak fokozatos lebontásához,,.

varsóban hétfőn józef glemp érsek, lengyelország primása találkozott roman malinowski miniszterelnök-helyetttessel, az egyesült parasztpárt elnökével. a nemzeti egyetértési frontról szólva hangsúlyozták, hogy annak meg kell teremtenie a kölcsönös bizalom, a partneri együttműködés és a társadalmi nyugalom légkörét.

az országban hétfőn is voltak kisebb-nagyobb sztrájkok, tiltakozó akciók. folytatódtak az „okkupációs sztrájkok”, az ország számos egyetemén és főiskoláján.

kn/im ai bs

22.40 161181 1066

-.-

sk0090 4 230 mtik2026

két közel-keleti hír

rijad, 1981. november 16. /ap/afp/ - a hivatalos szaudi hírügynökség hétfőn cáfolta, hogy a fahd trónörökös nevével fémjelzett közel-keleti rendezési terv magában foglalná izrael elismerését.

szaud-arábia ideiglenes ensz-képviselőjének a the new york timesban megjelent ilyen értelmű nyilatkozatáról az spa szaudi hírügynökség azt írta, hogy az a terv egyéni értelmezése és az állandó ensz-képviselőt helyettesítő szaudi politikusnak nem volt felhatalmazása ilyen nyilatkozatra.

a hírügynökség illetékes forrásra hivatkozva leszögezte, hogy a nyolcpontos terv világos és minden pótlólagos értelmezése szükségtelen.

damaszkusz, 1981. november 16. /upi/ - hétfőn, az ujonnan megválasztott szíriai parlament első ülésének megnyitását követően beszédet mondott hafez asszad elnök. beszédének külpolitikai részében az arab országokat fenyegető izraeli-amerikai összeesküvés veszélyét hangsúlyozta.

rámutatott arra, hogy washington szentesítette izrael területfoglalásait és terjeszkedését, s így biztosítja saját uralmát az egész térség felett. miután ellátta izraelt mindazokkal a

Fi

fegyverekkel, amelyek lehetővé tették, hogy hadereje egyenrangúvá váljék az arab országok haderejével, az egyesült államok most úgy akarja izraelt erősíteni, hogy széthúzást szít az arabok közt és megosztja soraikat - mondta.

az arabokat újabb izraeli-amerikai agresszió fenyegeti. e terveket csak azzal lehet megghiusítani, ha az arabok növelik erejüket, és szorosabbra fűzik kapcsolataikat a baráti országokkal, elsősorban a szovjetunióval. ha egyesítik erőiket és azt a megfelelő céllal, a megfelelő időben alkalmazzák, kivívhatják a győzelmet - mutatott rá a szíriai elnök.

hafez asszad felszólította az arab országokat: annak alapján értékeljék át a harmadik országokkal fenntartott kapcsolataikat, hogy azok milyen álláspontot foglalnak el velük szemben.

bl ta pl bs

22.40 161181 1927

-.-

sk0091 4 230 mtik2027

brit kp kongresszusa

aczél endre, az mti tudósítója jelentette

london, 1981. november 16. /mti/ - munkájának harmadik napján, hétfőn, nagy-britannia kommunista pártjának 37. kongresszusa a pártlap, a morning star helyzetét tűzte napirendre. a végrehajtó bizottság ebben a témában „a morning star és a baloldal előretöréséért folyó harc”, címmel készített határozati javaslatot - a harmadikat, egyben a legutolsót a kongresszus fő dokumentumai közül.

a morning star körüli vita abból a tényből indult ki, hogy nagy-britanniának ezidő szerint nincs más napilapja, amely a nagy sajtótrösztöktől függetlenül, részben előfizetésből és eladásból, részben olvasóinak hozzájárulásaiból él és végzi munkáját. a szervezett dolgozóknak, a szakszervezeteknek, sőt magának a munkáspártnak sincs naponta megjelenő sajtóorgánuma, így a brit baloldal szempontjából a kommunista lapon kívül nem létezik más napilap, amely - azon túl, hogy visszatükrözi a kp nézeteit - „platformot ad a szervezett baloldalnak, egyszersmind mozgósítója is annak”, - mutatott rá a határozati javaslat.

Fi

a párt most azt jelölte ki harci feladatnak, hogy meglehetősen alacsony példányszámu, és napi pénzügyi gondokkal küszködő orgánumának terjesztését és népszerűsítését „minden lehetséges erőfeszítéssel”, előmozditsa, konkrétan: a star példányszámát napi háromezerrel növelje. megállapította, hogy a helyi és alapszervezetek, munkahelyi sejtek aktív és szervezett közreműködése nélkül ez nem lehetséges. a lapterjesztést fő feladatnak kell tekinteni, máskülönben a politikai meggyőzés műve nem ér célhoz.

a morning star-ral foglalkozó határozati javaslatot a kongresszus jóváhagyta. egyszersmind elutasította azokat a módosító indítványokat, amelyek a lapot arra kötelezték volna, hogy ne a széles értelemben vett brit baloldalnak adjon fórumot, hanem minden egyes anyagában a párt nézeteit és csakis azokat tükrözze.

hétfő délutáni zárt ülésén a brit kp kongresszusa megválasztotta a párt új végrehajtó bizottságát.

ae/jp fm bs

22.41 161181 2045

--

sk0092 4 230 mtik2028

harriman - salt

washington, 1981. november 16. /taszsz/ - a hadászati fegyverek ellenőrzésének bevezetéséről szóló szovjet-amerikai tárgyalások sürgős felújítását szorgalmazta a the washington post amerikai lapnak adott nyilatkozatában avarell harriman neves amerikai diplomata. hangsúlyozta, hogy jelenleg a fegyverzetellenőrzés kérdése az amerikai-szovjet kapcsolatok legfontosabb problémája.

harriman kijelentette, hogy a salt-2 szerződés jelentős dokumentum és az amerikai félnek ratifikálnia kell azt. a salt-2 tárgyalásokon jelentős előrehaladást értünk el és már most el lehetne kezdeni a salt-3 tárgyalásokat - mondta, ugyanakkor nyugtalanságának adott hangot amiatt, hogy a jelenlegi amerikai vezetés késlelteti a tárgyalások megkezdését.

harriman elítélte a vezető amerikai politikusok éles szovjetellenes kijelentéseit és azt, hogy nem tesznek építő lépéseket az amerikai-szovjet kapcsolatok területén. „nagyon óvatosan kell fogalmazni, ha az ember olyan dolgokról beszél, mint az atomháború, - mondta. a jelenlegi vezetés képviselői számtalan éleshangu nyilatkozatot adtak, de semmit nem tettek a kereskedelem

Fi

fejlesztéséért, azért, hogy haladás történjék a fegyverzetellenőrzés terén. harriman mindezt nagyon veszélyesnek nevezte.

az egyesült államoknak a szovjetunióval való kapcsolataiban a fegyverzet csökkentésére kellene törekednie és végső soron azt kellene elérnie, hogy egyáltalán ne létezzenek ezek a fegyverek.

gó fm bs

22.59 161181 1484

--

sk0093 4 230 mtik2029

pro domo:

a szerkesztőségek szives tudomására hozzuk, hogy az mti november 17-én, kedden délután adja ki a bruno kreiskyvel készitendő interjut.

mti - külpolitikai szerkesztőség.

bs

23.03 161181 0225

--

sk0094 4 230 mtik2030

rövid hírek

jugoszláv írószövetség

belgrád, 1981. november 16. /mti/ - mostarban a hét végén megtartották a jugoszláv írószövetség közgyűlését. a következő egyéves időszakra dusan rokszadics horvát íróvá választották meg a szövetség elnökévé.

Fi

tarzan hölgye

new york, 1981. november 16. /reuter/upi/ - vasárnap new yorkban 95 éves korában elhunyt enid markey, az első, 1918-ban készült néma tarzan-film női főszereplője. a művésznő 60 éven keresztül alakított film- és színházi szerepeket.

meghalt nebesima

tokió, 1981. november 16. /mti/ - a japán fővárosban hatvankilenc éves korában elhunyt nebesima naocogu liberális demokrata párti szenátor, a japán-magyar baráti társaság elnöke, a két ország közötti baráti kapcsolatok ápolására hivatott parlamenti képviselőcsoport vezetője.

jang tö-cse pakisztánban

párizs, 1981. november 16. /taszsz/ - jang tö-cse, a kínai népi felszabadító hadsereg vezérkari főnöke vasárnap pakisztánba érkezett. az afp francia hírgyűnökség jelentése szerint megérkezése után azonnal tárgyalásokat kezdett mohammad ikbal khan tábornokkal, a vezérkari főnökök tanácsának elnökével és más magas beosztású katonai vezetőkkel.

szi/fn/sc ha bs

23.04 161181 1230

..

sk0095 4 230 mtik2031

iráni - 2

teherán, beirut, ankara, 1981. november 16. /upi/afp/taszsz/ - khomeini, iráni vallási vezetője ismét sikraszállt az iszlám papság vezető szerepe mellett. hétfői beszédében a főpap arra figyelmeztetett, hogy ha a rendszer megbukik, „a nemzetre ismét sötét időszak köszönt,„ ezzel összefüggésben khomeini emlékeztetett a század eleji, a papság által vezetett mozgalomra, amely végül 1906-ban az alkotmányos monarchia létrejöttéhez, a pahlavi-család uralmához vezetett.

iráni belső rendjének megszilárdításával kapcsolatos kérdéseket vitatott meg khomeini főpappal az iráni tájékoztatási miniszter. abdol madzsíd moadikha hodzsatoleszlám a megbeszélésről az afp-nek hétfőn adott nyilatkozatában rámutatott, hogy az iráni tájékoztatáspolitikai kialakítása az ország belső rendje megszilárdításának függvénye.

Fi

a miniszter bírálta különböző, elsősorban nyugati hírgyűnökségeket, amelyek - mint mondta - nem a valóságnak megfelelően tájékoztatják a világot az iráni helyzetről. kifogásolta, hogy a tárgyilagos tájékoztatás helyett egyes dolgokat felnagyítanak, másokat pedig leértékelnek.

az iráni gazdasági élettel kapcsolatos az iszlám köztársasági párt lapjának az agrárreformról kifejezésre juttatott véleménye. a lap szerint a reform-terv az iszlám forradalmi tanács jóváhagyása ellenére sajnálatos módon megbukott.

a lap szerint azonban továbbra is a földművesek földhözjuttatásával lehet eredményesen megakadályozni a vidéki lakosság nagyvárosokba vándorlását. ez az egyirányú elvándorlás ugyanis fenyegeti a kormány önellátásra vonatkozó terveit. a lap adatokkal is szolgál: teheránnak, az iszlám forradalom győzelme előtti négy millió lakoshoz képest, jelenleg hét millió lakosa van.

ág pl bs

23.06 161181 1748

..

sk0096 4 230 mtik2032

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

szovjet járatok felfüggesztése

washington, 1981. november 16. /afp/ - az amerikai polgári repülési hivatal /cab/ egy hétre felfüggesztett minden aeroflot-járatot az egyesült államok és a szovjetunió között, -jelentették/hétfőn washingtonban.

a cab a ^{be}döntést azzal indokolta, hogy az amerikai külügyminisztérium jelentése szerint november 8-án két moszkva és washington között közlekedő szovjet gép átrepült new englandnak /új anglia/ „kényes,„ területei felett, holott ez a terület kívül esik a szovjet légitársaság gépei számára fenntartott légifolyosón.

sem a cab, sem pedig a külügyminisztérium nem jelölte meg pontosan, melyek ezek a „kényes területek,„ a külügyminisztérium közleménye szerint erre a lépésre azért került sor, mert az aeroflot megsértette a polgári légi közlekedésre vonatkozó szovjet-amerikai megállapodást és a szövetségi légügyi igazgatóság /faa/ szabályait.

Fi

a cab közölte, hogy a felfüggesztés november 21-én lép életbe. az aeroflot hetente kétszer összesen négy moszkva-washington-moszkva járatot üzemeltet.

a faa szerint az aeroflot számára biztosított légifolyosót az egyesült államok atlanti-óceáni partvidéke mentén jelölték ki. a két ominózus repülő viszont állítólag behatolt maine, rhode island, massachusetts és connecticut állam légterébe.

gl fm bs

23.07 161181 1435

--

sk0097 4 230 mtik2033

nyugati part

jeruzsálem, 1981. november 16. /neuter/upi/afp/ - a megszálló izraeli hatóságok ciszjordániában kiméletlen eszközökkel igyekeznek elfojtani a jogaiért küzdő arab lakosság mozgólódását. a tiltakozókat és családtagjaikat különbségtétel nélkül, úgynevezett „kollektív büntetéssel”, sujtják.

hétfőn romboló különítmények felrobbantottak három házat a ciszjordániai beit sahur városban, miután három ott lakó fiatal bevallozza, hogy benzinalackot dobtak egy izraeli járőrre. egy negyedik épületet azért romboltak le ramallahban, mert feltételezték, hogy egy palesztin gerilla bujt el benne. jeruzsálem arab negyedében kevéssel éjjél után egy kétemeletes épületet semmisítették meg, miután husz lakosát az utcára tették. beit szahurban a hétfővégre kijárási tilalmat rendeltek el.

az izraeli hatóságok vasárnap este letartóztatták a bir zeit egyetem diákbizottságának elnökét. az egyetemet előzőleg meghatározatlan időre bezáratták, az izrael-ellenes tüntetések miatt. a bizottság többi tagját rendőri felügyelet alá helyezték, nem hagyhatják el a várost.

a jordán-folyó nyugati partján november eleje óta tart a tiltakozási hullám, azóta, hogy a megszálló hatóságok új, polgári ügyintézőt neveztek ki a körzetbe. az arab lakosság attól tart, hogy ezzel a módszerrel akarják utóbb rájuk kényszeríteni az izraeli érdekeket kiszolgáló „autonóm” hatóságokat, amelyek felállítását a camp david-i egyezmény írja elő.

ta pl

23.25 161181 1467

Fi

--

sk0098 4 230 mtik2034

nagygyűlés san franciscóban

san francisco, 1981. november 16. /taszsz/ - „legyen vége a nukleáris őrületnek”, - „kenyeret akarunk, nem fegyvereket”, - ilyen jel szavakkal haladt végig vasárnap egy hatalmas tüntető menet san francisco utcáin.

a tüntetés egyik szervezője elmondotta a taszsz munkatársának: a demokratikus amerikai közvélemény jól tudja, hogy a reagan-kormányzat a felelős a nukleáris fegyverkezési hajszá fokozódásáért. a fehér ház azt próbálja elhíttetni az amerikaiakkal, hogy az új tömegpusztító fegyverek valamiféle védelmet nyújtanak az állítólagos szovjet fenyegetéssel szemben. mi azonban tudjuk, hogy éppen a szovjetunió terjesztett elő konstruktív javaslatokat a termonukleáris háború veszélyének megfékezésére. az egyesült államok viszont - ahelyett, hogy támogatná ezeket a javaslatokat - nyíltan a nukleáris konfliktus „lehetőségéről”, „sőt „elkerülhetetlenségéről”, szól. reagan kalandor irányvonalát nem véletlenül utasítja el egyre keményebben az amerikai közvélemény.

a kaliforniai háborúellenes szervezetek szövetségének vezetője a tüntetés végén rendezett nagygyűlésen hangsúlyozta: miközben a pentagon hatalmas dollár-injekciókat kap a szövetségi költségvetésből a halált hozó fegyverek gyártásához, gyermekeinket megfosztják az iskolai reggelitől, egyre csökkennek a szociális célokra fordítható összegek, a szegényeket kiteszik lakásaikból, sorra bezárják az iskolákat és a kórházakat, és növekszik a munkanélküliek serege.

a kormányzat egyre-másra megsérti az egyszerű amerikaiak elemi jogait, arra kényszeríti őket, hogy a pentagon fékezhetetlen étvágyának kielégítésére huzzák szorosabbra a nadrágszíjat - mondotta a szónok.

hj fm bs

23.26 161181 1719

Fi

--

sk0099 4 230 mtik2035

fkp - amerikai külpolitika

párizs, 1981. november 16. /taszsz/ - a jelenlegi amerikai vezetés külpolitikájának veszélyeire hívta fel a figyelmet gaston plissonnier, a francia kommunista párt kb titkára. plissonnier a L, humanité strasbourgban rendezett ünnepségén szólalt fel.

napjainkban az egyesült államok reakciós körei veszélyes mértékben fokozzák a fegyverkezési versenyt, új tömegpusztító fegyverek kifejlesztését határozták el - mondta plissonnier. - a közelmúltban pedig reagan elnök kijelentette, hogy lehetségesnek tart egy olyan „korlátozott”, nukleáris háborút Európában, amely nem érintené az egyesült államokat. nem sokkal ezután haig amerikai külügyminiszter arról beszélt, hogy az egyesült államokban tanulmányozzák egy „figyelmeztető”, atomcsapás alkalmazását. mindezeket a terveket és elképzeléseket megerősítette a nato európai haderőinek főparancsnoka, bernard rogers tábornok is.

plissonnier felszólította a francia közvéleményt, hogy határozottan lépjen fel az emberiség jövőjét fenyegető fegyverkezési hajszá ellen. hozzátette, hogy ha nem sikerül megváltoztatni a jelenlegi amerikai vezetők terveit, hamarosan újabb amerikai atomrakéták százait fogják nyugat-Európába telepíteni.

gó fm bs

23.27 161181 1248

-.-

sk0100 4 230 mtik2036

rövid hírek

török szélsőbaloldal

ankara, 1981. november 16. /ap/ - hetvenkét szélsőbaloldali személyt tartóztattak le törökországban gyilkosság és összeesküvés alapos gyanújával, - jelentette hétfőn a török rendőrség. a hatóságok a „dev yol”, szervezet tagjainak letartóztatása során számos lőfegyvert és robbanóanyagot is lefoglaltak.

izraeli repülőcsökök sztrájkja

Fi

tel-aviv, 1981. november 16. /reuter/ - befejeződött hétfőn tel-avivban az el al izraeli légitársaság dolgozóinak 12 napos sztrájkja, miután a légitársaság vezetősége visszavonta 18 fedélzeti mérnök elbocsájtására vonatkozó döntését. ezt a döntést annak idején azzal indokolták, hogy bizonyos új típusú repülőgépek bevezetése után kevesebb fedélzeti mérnökre lesz szüksége a légitársaságnak. a hétfői megállapodás értelmében tárgyalások fognak kezdődni az elbocsájtással fenyegetettek jövőjéről.

belga kp - kb ülés

brüsszel, 1981. november 16. /taszsz/ - teljes ülést tartott a belga kommunista párt központi bizottsága, - jelentette hétfőn a párt központi lapja, a le drapeau rouge. az ülésen a párt megvonta a múlt heti rendkívüli parlamenti választások mérlegét és értékelte az ország politikai helyzetét.

jugoszlávia - havazások

belgrád, 1981. november 16. /upi/ - erős havazások voltak jugoszláviában. az ország keleti és déli részén a nagyarányú hóesés megbénította a vasuti és légi közlekedést, számos közutat eltorlaszolt, elvágott több villany- és vízvezeték. a rendkívüli időjárás okozta balesetekben nyolcan veszítették életüket.

gl fm bs

23.28 161181 1576

-.-

sk0101 4 230 mtik2037

afl-cio - háttér /1.rész/

new york, 1981. november 16. /mti/ - az amerikai szervezett dolgozók teljes létszáma 1981-ben 22,4 millió. az afl-cio-nak az amerikai szakszervezeti mozgalomban betöltött kivételes szerepét jelzi, hogy ebből 15 millió tagja a szövetségnek saját szakmai szövetségén keresztül. az amerikai foglalkoztatottakhoz viszonyítva azonban a szervezett munkásság aránya csökkenőben van. ezen belül az afl-cio-hoz tartozó szakszervezeteknél különösen feltűnő az ipari munkásság arányának csökkenése és a szolgáltatásban dolgozók arányának viszonylagos növekedése.

az a tény, hogy az afl-cio pillanatnyilag a bojkottot, s nem a sztrájkot tekinti fő harci eszközének a munkásság érdekvédelmében, a politikai megalkuvás változatlanul jelenlévő tényezője mellett

Fi

sk0099 4 230 mtik2035

fkp - amerikai külpolitika

párizs, 1981. november 16. /taszsz/ - a jelenlegi amerikai vezetés külpolitikájának veszélyeire hívta fel a figyelmet gaston plissonnier, a francia kommunista párt kb titkára. plissonnier a l, humanité strasbourgban rendezett ünnepségén szólalt fel.

napjainkban az egyesült államok reakciós körei veszélyes mértékben fokozzák a fegyverkezési versenyt, új tömegpusztító fegyverek kifejlesztését határozták el - mondta plissonnier. - a közelmúltban pedig reagan elnök kijelentette, hogy lehetségesnek tart egy olyan „korlátozott”, nukleáris háborút Európában, amely nem érintené az egyesült államokat. nem sokkal ezután haig amerikai külügyminiszter arról beszélt, hogy az egyesült államokban tanulmányozzák egy „figyelmeztető”, atomcsapás alkalmazását. mindezeket a terveket és elképzeléseket megerősítette a nato európai haderőinek főparancsnoka, bernard rogers tábornok is.

plissonnier felszólította a francia közvéleményt, hogy határozottan lépjen fel az emberiség jövőjét fenyegető fegyverkezési hajszá ellen. hozzátette, hogy ha nem sikerül megváltoztatni a jelenlegi amerikai vezetők terveit, hamarosan újabb amerikai atomrakéták százait fogják nyugat-Európába telepíteni.

gó fm bs

23.27 161181 1248

--

sk0100 4 230 mtik2036

rövid hírek

török szélsőbaloldal

ankara, 1981. november 16. /ap/ - hetvenkét szélsőbaloldali személyt tartóztattak le törökországban gyilkosság és összeesküvés alapos gyanújával, jelentette hétfőn a török rendőrség. a hatóságok a „dev yol”, szervezet tagjainak letartóztatása során számos lőfegyvert és robbanóanyagot is lefoglaltak.

izraeli repülőcsökök sztrájkja

Fi

tel-aviv, 1981. november 16. /reuter/ - befejeződött hétfőn tel-avivban az el al izraeli légitársaság dolgozóinak 12 napos sztrájkja, miután a légitársaság vezetősége visszavonta 18 fedélzeti mérnök elbocsájtására vonatkozó döntését. ezt a döntést annak idején azzal indokolták, hogy bizonyos új-típusú repülőgépek bevezetése után kevesebb fedélzeti mérnökre lesz szüksége a légitársaságnak. a hétfői megállapodás értelmében tárgyalások fognak kezdődni az elbocsájtással fenyegetettek jövőjéről.

belga kp - kb ülés

brüsszel, 1981. november 16. /taszsz/ - teljes ülést tartott a belga kommunista párt központi bizottsága, jelentette hétfőn a párt központi lapja, a le drapeau rouge. az ülésen a párt megvonta a múlt heti rendkívüli parlamenti választások mérlegét és értékelte az ország politikai helyzetét.

jugoszlávia - havazások

belgrád, 1981. november 16. /upi/ - erős havazások voltak jugoszláviában. az ország keleti és déli részén a nagyarányú hóesés megbénította a vasúti és légi közlekedést, számos közutat eltorlaszolt, elvágott több villany- és vízvezeték. a rendkívüli időjárás okozta balesetekben nyolcan veszítették életüket.

gl fm bs

23.28 161181 1576

--

sk0101 4 230 mtik2037

afl-cio - háttér /1.rész/

new york, 1981. november 16. /mti/ - az amerikai szervezett dolgozók teljes létszáma 1981-ben 22,4 millió. az afl-cio-nak az amerikai szakszervezeti mozgalomban betöltött kivételes szerepét jelzi, hogy ebből 15 millió tagja a szövetségnek saját szakmai szövetségén keresztül. az amerikai foglalkoztatottakhoz viszonyítva azonban a szervezett munkásság aránya csökkenőben van. ezen belül az afl-cio-hoz tartozó szakszervezeteknél különösen feltűnő az ipari munkásság arányának csökkenése és a szolgáltatásban dolgozók arányának viszonylagos növekedése.

az a tény, hogy az afl-cio pillanatnyilag a bojkottot, s nem a sztrájkot tekinti fő harci eszközének a munkásság érdekvédelmében, a politikai megalkuvás változatlanul jelenlévő tényezője mellett

Fi

elsősorban a szolgáltatási szféra bővülésével függ össze. számszerűen a szolgáltatásban foglalkoztatottak száma 1940 és 1980 között 3,7 milliőről 18,2 millióra nőtt.

ugyanebben az időszakban a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma 9,6 milliőről 3,3 millióra csökkent, az iparban és a szolgáltatási szférában foglalkoztatottak együttes száma 32 milliőről 90,6 millióra nőtt. ezekből a számokból is kitűnik, hogy a bérből és fizetésből élő amerikaiak körében /1981-ben összesen 106.8 millió/ a szervezettség meglehetősen alacsony, bár lane kirkland, az afl-cio elnöke a hétfőn new yorkban megnyílt kongresszus előtt több ízben igyekezett aláhúzni: a hivatalos taglétszám nem azonos a szövetség tényleges befolyásával, csak a tagdíjfizetőket regisztrálja.

mindazonáltal hivatalos adatok szerint a vezető amerikai iparágakban - nehézipar, vegyipar, autóipar - a szakszervezeti tagok aránya nem éri el a 20 százalékot, s még az ugynevezett „kékgallérosok”, körében is csak 39 százalék. a műszakiaknak /tehérgallérosok/ országosan csak 16.2 százaléka szervezett dolgozó.

a nagy tőkés társaságok, köztük éppen a technikai haladást meghatározó ágazatokban működők, sikerrel ellenállnak a szakszervezetek enervált kísérleteinek. a the new york times adatai szerint olyan kulcsfontosságú vállalatoknak, mint a du pont, a polaroid, a kodak, a hewlett-packard, az ibm és a texas instruments - nem működnek szakszervezetek. /folyt./

br/mh fm

23.28 161181 2247

--

sk0102 4 230 mtik2038

afl-cio - háttér /2.rész/

a new york-i lap megállapítása az is, hogy az afl-cio „még mindig mérsékelt intézmény, amely a tradeunionizmus hagyományait tükrözi... csupán koordinációs hatalmat élvez a tagszervezetek felett, ami csökkenti hatékonyságát és számos megfigyelő szerint ellenállóvá teszi mindennemű változással szemben,„

lane kirkland, az afl-cio 35 tagu végrehajtó tanácsának elnöke mindazonáltal a jelek szerint felismerte: a szövetség taglétszámának csökkenését csak az eddiginél agresszívabb tevékenységgel képes megakadályozni. kirkland-nek a patco melletti kiállása, a szeptember

F

19-i negyedmilliós tüntetés, a reagan-kormány elleni bírálatok azt jelzik, hogy a meany-korszakhoz képest a szövetség valamelyest aktivizálódott.

a kongresszus feladatai közé tartozik a végrehajtó tanács tagjainak, a kincstárnoknak és az elnöknek az újraválasztása. kirkland újbóli megválasztása éppen a fenti okból bizonyosra vehető. stilusa megfelelőnek látszik a tagszervezetek nagyobb hatékonyságát igénylő vezetői számára, a demokrata párt számára, amely komoly tétet helyez a szakszervezetekre már a jövő évi kongresszusi választásokon és végső soron a kormány számára is, amennyiben kirkland nem látszik tulheviteni a kormány-ellenes indulatokat. kirkland mindenestre „megbízható”, antikommunistának tekinthető. a the new york times-ban hétfőn publikált interjújában többek között kijelentette: „bizonyos mértékig történelmileg is foglalkoztatott bennünket a totalitarizmus. szabályzatunkban benne van az az aggodalom, amely erre int bennünket: se jobbra, se balra, se a fasiszták, se a kommunisták nem kellenek... hosszú története van mindkettő ellen vívott küzdelemünknek. manapság aktívak vagyunk dél-afrikában, chilében, ahol anyagilag támogatjuk a még meglévő államellenes mozgalmat. az állam tiltja a szakszervezetek egyesülését és egy központi szövetség létrehozását, ezért nyíltan gyűjtöttünk egy központi szövetség javára. és igyekszünk segíteni a fekete szakszervezeteknek is dél-afrikában,„

a new york-i sheraton center halljában felállított egyetlen fényképtabló a lengyel „szolidaritás”, szakszervezeti szövetség rövid életéből vett képet és illusztrációt. ki van függesztve egyebek között a 21 pont is, jórészt olyan követelésekkel, amelyek az amerikai munkásmozgalom számára még meglehetősen távolinak tűnhetnek. /folyt./

br/jp fm

23.29 161181 2390

--

sk0103 4 230 mtik2039

afl-cio-háttér - 3.

ennek ellenére az afl-cio az elmúlt hónapokban a „szolidaritásnak”, nyújtott amerikai segítség egyik legfontosabb eszköze és csatornája volt. a szövetség közreműködésével szervezték meg például a „szolidaritás”, kommunikációs rendszerét. ugyancsak jellemző, hogy magának az afl-cio-nak, ellentétben a lengyel szakszervezettel, nincsenek saját tömegkommunikációs eszközei. a

F

elsősorban a szolgáltatási szféra bővülésével függ össze. számszerűen a szolgáltatásban foglalkoztatottak száma 1940 és 1980 között 3,7 milliőről 18,2 millióra nőtt.

ugyanebben az időszakban a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma 9,6 milliőről 3,3 millióra csökkent, az iparban és a szolgáltatási szférában foglalkoztatottak együttes száma 32 milliőről 90,6 millióra nőtt. ezekből a számokból is kitűnik, hogy a bérből és fizetésből élő amerikaiak körében /1981-ben összesen 106.8 millió/ a szervezethez való csatlakozás alacsony, bár lane kirkland, az afl-cio elnöke a hétfőn new yorkban megnyílt kongresszus előtt több ízben igyekezett aláhúzni: a hivatalos taglétszám nem azonos a szövetség tényleges befolyásával, csak a tagdíjfizetőket regisztrálja.

mindazonáltal hivatalos adatok szerint a vezető amerikai iparágakban - nehézipar, vegyipar, autóipar - a szakszervezeti tagok aránya nem éri el a 20 százalékot, s még az ugynevezett „kékgallérosok”, körében is csak 39 százalék. a műszakiaknak /tehérgallérosok/ országosan csak 16.2 százaléka szervezett dolgozó.

a nagy tőkés társaságok, köztük éppen a technikai haladást meghatározó ágazatokban működők, sikerrel ellenállnak a szakszervezetek energvált kísérleteinek. a the new york times adatai szerint olyan kulcsfontosságú vállalatoknak, mint a du pont, a polaroid, a kodak, a hewlett-packard, az ibm és a texas instruments - nem működnek szakszervezetek. /folyt./

br/mh fm

23.28 161181 2247

--

sk0102 4 230 mtik2038

afl-cio - háttér /2.rész/

a new york-i lap megállapítása az is, hogy az afl-cio „még mindig mérsékelt intézmény, amely a tradeunionizmus hagyományait tükrözi... csupán koordinációs hatalmat élvez a tagszervezetek felett, ami csökkenti hatékonyságát és számos megfigyelő szerint ellenállóvá teszi mindennemű változással szemben,„

lane kirkland, az afl-cio 35 tagu végrehajtó tanácsának elnöke mindazonáltal a jelek szerint felismerte: a szövetség taglétszámának csökkenését csak az eddiginél agresszívabb tevékenységgel képes megakadályozni. kirkland-nek a patco melletti kiállása, a szeptember

F

19-i negyedmillió s tüntetés, a reagan-kormány elleni bírálatok azt jelzik, hogy a meany-korszakhoz képest a szövetség valamelyest aktivizálódott.

a kongresszus feladatai közé tartozik a végrehajtó tanács tagjainak, a kincstárnoknak és az elnöknek az újraválasztása. kirkland újbóli megválasztása éppen a fenti okból bizonyosra vehető. stilusa megfelelőnek látszik a tagszervezetek nagyobb hatékonyságát igénylő vezetői számára, a demokrata párt számára, amely komoly tétet helyez a szakszervezetekre már a jövő évi kongresszusi választásokon és végső soron a kormány számára is, amennyiben kirkland nem látszik tulheviteni a kormány-ellenes indulatokat. kirkland mindenestre „megbízható”, antikommunistának tekinthető. a the new york times-ban hétfőn publikált interjújában többek között kijelentette: „bizonyos mértékig történelmileg is foglalkoztatott bennünket a totalitarizmus. szabályzatunkban benne van az az aggodalom, amely erre int bennünket: se jobbra, se balra, se a fasiszták, se a kommunisták nem kellenek... hosszú története van mindkettő ellen vívott küzdelemünknek. manapság aktívak vagyunk dél-afrikában, chilében, ahol anyagilag támogatjuk a még meglévő államellenes mozgalmat. az állam tiltja a szakszervezetek egyesülését és egy központi szövetség létrehozását, ezért nyíltan gyűjtöttünk egy központi szövetség javára. és igyekszünk segíteni a fekete szakszervezeteknek is dél-afrikában,„

a new york-i sheraton center halljában felállított egyetlen fényképtabló a lengyel „szolidaritás”, szakszervezeti szövetség rövid életéből vett képet és illusztrációt. ki van függesztve egyebek között a 21 pont is, jórészt olyan követelésekkel, amelyek az amerikai munkásmozgalom számára még meglehetősen távolinak tűnhetnek. /folyt./

br/jp fm

23.29 161181 2390

--

sk0103 4 230 mtik2039

afl-cio-háttér - 3.

ennek ellenére az afl-cio az elmúlt hónapokban a „szolidaritásnak”, nyújtott amerikai segítség egyik legfontosabb eszköze és csatornája volt. a szövetség közreműködésével szervezték meg például a „szolidaritás”, kommunikációs rendszerét. ugyancsak jellemző, hogy magának az afl-cio-nak, ellentétben a lengyel szakszervezettel, nincsenek saját tömegkommunikációs eszközei. a

F

public affairs tevékenység megszervezését csak ezen a kongresszuson tűzik napirendre.

az afl-cio 14. kongresszusát centenáriumnak nevezik. kirkland és a szövetség más vezetői azt szeretnék, ha a kongresszus egyszersmind az amerikai munkásmozgalom századik évfordulóját is jelölné. az amerikai munkásmozgalomtörténet szakértői tiltakoztak ez ellen a beállítás ellen. az afl-cio előhírnöke, a federation of organized trades and labor unions valóban 1881. november 17-én alakult meg pittsburgh-ban, ez azonban távolról sem az amerikai munkásmozgalom első jelentős dátuma.

br/jp

fm

23.30 161181 1009

--

sk0104 4 300 mtik2040

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szovjetunió - fahd-terv

rijad, 1981. november 16. /afp/ - az spa szaud-arábiai hírügynökség hétfőn azt jelentette, hogy a szovjetunió „kifejezte támogatását a szaudi közel-keleti rendezési terv iránt,„ a jelentés a szovjet rádió és a televízió vasárnap esti kommentárjára hivatkozva közölte véleményét.

az spa jelentése szerint a szovjet kommentátorok kijelentették, hogy a szaudi tervet „számításba kell venni a jelenlegi körülmények miatt, és azért, mert a camp david-i megállapodások kudarcot vallottak,„

az al-medina című szaud-arábiai napilap hétfői vezércikkét ugyancsak a vasárnapi szovjet kommentárnak szentelte. az al-medina szerint a szovjet szöveg „hasonlónak,„ találta moszkva és rijad értékelését a közel-keleti helyzetről és jelezte, hogy „semmi sem szól,„ a két ország diplomáciai kapcsolatainak felvétele ellen.

Fi

ugyanebben a vezércikkben a lap azonban rámutat, hogy a kapcsolatok felvétele „az iszlámmal szemben ellenséges kommunista országokkal tagadása lenne mindazon értékeknek, amelyek megőrzését szaud-arábia feladatának tekinti,„

sg pl bs

23.30 161181 1191

--

sk0105 4 230 mtik2041

szkp kb - határozat

moszkva, 1981. november 16. /mti/ - az szkp központi bizottsága hétfői ülésén jóváhagyta az új öt éves tervjavaslatot, a jövő évi tervre és költségvetésre vonatkozó előterjesztést, azzal, hogy a dokumentumokat a minisztertanács terjessze a legfelsőbb tanács kedden kezdődő üléséig el.

a központi bizottság teljes mértékben jóváhagyta a politikai bizottság munkáját, amely a kongresszuson kidolgozott bel- és külpolitikai irányvonal megvalósítására irányul.

a központi bizottság felhívott minden párt- és állami szervezetet, ifjúsági és tömegszervezetet, minisztériumot, főhatóságot arra, hogy összpontosítsa erőfeszítéseit az idei terv, a jövő évi terv, s az egész új öt éves terv sikeres teljesítésére. ennek érdekében mindenképp a népgazdaság hatékonyságát kell fokozni - állapítja meg a kb határozata. meg kell gyorsítani a tudományos-műszaki program végrehajtását, a termelékenység növelését, bővíteni kell a termelést, javítani kell a termékek minőségét. különösen meg kell javítani a beruházási tevékenységet, takarékosan kell gazdálkodni a nyersanyagokkal, a fűtőanyagokkal, a pénzügyi eszközökkel, a munkaerővel. javítani kell a tervezést, a gazdaságirányítás módszereit, növelni kell a külgazdasági kapcsolatok hatékonyságát, ezen belül mindenképp fejleszteni kell az együttműködést a szocialista országokkal.

a kb felhívja a figyelmet arra, hogy az új, nagy feladatok, köztük a nyersanyag- és fűtőanyagtermelés fejlesztése, az élelmiszertermelési program megvalósítása, az anyagi és kulturális jólét emelése mindenkitől, mind szervezettől, kollektívától a tartalékok és lehetőségek jobb kihasználását, a szervezethez

Fi

növelését, a fegyelem szintjének emelését követeli. a kb meggyőződése - hangoztatja a határozat -, hogy a kommunisták, a dolgozók kiszélesítik a szocialista munkaversenyt, kiemelkedő munkával valósítják meg a xi. ötéves tervet, új sikereket érnek el a párt xxvi. kongresszusa határozatainak valóra váltásában.

ki ai bs

23.40 161181 2013

--

sk0106 4 230 mtik2042

ensz - főtitkárválasztás

new york, 1981. november 16. /mti-afp/ - az ensz biztonsági tanácsa kedden délelőtt zárt ajtók mögött újabb két szavazási menetet tart, hogy megpróbálja eldönteni, kit ajánljon a közgyűlésnek a főtitkári tisztségre 1982. január 1.-től ötéves időtartamra, - közölték hivatalosan new yorkban.

az eddig tartott hat szavazási menetben nem tudtak dönteni arról, hogy a két jelölt - kurt waldheim főtitkár és salim ahmed salim tanzániai külügyminiszter - közül melyiket ajánlják. waldheim, akinek második ötéves mandátuma december 31.-én lejár, minden esetben megkapta a szükséges minimális 9 szavazatot /vagy annál többet/, de a kínai népköztársaság ellenszavazata miatt az ajánlás nem emelkedett határozat erejére. a tanzániai külügyminiszter jelölését - bár ő nem minden menetben kapta meg a kilenc szavazatot - az egyesült államok vétója akadályozta meg.

a keddi szavazási meneteknek elsősorban arra kell választ adniok, hogy a két jelölt valamelyike elkerülheti-e az ellene emelt vétót, salim ahmed salim esetében pedig, hogy meg tudja-e szerezni a kilenc szavazatot.

amennyiben a biztonsági tanács kedden sem tud érdemi határozatot hozni, úgy hivatalosan kimondhatja, hogy a két jelölt esetében zsákutcába jutott, s ez megnyitná az utat más jelöltek fellépéséhez - elsősorban latin-amerikai politikusok jelöléséhez.

Fi

a világszervezet főtitkárának személyére a biztonsági tanács tesz javaslatot. érdemi határozathoz a 15 tagú tanácsban legkevesebb 9 szavazat kell, úgy azonban, hogy az öt állandó tag /a szovjetunió, az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország és a kínai népköztársaság/ egyöntetűen foglaljon állást. tartózkodás nem számít ellenszavazatnak.

bs

23.41 161181 1737

--

sk0107 4 230 mtik2043

legfelsőbb tanács elnökségének ülése

moszkva, 1981. november 16. /taszsz/ - hétfőn moszkvában vasziliy kuzyecov, az szkp kb politikai bizottsága póttagja, a legfelsőbb tanács elnökségének első elnökhelyettese elnökletével ülést tartott a legfelsőbb tanács elnöksége.

az elnökség tagjai meglelégedéssel fogadták az szkp kb novemberi plénumának eredményeit, valamint leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének felszólalását. mint megállapították, brezsnyev beszéde átfogóan elemezte az ország gazdasági és szociális fejlődésének kulcsfontosságú problémáit, és részletes politikai értékelést adott a xi. ötéves terv tervezetéről.

az elnökség tagjai megvitatták és jóváhagyták a legfelsőbb államhatalmi szerv ülészakának napirendjével és egyéb, a tanács illetékeségébe tartozó kérdésekkel kapcsolatos javaslatokat.

te ai bs

23.41 161181 0900

Fi

--

sk0108 4 230 mtik2044

Lengyel hírek - 2.

Varsó, 1981. november 16. /mti/ - a Lemp siedlcei vajdasági bizottságának ülésén, amelyen a gazdasági reform és a munkásönkormányzat volt a fő téma, Marian Wozniak, a kb titkára emlékeztetett arra, hogy a reformmal kapcsolatos sok dokumentum még nem jutott el a vállalatokhoz. emiatt vált szükségessé, hogy a reform életbe lépése, vagyis január 1-e után ugynevezett átmeneti vállalatirányítási rendszert alkalmazzanak. Wozniak kijelentette: „ha a termelés csökkenését nem sikerül a legközelebbi hetekben megállítani, akkor lehetetlenné válik bármilyen válságellenes intézkedés végrehajtása,„.

a „szolidaritás„ gdanski regionális szervezetének küldöttközgyűlése végül is nem fogadta el a regionális szervezet elnökségének lemondását. előzőleg számos felszólaló azzal vádolta a körzeti szervezet vezetőségét, hogy hatáskörét túllépve fogadott el különféle határozatokat, nem tisztázta megfelelően az egyes testületek jogkörét. ezt követően az elnökség, amelynek élén Lech Walesa, az országos bizottság elnöke áll, benyújtotta lemondását, ezt azonban a küldöttközgyűlés nem fogadta el, s egyben az összes érdemi kérdés megvitatását az öt nap múlva esedékes következő gyűlésig elnapolta.

kn/jp ai bs

23.42 161181 1246

--

sk0109 4 230 mtik2045

sinai-félsziget - begin

Jeruzsálem, 1981. november 16. /afp/ - izrael kivonulása a sinai-félszigetről 1982. április 25-ig befejeződik, függetlenül a palesztin „autonómia-tárgyalások„ előrehaladásától - erősítette meg hétfőn Begin izraeli miniszterelnök.

Begin az izraeli parlament külügyi és hadügyi bizottságában számolt be a háromoldalú tárgyalások legutóbbi, kairóban lezajlott fordulójáról. Begin - akinek a knesszetben elhangzott szavait az izraeli rádió idézte - a sinai-félszigeten létrehozandó nemzetközi erővel kapcsolatban megismételte: izrael nem fogadja el az európai részvételt, amíg a közös piac tartja magát a velencei csúcson hozott döntésekhez.

Fi

a kairóban lezajlott izraeli-amerikai-egyiptomi tárgyalások nem hoztak semmiféle konkrét eredményt. továbbra is eltérő izrael és egyiptom álláspontja két kérdésben: a jeruzsálem keleti részében élő palesztinoknak az önkormányzati tanács megválasztásában való részvételével, valamint a tanács hatáskörének meghatározásával kapcsolatban - jelentette ki. a tanács felállítására a camp david-i megállapodásoknak megfelelően kerülne sor. annak ellenére, hogy a miniszterelnök elismerte, a fahd-terv tartalmaz bizonyos célzást „izrael létezésére„, azt hangoztatta, hogy „mindig meg lehet kísérelni egy olyan ország elpusztítását, amelyet korábban elismertek,„.

pf pl bs

23.43 161181 1366

--

sk0110 4 800 mtik2047

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk001-sk0027-ig
budapest, 1981. november 16. /mti/

sk0001 várható
sk0002 nszk - belpolitikai helyzet /1.rész/
sk0003 nszk - belpolitikai helyzet /2.rész/
sk0004 brezsnyev-látogatás - vélemények
sk0005 campins-látogatás-háttér /1.rész/
sk0006 campins-látogatás-háttér /2.rész/
sk0007 vajdasági első titkárok
sk0008 donald regan pekingben
sk0009 etióp jegyzék washingtonnak
sk0010 usa - karibi politika /1.rész/
sk0011 usa - karibi politika /2.rész/ szerk.táj.
sk0012 columbia - tudósítói
sk0013 vihar a krimben
sk0014 görög emléktüntetés
sk0015 irán
sk0016 örmény terroristák
sk0017 kína - futballdiplomácia
sk0018 luns washingtonban
sk0019 oszama el baz sajtóértekezlete
sk0020 mubarak-mohieddin
sk0021 fidel castro nyilatkozata
sk0022 sazlí - ítélet

Fi

sk0023 emberi jogok - pravda
 sk0024 rövid hírek
 dacca: bangladesi választások
 washington: hinckley
 ottawa: husszein
 delhi: gandhi
 islamabad: ziaul hak
 sydney: görög konzul meggyilkolása

sk0025 nicaragua
 sk0026 guatemala
 sk0027 weinberger - u.s.news
 jp bs

23.50 161181 1235

-.-

sk0111 4 800 mtik2048

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0028-sk0053-ig

sk0028 rövid hírek
 merida/mexikó/: aréna
 belgrád: heroin
 bangkok: laoszi külügyminiszter
 frankfurt: tüntetés
 sk0029 törölve
 sk0030 fahd-terv-reagálások
 sk0031 egyesült államok
 sk0032 portugália
 sk0033 görögország - pravda /1.rész/
 sk0034 görögország - pravda /2.rész/
 sk0035 tunézia-ausztrália
 sk0036 jugoszlávia - időjárás
 sk0037 amerikai béketanács
 sk0038 jobert a francia-szovjet gazdasági kapcsolatokról
 sk0039 háromoldalu tárgyalás - pravda
 sk0040 laoszi külügyminiszter - bangkok
 sk0041 lövések trojanovszkij házára /szerk.táj./
 sk0042 nukleáris leszerelési mozgalom
 sk0043 schmidt-nyilatkozat
 sk0044 szigorú embargó-feloldásig!
 brezsnyev - legrövidebb
 sk0045 etiópia - libia-jemeni ndk
 sk0046 észak-írország
 sk0047 rövid hírek

F

bonn: hadgyakorlat az nszk-ban
 bangkok: stössel-bangkok
 nicosia: kiprianu-usa
 mexikóváros: nemzetközi szeminárium mexikóban
 sk0048 obt-küldöttség vietnamban
 sk0049 kasmir
 sk0050 görög parlament
 sk0051 japán - usa
 sk0052 béketüntetés - spanyol
 sk0053 szíria-arab csucs
 jp bs
 23.51 161181 1160

-.-

sk0112 4 800 mtik2049

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0054-sk0073-ig

sk0054 szigorúan embargó feloldásig
 brezsnyev - rövidítés /1.rész/
 sk0055 szigorúan embargó feloldásig
 brezsnyev - rövidítés /2.rész/
 sk0056 szigorúan embargó feloldásig
 brezsnyev - rövidítés /3.rész/
 sk0057 szigorúan embargó feloldásig
 brezsnyev - rövidítés /4.rész/
 sk0058 waldheim üzenete
 sk0059 goncourt- és renaudot-dij
 sk0060 ábrahám kálmán
 sk0061 írország - nato
 sk0062 csád - afrikaközi haderő
 sk0063 egk - külügyminiszterek /1.rész/
 sk0064 embargó feloldás
 sk0065 dél-libanon, arafat
 sk0066 skp - kizárások
 sk0067 nszk - india
 sk0068 rövid hírek
 belgrád: vlajkovics
 belgrád: kraljevo-koszovo polje
 szófia: oktatási konferencia
 sk0069 szig. szerk. táj.

F

sk0070 háttéranyag kreisky látogatásához /1.rész/
 szig. szerk. táj.
 háttéranyag kreisky látogatásához /2.rész/
 sk0071 szig. szerk. táj.
 háttéranyag kreisky látogatásához /3.rész/
 sk0072 szig. szerk. táj.
 háttéranyag kreisky látogatásához /4.rész/
 sk0073 puja frigyes

jp bs
 23.53 161181 1200

-.-

sk0113 4 800 mtik2050

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0074-sk0099-ig

sk0074 bartók-émlékérem
 sk0075 egk - külügyminiszterek /2.rész/
 sk0076 szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására
 háttéranyag kreisky látogatásához /6.rész/
 sk0077 szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására
 háttéranyag kreisky látogatásához /7.rész/
 sk0078 szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására
 háttéranyag kreisky látogatásához /5.rész/
 sk0079 cgil - lama-beszámoló /1.rész/
 sk0080 cgil - lama-beszámoló /2.rész/
 sk0081 francia hadügyminiszter - nukleáris erők
 sk0082 afl-cio *1. rész*
 sk0083 afl-cio 2. rész
 sk0084 szkp kb ülés
 sk0085 páhr - *esz-szebszi*
 sk0086 abduz szattar - győzelem
 sk0087 hollandia - robotrepülőgép
 sk0088 csád - libia
 sk0089 lengyel hírek
 sk0090 két közel-keleti hír
 sk0091 brit kp kongresszusa
 sk0092 harriman - salt
 sk0093 pro domo /bruno kreiskyvel kész.int.kiad/
 sk0094 rövid hírek
 belgrád: jugoszláv írószövetség
 new york: tarzan hölgye

F

tokió: meghalt nebesima
 párizs: jang tö-cse pakisztánban
 sk0095 irán - 2.
 sk0096 szig. szerk. táj.
 szovjet járatok felfüggesztése
 sk0097 nyugati part
 sk0098 nagygyűlés san franciscóban
 sk0099 fkp - amerikai külpolitika

jp bs
 23.55 161181 1336

-.-

sk0001 4 800 mtik2051

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0100-sk0114-ig

sk0100 rövid hírek
 ankar: török szélsőbaloldal
 tel aviv: izraeli repülőterek sztrájkja
 brüsszel: belga kp - kb ülés
 belgrád: jugoszlávia - havazások
 sk0101 afl - cio - háttér - /1.rész/
 sk0102 afl - cio - háttér - /2.rész/
 sk0103 afl - cio - háttér - /3.rész/
 sk0104 szerk. táj. szovjetunió - fahd-terv
 sk0105 szkp kb - határozat
 sk0106 ensz - főtitkárválasztás
 sk0107 legfelsőbb tanács elnökségének ülése
 sk0108 lengyel hírek-2
 sk0109 sinai-félsziget - begin
 sk0110 tartalomjegyzék 1.
 sk0111 tartalomjegyzék 2.
 sk0112 tartalomjegyzék 3.
 sk0113 tartalomjegyzék 4.
 sk0114 tartalomjegyzék 5.
 jp bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztették: kopreda dezső
 pirityi sándor
 barabás miklós

- vége -

00.17 171181 1127

F

-.-

60.010/2

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. november .17

kül.

k e d d

sk0002 4 230 mtik1001

várható

budapest, 1981. november 17. kedd /mti/

moszkva: a legfelsőbb tanács ülészsaka

szófia: robert mugabe látogatása

new york: bt-szavazás az ensz uj főtitkárának jelöléséről

washington: - joseph luns nato-főtitkár tárgyalásai

- herrera campins venezuelai elnök tárgyalásai

róma: cgil kongresszusa - magyar felszólalás

ti kd

06.45 171181 0399

-.-

gr